

Ds 2009:65

Enklare lagtext om miljökonsekvensbeskrivningar



REGERINGSKANSLIET

Miljödepartementet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

*Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen,
(SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02)*

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som ska svara på remiss.
Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/remiss>

Tryckt av Edita Sverige AB
Stockholm 2009

ISBN 978-91-38-23322-1
ISSN 0284-6012

Innehåll

Innehåll	3
1 Sammanfattning	7
2 Författningsförslag	9
2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken	9
2.2 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (1957:297)	34
2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln	37
2.4 Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)	40
2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering	47
2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar	48
2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	50
2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet	53

2.9	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10).....	55
2.10	Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)	58
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon	60
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.....	61
2.13	Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403).....	67
2.14	Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220).....	69
3	Ärendet och dess beredning	71
4	Bakgrund och gällande rätt.....	73
5	Förslag	75
5.1	Tillämpningsområdet	75
5.2	Betydande miljöpåverkan lika med miljökonsekvensbeskrivning	80
5.3	Samråd.....	87
5.4	Innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning	91
5.5	Samordning.....	97
6	Övriga samordningsfrågor	99
6.1	Samordnad prövning mellan miljöbalken och andra författningar	99
7	Konsekvenser.....	103

8	Författningskommentar	107
8.1	Förslag till ändring i miljöbalken	107
8.2	Förslag till ändring i andra författningar	138
8.2.1	Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (1957:297)	138
8.2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln	140
8.2.3	Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)	141
8.2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering	144
8.2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar (rörledningslagen)	145
8.2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn (farledslagen)	147
8.2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen)	149
8.2.8	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)	150
8.2.9	Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)	151
8.2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon	152
8.2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg (banlagen)	154
8.2.12	Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)	156
8.2.13	Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)	158
	Bilaga 1 Översättningsnyckel	160
	Bilaga 2 Paragrafnyckel	164

1 Sammanfattning

I denna promemoria presenteras ett förslag till ett nytt 6 kap. miljöbalken som tydligare beskriver hur samråd och framtagande av miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag går till. Förslaget är en fortsättning på det regelförenklingsarbete som påbörjades av Miljöprocessutredningen i slutbetänkandet *Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar* SOU 2009:45 och innebär i huvudsak följande. Lagtexten föreslås på ett tydligare och enklare sätt beskriva den kronologiska ordningen för hur samråd sker och framtagande av miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag går till. De viktigaste ändringarna som föreslås är att det för alla tillståndspliktiga verksamheter ska genomföras samråd (liksom i dag) men att en miljökonsekvensbeskrivning endast behöver upprättas för sådana verksamheter som kan antas ha betydande miljöpåverkan. För övriga tillståndspliktiga verksamheter behöver endast ett mindre omfattande beslutsunderlag tas fram i form av en samrådsredogörelse och i övrigt ska de krav som ställs på en ansökan i 22 kap. miljöbalken uppfyllas. I fråga om ändring av en verksamhet är det i vissa fall tillräckligt om miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter som behövs för själva ändringen. Vidare införs en möjlighet att få länsstyrelsens råd och medverkan vad gäller samrådskretsens storlek samt miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och inriktning. Vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla bör förtydligas utifrån bl.a. MKB-direktivet och det som i dag gäller i praktiken. Begreppet miljökonsekvensbedömning utmönstras även ur bestämmelsen för

gränsöverskridande samråd. Vissa följdändringar föreslås i andra kapitel i miljöbalken och andra lagar.

Reglerna för planer och program är i stort sett oförändrade men har samordnats med de regler som gäller för verksamheter. Termen miljöbedömning är överflödigt och tas bort. Med termen miljöbedömning avses nämligen det förfarande som beskrivs i 6 kap. dvs. genomförande av samråd, upprättande av miljökonsekvensbeskrivning, beaktande av miljökonsekvensbeskrivningen och resultatet av samråd i beslutsfattandet samt information om beslutet. Denna bedömning görs såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program. Vidare föreslås att miljökonsekvensbeskrivningen för planer och program, på samma sätt som för verksamheter och åtgärder, ska innehålla en redogörelse för hur planen eller programmet påverkar möjligheterna att följa en miljö kvalitetsnorm, en redovisning av säkerhetsfaktorer avseende s.k. Seveso-verksamheter och en redogörelse för hur olika miljöaspekter samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för planens samlade miljöpåverkan. Miljökonsekvensbeskrivningen bör även innehålla en uppgift om var i beslutsprocessen planen befinner sig i enlighet med SEA-direktivet.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 6 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 7 kap. 28 a §, 9 kap. 8 §, 11 kap. 9 a och 9 b §§, 19 kap. 5 § och 22 kap. 1 § samt rubriken närmast före 11 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas ett nytt kapitel, 6 kap., samt nio nya paragrafer, 7 kap. 11 a §, 9 kap. 8 a–8 c §§, 11 kap. 9 c–9 e §§, 17 kap. 8 § och 22 kap. 1 a § samt att rubrikerna närmast före 9 kap. 8 §, 11 kap. 9 c § och 17 kap. 8 § ska ha följande lydelse.

6 kap. Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag

1 § Detta kapitel ska tillämpas i fråga om det beslutsunderlag som ska tas fram och måste finnas

1. när en myndighet prövar en verksamhet eller åtgärd och det enligt ett annat kapitel i denna balk eller enligt annan författning sägs att bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas vid prövningen, och

2. när en myndighet eller kommun beslutar om antagande av en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning och vars genomförande kan komma att påverka miljön.

I fall som avses i första stycket 1 och där tillämpningen följer av en annan författning ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas i den utsträckning som anges i den andra författningen.

I kapitlet finns också bestämmelser om att frågor omushållning med mark och vatten samt miljökvalitetsnormer ska bli belysta i mål och ärenden.

2 § Syftet med bestämmelserna i detta kapitel är att det vid prövningar och beslut som avses i 1 § ska finnas ett beslutsunderlag som är ändamålsenligt i fråga om att bedöma den påverkan som en verksamhet eller åtgärd kan medföra i fråga om de intressen som anges i 1 kap. 1 § och att integrera sådana aspekter i planer och program.

Definitioner

3 § I detta kapitel avses med

miljökonsekvensbeskrivning: en sådan beskrivning av miljöpåverkan som ska upprättas enligt detta kapitel,

miljöpåverkan: de direkta och indirekta effekter som en verksamhet eller genomförandet av en plan eller ett program kan medföra i fråga om de intressen som anges i 1 kap. 1 §,

plan: en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning och vars genomförande kan ha en miljöpåverkan, och

verksamhet: en verksamhet, en ändring av en verksamhet eller en annan åtgärd som ska prövas enligt denna balk eller annan författning.

Betydande miljöpåverkan

4 § Om en verksamhet eller plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska beslutsunderlaget innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i detta kapitel.

5 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att vissa slags verksamheter eller planer ska antas medföra en betydande miljöpåverkan,
2. att vissa slags verksamheter eller planer inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, och
3. kriterier som ska beaktas när man bedömer om en verksamhet eller plan ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldighet att bedöma miljöpåverkan

6 § Den som avser att påbörja en verksamhet eller har förelagts att ansöka om tillstånd för en verksamhet ska bedöma om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte.

7 § En myndighet eller kommun som avser att upprätta eller ändra en plan ska bedöma om genomförandet av planen eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

8 § Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet i 7 §.

Samråd för att bedöma en verksamhets miljöpåverkan

9 § Den som avser att påbörja en verksamhet eller har förelagts att ansöka om tillstånd för en verksamhet ska samråda med myndigheter och enskilda enligt det som följer av 10–14 och 17 §§.

10 § Den som ska samråda enligt 9 § ska ta fram ett underlag för samrådet. Samrådsunderlaget ska innehålla uppgifter om verksamhetens art, omfattning, lokalisering och dess förutsedda miljöpåverkan samt en redogörelse för bedömningen enligt 6 §.

Samrådsunderlaget ska innehålla de upplysningar och vara utformat så att det är möjligt för myndigheter och enskilda att bilda sig en uppfattning om verksamheten och dess miljöpåverkan.

11 § Den som ska samråda enligt 9 § ska

1. lämna samrådsunderlaget till länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten,
2. underrätta de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av den planerade verksamheten, och
3. ge länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och dem som avses i 2 tillfälle att ge synpunkter på samrådsunderlaget.

Om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska den som ska samråda enligt 9 § också ge de övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda av verksamheten tillfälle att ge synpunkter på samrådsunderlaget.

Om det är lämpligt med hänsyn till genomförandet av samrådet, ska samråd enligt andra stycket ske även om det inte är klarlagt att verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

12 § Samrådsunderlaget ska lämnas och underrättelserna enligt 11 § första stycket ska göras i så god tid att synpunkter på underlaget kan tas till vara när länsstyrelsen under samrådet prövar om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska samrådet enligt 11 § ske genom en skriftlig underrättelse, genom en annons i ortstidning, på ett eller flera möten eller på annat lämpligt sätt.

13 § Under samrådet ska länsstyrelsen så tidigt som möjligt pröva om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens prövning enligt första stycket behövs inte om det av en föreskrift, ett föreläggande eller ett beslut redan framgår att verksamheten ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens beslut enligt första stycket får inte överklagas särskilt.

14 § Om den som ska samråda enligt 9 § begär det, ska länsstyrelsen under samrådet redovisa sin bedömning i fråga om vilka som ska omfattas av samrådet enligt 11 §. Redovisningen är inte bindande.

Samråd för att bedöma en plans miljöpåverkan

15 § När en myndighet eller kommun bedömer en plans miljöpåverkan, ska myndigheten eller kommunen samråda med den eller de kommuner och länsstyrelser som berörs av planen. För planer på nationell nivå ska samråd i stället ske med Naturvårdsverket och de andra förvaltningsmyndigheter på nationell nivå som är berörda.

16 § Samrådet enligt 15 § ska genomföras innan myndigheten eller kommunen bestämmer omfattningen av och detaljeringsgraden för den miljökonsekvensbeskrivning som ska upprättas enligt detta kapitel.

Samråd med annat land

17 § Om en verksamhet eller plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett annat land, ska den ansvariga myndighet som regeringen bestämmer informera det landets ansvariga myndighet om verksamheten eller planen så att den berörda staten och den allmänhet som berörs där ges möjlighet att delta i samrådet om beslutsunderlaget.

Sådan information ska också lämnas om en annan stat som kan antas bli utsatt för en betydande miljöpåverkan begär det.

Ytterligare föreskrifter om samråd

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om samråd enligt detta kapitel.

Tillämpningen av kapitlets bestämmelser om miljökonsekvensbeskrivningar

19 § Om en verksamhet inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan ska bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivningar i 22–32 §§ inte tillämpas. I stället ska den som genomfört samrådet enligt 9 § i en samrådsredogörelse sammanställa de synpunkter som har kommit fram under samrådet och redovisa hur synpunkterna har beaktats.

20 § Om en verksamhet ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska den som genomfört samrådet enligt 9 § med hänsyn till det som har kommit fram i samrådet upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt det som följer av 22–32 §§.

21 § Den myndighet eller kommun som avser att anta en plan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt det som följer av 22, 23, 33 och 34 §§.

Miljökonsekvensbeskrivningar

22 § En miljökonsekvensbeskrivning ska vara ändamålsenlig med hänsyn till syftet i 2 §. Miljökonsekvensbeskrivningen ska identifiera, beskriva och ge underlag för en samlad bedömning av verksamhetens eller planens miljöpåverkan.

I miljökonsekvensbeskrivningen ska det finnas

1. en redogörelse för hur miljön ser ut innan verksamheten eller planen genomförs,
2. en redogörelse för konsekvenserna för miljön av att verksamheten eller planen inte genomförs,
3. en beskrivning av hur verksamheten eller planen påverkar möjligheterna att följa en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap.,
4. en sammanställning av de synpunkter och andra uppgifter som har kommit fram under samrådet och hur synpunkterna och uppgifterna har beaktats, och
5. en icke-teknisk sammanfattning av beskrivningens innehåll.

23 § Om miljökonsekvensbeskrivningen avser en verksamhet som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor eller avser en plan för en sådan verksamhet, ska beskrivningen också innehålla en identifiering och bedömning av faktorer i verksamhetens omgivning som kan påverka säkerheten för omgivningen och behovet av säkerhetsavstånd.

Miljökonsekvensbeskrivningar för verksamheter

24 § En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet ska innehålla

1. en beskrivning av verksamheten med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning samt, om verksamheten utgör en del av ett större projekt där flera verksamheter ingår och är beroende av varandra, en beskrivning av hela projektet,
2. en redovisning av alternativa utformningar,
3. en redovisning av andra jämförbara sätt att nå samma syfte, om länsstyrelsen under samrådet har begärt det,
4. en redovisning av skälen för den valda platsen för verksamheten, hur valet av plats överensstämmer med kravet i 2 kap. 6 § och den eller de alternativa platser som har övervägts, och
5. uppgifter om hur verksamheten överensstämmer med gällande planer och områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (1987:10).

25 § En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet ska innehålla upplysningar om vilka andra verksamheter, aktiviteter eller anläggningar som

1. kan antas behöva etableras eller användas till följd av verksamheten eller för att verksamheten ska kunna komma till stånd, genomföras eller avslutas på avsett sätt, eller
2. på annat sätt har samband med eller betydelse för verksamheten.

26 § En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet ska innehålla

1. uppgifter om vilka utsläpp eller andra olägenheter för människors hälsa eller miljön som verksamheten kan ge upphov till samt utsläppens och olägenheternas omfattning,

2. en redogörelse för hur olika utsläpp eller olägenheter från verksamheten samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för verksamhetens miljöpåverkan,

3. en redogörelse för hur verksamheten tillsammans med andra verksamheter som avses i 25 § samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för verksamheternas samlade miljöpåverkan, och

4. de uppgifter i övrigt som behövs för att identifiera och bedöma verksamhetens miljöpåverkan.

27 § En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet ska innehålla en beskrivning av de åtgärder som planeras för att undvika, minska eller avhjälpa skadliga verkningar.

28 § En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet ska innehålla en redogörelse för

1. de antaganden som har gjorts, och

2. de prognos- och beräkningsmetoder, underlag och informationskällor som har använts med uppgift om eventuella brister och osäkerheter i metoderna och underlagen.

29 § I fråga om ändring av en verksamhet som omfattas av ett tillstånd enligt denna balk, får miljökonsekvensbeskrivningen begränsas till att endast innehålla de uppgifter som behövs för prövningen av ändringen.

30 § För verksamheter som kan antas påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 ska miljökonsekvensbeskrivningen innehålla de

uppgifter som behövs för prövningen enligt 7 kap. 28 b och 29 §§.

Om miljökonsekvensbeskrivningen har upprättats enbart för en prövning enligt 7 kap. 28 b och 29 §§, behöver beskrivningen endast innehålla de uppgifter som behövs för den prövningen.

31 § Omfattningen och detaljeringsgraden av det som enligt 24–30 §§ ska finnas med i en miljökonsekvensbeskrivning ska anpassas efter behovet i det enskilda fallet.

Skälen för den valda avgränsningen ska framgå av miljökonsekvensbeskrivningen.

32 § Om den som ska upprätta miljökonsekvensbeskrivningen begär det, ska länsstyrelsen redovisa sin bedömning i fråga om beskrivningens omfattning och inriktning. Redovisningen är inte bindande.

Miljökonsekvensbeskrivningar för planer

33 § En miljökonsekvensbeskrivning för en plan ska innehålla

1. en sammanfattning av planens innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer,

2. en redogörelse för rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd,

3. en beskrivning av miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt,

4. en beskrivning av relevanta befintliga miljöproblem som har samband med ett sådant naturområde som avses i 7 kap. eller ett annat område av särskild betydelse för miljön,

5. en beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma om planen genomförs, hur olika miljöaspekter, planer och verksamheter samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för planens samlade miljöpåverkan samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter,

6. en beskrivning av hur relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i planen,

7. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljö påverkan,

8. en sammanfattande redogörelse för hur bedömningen gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes, och

9. en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljö påverkan som genomförandet av planen medför.

34 § En miljökonsekvensbeskrivning för en plan ska innehålla de uppgifter enligt 22, 23 och 33 §§ som är rimliga med hänsyn till

1. bedömningsmetoder och aktuell kunskap,

2. planens innehåll och detaljeringsgrad,

3. allmänhetens intresse,

4. var i beslutsprocessen planen befinner sig, och

5. att vissa frågor kan bedömas bättre i samband med prövningen av andra planer eller i tillståndsprövningen av verksamheter.

Ytterligare föreskrifter om miljökonsekvensbeskrivningars innehåll

35 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla.

Information om upprättade miljökonsekvensbeskrivningar

36 § Den myndighet som prövar frågan om tillstånd för en verksamhet ska kungöra att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats. Kungörelsen ska ske när myndigheten har funnit att gällande krav på beskrivningens innehåll och föregående samråd är uppfyllda. Om myndighetens prövning avser en ansökan som

ska kungöras, ska miljökonsekvensbeskrivningen kungöras tillsammans med ansökan. Myndigheten ska göra ansökan och beskrivningen tillgängliga för allmänheten som ska ges skälig tid att yttra sig.

I fråga om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § behöver första stycket tillämpas endast i den utsträckning som det är lämpligt att ge allmänheten information om miljökonsekvensbeskrivningen.

37 § En kungörelse enligt 36 § ska innehålla

1. en upplysning om att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats och att det beror på att verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan,

2. en kortfattad redogörelse för det ärende som beskrivningen finns i,

3. en upplysning om vilken myndighet som prövar ärendet,

4. en upplysning om var beskrivningen och andra handlingar i ärendet finns tillgängliga,

5. en upplysning om till vem och inom vilken tid synpunkter i ärendet kan lämnas, och

6. en upplysning om hur ny information i ärendet kommer att kungöras eller hållas tillgänglig.

38 § Den myndighet eller kommun som tar fram ett förslag till en plan och i det arbetet har upprättat en miljökonsekvensbeskrivning ska göra förslaget och beskrivningen tillgängliga för berörda kommuner och myndigheter samt allmänheten. Dessa ska ges skälig tid att yttra sig.

Slutlig prövning och information om avgörandet

39 § Den myndighet som prövar en fråga om tillstånd för en verksamhet där det krävs en miljökonsekvensbeskrivning i beslutsunderlaget ska

1. beakta resultatet av samråd, innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen och yttranden enligt 9, 20 och 36 §§, och

2. genom ett särskilt beslut eller i samband med avgörandet av tillståndsfrågan ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i detta kapitel.

Ett ställningstagande enligt första stycket 2 får inte överklagas särskilt utan endast i samband med att avgörandet av tillståndsfrågan överklagas.

40 § När frågan om tillstånd för en verksamhet är avgjord ska tillståndsmyndigheten kungöra detta tillsammans med en upplysning om hur allmänheten kan få tillgång till information om innehållet. Om samråd har skett med ett annat land enligt 17 §, ska myndigheten också vidta de åtgärder som behövs för att den ansvariga myndigheten i det andra landet får samma information.

I fråga om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § behöver första stycket tillämpas endast i den utsträckning som det är lämpligt att ge allmänheten information om avgörandet.

41 § Den myndighet eller kommun som prövar frågan om att anta en plan som omfattas av kraven på miljökonsekvensbeskrivning enligt detta kapitel ska beakta resultatet av samråd, innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen och yttranden enligt 15, 21 och 38 §§ och, när planen har antagits, i en särskild sammanställning redovisa

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen,
2. hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats,
3. skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som varit föremål för överväganden, och
4. de åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför.

Myndigheten eller kommunen ska informera de myndigheter och kommuner och den allmänhet som avses i 15, 17 och 38 §§ om att planen har antagits samt göra sammanställningen och planen tillgängliga för dem.

42 § Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om information enligt detta kapitel.

Kostnader

43 § Den som är skyldig att samråda enligt 9 § ska svara för de kostnader som samrådet och framtagandet av beslutsunderlag i övrigt medför samt för kostnaderna för att kungöra miljökonsekvensbeskrivningen enligt 38 § och det slutliga avgörandet enligt 40 §.

Uppföljning

44 § När en plan som omfattas av en miljökonsekvensbeskrivning har antagits ska den beslutande myndigheten eller kommunen skaffa sig kunskap om den betydande miljöpåverkan som planens genomförande faktiskt medför. Detta ska göras för att myndigheten eller kommunen tidigt ska få kännedom om sådan betydande miljöpåverkan som tidigare inte identifierats så att lämpliga åtgärder för avhjälpande kan vidtas.

Beslutsunderlag för att belysa hushållning med mark och vatten och för att följa miljökvalitetsnormer

45 § Varje myndighet som ska tillämpa denna balk ska se till att sådana planer enligt plan- och bygglagen (1987:10) och sådant planeringsunderlag som behövs för att belysa frågor om hushållning med mark och vatten finns tillgängliga i målet eller ärendet. Myndigheten ska också se till att sådana beslutade åtgärdsprogram och förvaltningsplaner som avses i 5 kap. och som har betydelse för prövningen finns tillgängliga i målet eller ärendet.

46 § Om den myndighet som avses i 45 § begär det, är kommunen skyldig att tillhandahålla planer enligt plan- och bygglagen samt planeringsunderlaget till planerna.

47 § Länsstyrelsen ska ställa samman utredningar, program och annat planeringsunderlag som har betydelse för hushållningen med mark och vatten i länet och som finns hos statliga myndigheter. Länsstyrelsen är skyldig att på begäran tillhandahålla sådant planeringsunderlag åt kommuner och myndigheter som ska tillämpa denna balk samt åt den som är skyldig att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning.

48 § Regeringen får i det enskilda fallet besluta att en eller flera kommuner ska redovisa till regeringen eller någon annan myndighet hur kommunen eller kommunerna i sin planering enligt plan- och bygglagen (1987:10) avser att

1. genomföra ett åtgärdsprogram enligt 5 kap. 5 § eller på annat sätt skapa förutsättningar för att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. följs, och

2. tillgodose ett intresse som rör hushållningen med mark och vatten enligt 3 och 4 kap.

49 § Om en statlig myndighet finner att det behövs en sådan redovisning som avses i 48 §, ska myndigheten anmäla detta till regeringen.

Samordning

50 § Myndigheter och kommuner ska i den utsträckning som är lämplig i det enskilda fallet vid prövning enligt olika lagar av verksamheter samt vid upprättande av planer samordna arbetet med samråd, bedömningar och beskrivningar som görs enligt detta kapitel och andra författningar så att dubbelarbete undviks.

Ytterligare föreskrifter om kapitlets tillämpning

51 § Regeringen får meddela föreskrifter om att detta kapitel ska tillämpas även i

1. dispensärenden eller andra ärenden enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken där det behövs för att kunna bedöma miljöpåverkan,

2. ärenden enligt annan lag, av vilken det framgår att hänsyn till människors hälsa eller miljön ska beaktas vid lagens tillämpning, och

3. särskilda ärenden av annat slag inom miljöbalkens område än som avses i 1.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

28 a §

Tillstånd krävs för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2.

Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området.

Bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas för prövningen av en verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt första stycket.

9 kap.

8 §

Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet prövas av miljödomstol.

Regeringen får föreskriva att ansökan om tillstånd för vissa slag av verksamheter skall prövas av länsstyrelsen. Om den miljöfarliga verksamheten kan antas ha en liten miljöpåverkan, får regeringen föreskriva att en kommunal nämnd skall pröva frågor om tillstånd. Tillstånd som rör Försvarsmakten, Forti-

Bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas för prövningen av en verksamhet eller åtgärd som ska tillståndsprövas enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet.

Nuvarande lydelse

fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt skall alltid prövas av länsstyrelsen.

Anmälan om miljöfarlig verksamhet skall enligt vad regeringen föreskriver göras till generalläkaren, länsstyrelsen eller kommunen.

*Föreslagen lydelse**8 a §*

Frågor om tillstånd till en miljöfarlig verksamhet prövas av miljödomstolen.

Om verksamheten rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt, prövas tillståndsfrågan dock alltid av länsstyrelsen.

8 b §

Trots 8 a § får regeringen meddela föreskrifter om

1. att frågor om tillstånd till vissa slag av miljöfarlig verksamhet ska prövas av länsstyrelsen, eller

2. att frågor om tillstånd till vissa slag av miljöfarlig verksamhet som kan antas medföra

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

en liten miljöpåverkan ska prövas av en kommunal nämnd.

Föreskrifter enligt första stycket 2 får inte avse verksamheter som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

8 c §

En verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet ska, enligt föreskrifter som regeringen meddelar, anmälas till generalläkaren, länsstyrelsen eller kommunen.

11 kap.

9 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om att det för vissa vattenverksamheter i stället för tillstånd skall krävas att verksamheterna har anmälts innan de påbörjas.

Även om anmälningsplikt har föreskrivits får tillsynsmyndigheten, enligt föreskrifter som meddelas av rege-

Regeringen får meddela föreskrifter om att det för vissa vattenverksamheter i stället för tillstånd ska krävas att verksamheterna har anmälts innan de påbörjas.

I fråga om sådana anmälningspliktiga vattenverksamheter som avses i första stycket får regeringen meddela före-

Nuvarande lydelse

ingen, i det enskilda fallet förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd

Föreslagen lydelse

skrifter om att tillsynsmyndigheten får förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd.

9 b §

Ansökan om tillstånd till vattenverksamhet prövas av miljödomstolen. Ansökan om tillstånd till markavvattning prövas dock av länsstyrelsen, om den inte skall prövas av miljödomstolen enligt 7 kap. 19 eller 20 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Anmälan om vattenverksamhet skall, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, göras till generalläkaren, länsstyrelsen eller kommunen.

En anmälningspliktig vattenverksamhet får påbörjas tidigast åtta veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat.

Prövning och beslutsunderlag

9 c §

Bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas vid prövningen av en verksamhet som är tillståndspliktig enligt detta kapitel eller

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet.

9 d §

Frågor om tillstånd till en vattenverksamhet prövas av miljödomstolen.

Trots första stycket ska tillståndsfrågan prövas av länsstyrelsen, om verksamheten avser markavvattning som inte ska prövas av miljödomstolen enligt 7 kap. 19 eller 20 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet..

9 e §

En vattenverksamhet som är anmälningspliktig enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet ska, enligt föreskrifter som regeringen meddelar, anmälas till generalläkaren, länsstyrelsen eller kommunen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***17 kap.***Beslutsunderlag*

8 §

Bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas vid tillåtighetsprövning enligt detta kapitel.

19 kap.

5 §

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder *skall* tillämpas I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder *ska* tillämpas

- | | |
|---|--|
| <p>1. bestämmelserna i 22 kap. 1 § <i>första stycket</i> om ansökans form och innehåll,</p> <p>2. bestämmelserna i 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,</p> <p>2 a. bestämmelserna i 22 kap. 24 kap. 3, 5 och 8 §§,</p> <p>3. bestämmelserna i 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,</p> <p>4. bestämmelserna i 22 kap. 6 § om talerätt,</p> <p>5. bestämmelserna i 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,</p> <p>6. bestämmelserna i 22 kap. 12 § om sakkunniga,</p> <p>7. bestämmelserna i 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,</p> | <p>1. bestämmelserna i 22 kap. 1 § om ansökans form och innehåll,</p> <p>2 § om en ansökans ingivande</p> <p>2 a § om prövningar som avses i</p> <p>3 § om kungörelses innehåll,</p> <p>6 § om talerätt,</p> <p>9 § om rätt att företräda fastighet,</p> <p>12 § om sakkunniga,</p> <p>13 § om undersökning på</p> |
|---|--|

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

8. bestämmelserna i 22 kap. 25 § första stycket 1-3 och 5-11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

9. bestämmelserna i 22 kap. 26 § om särskild dom,

10. bestämmelserna i 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

11. bestämmelserna i 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

12. bestämmelserna i 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

I ärenden som rör deponering eller förbränning av avfall *skall* också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a respektive 25 b § om en tillståndsdoms innehåll tillämpas.

I ärenden som rör deponering eller förbränning av avfall *ska* också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a respektive 25 b § om en tillståndsdoms innehåll tillämpas.

22 kap.

1 §

En ansökan i ett ansökningsmål *skall* vara skriftlig. *Den skall* innehålla

1. ritningar och tekniska beskrivningar med uppgifter om förhållandena på platsen, produktionsmängd eller *annan* liknande *uppgift samt* användningen av råvaror, andra insatsvaror och ämnen *liksom* energianvändning,

En ansökan i ett ansökningsmål *ska* vara skriftlig *och* innehålla

1. ritningar och tekniska beskrivningar med uppgifter om förhållandena på platsen, om produktionsmängd eller liknande, *om* användningen av råvaror, andra insatsvaror och ämnen *samt om* energianvändning,

Nuvarande lydelse

2. uppgifter om utsläppskällor, art och mängd av förutsebara utsläpp samt förslag till de åtgärder som kan behövas för att förebygga uppkomsten av avfall,

3. en miljökonsekvensbeskrivning när det krävs enligt 6 kap. och uppgift om det samråd som skett enligt 6 kap. 4 och 6 §§,

4. förslag till skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått samt de övriga uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. iakttas

5. förslag till övervakning och kontroll av verksamheten,

6. i fråga om tillstånd att anlägga, driva eller ändra en verksamhet, en säkerhetsrapport i de fall det finns skyldighet att upprätta en sådan enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, och

Föreslagen lydelse

2. uppgifter om utsläppskällor, om arten och mängden av alla förutsebara utsläpp samt om förutsebar uppkomst av avfall,

3. uppgifter om verksamhetens förutsebara påverkan på människors hälsa och miljön,

4. förslag till åtgärder för att förebygga uppkomsten av avfall samt skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått samt de övriga uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. följs,

5. förslag till övervakning och kontroll av verksamheten,

6. en säkerhetsrapport enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, om ansökan avser en verksamhet som enligt den lagen ska omfattas av en sådan rapport, och

Nuvarande lydelse

7. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1-6.

I mål om vattenverksamhet skall ansökan dessutom innehålla

1. uppgift om det finns fastigheter som berörs av vattenverksamheten eller ej och i förekommande fall namn och adress på ägarna och berörda innehavare av särskild rätt till fastigheterna, och

2. uppgifter om de ersättningsbelopp som sökanden erbjuder varje sakägare, om det inte på grund av verksamhetens omfattning bör anstå med sådana uppgifter.

Ytterligare bestämmelser om vad en ansökan i vissa fall skall innehålla i mål om vattenverksamhet finns i 7 kap. 4 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Föreslagen lydelse

7. en icke-teknisk sammanfattning av ansökans innehåll.

Om ansökan avser en verksamhet som ska omfattas av en samråds-redo-görelse enligt 6 kap. 19 § eller en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 20 §, ska samrådsredogörelsen eller miljökonsekvensbeskrivningen finnas tillsammans med ansökan. Uppgifter som finns i samrådsredogörelsen eller miljökonsekvensbeskrivningen behöver inte upprepas i ansökan.

22 kap.*1 a §*

I mål om vattenverksamhet ska ansökan, utöver det som sägs i 1 §, också innehålla

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1. uppgift om det finns fastigheter som berörs av vattenverksamheten eller ej och i förekommande fall namn och adress på ägarna och berörda innehavare av särskild rätt till fastigheterna, och

2. uppgifter om de ersättningsbelopp som sökanden erbjuder varje sakägare, om det inte på grund av verksamhetens omfattning bör anstå med sådana uppgifter.

Ytterligare bestämmelser om vad en ansökan i vissa fall ska innehålla i mål om vattenverksamhet finns i 7 kap. 4 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av mål och ärenden och för handläggningen av planer och program som har inletts före den 1 oktober 2010. De nya bestämmelserna ska dock tillämpas, om det kan ske utan att handläggningen försvåras och, i fråga om bestämmelserna om verksamheter, sökanden har begärt det.

2.2 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (1957:297)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (1957:297)

dels att 6 kap. 5 a § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 6 kap 5 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 a §

En miljökonsekvensbeskrivning skall ingå i en ansökan om tillstånd.

Innan miljökonsekvensbeskrivningen upprättas skall den som avser att ansöka om tillstånd samråda enligt 6 kap. 4 § första–tredje styckena miljöbalken med Transportstyrelsen, berörda länsstyrelser och enskilda.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna samt planer och planeringsunderlag skall 6 kap. 3 §, 4 § första–tredje styckena, 5 § andra stycket, 6–8, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tillämpas.

Innan ansökan om tillstånd

Vid prövning av en fråga om tillstånd till en flygplats eller annan anläggning enligt detta kapitel ska 6 kap. miljöbalken tillämpas.

Vid tillämpningen ska
1. *det som sägs i 6 kap. miljöbalken om en verksamhet gälla flygplatsen eller anläggningen som om flygplatsen eller anläggningen medför en betydande miljöpåverkan,*

2. *samrådsunderlaget, utöver det som följer av 6 kap. 11 § första stycket miljöbalken, lämnas till Transportstyrelsen och alla berörda länsstyrelser, och*

3. *i stället för det som sägs i 6 kap. 39 § första stycket 2 mil-*

Nuvarande lydelse

prövas skall miljökonsekvensbeskrivningen godkännas av länsstyrelsen.

Beslutet får inte överklagas.

Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samt resultatet av samråd och yttranden skall beaktas vid tillståndsprövningen.

När det förutom enligt detta kapitel krävs tillstånd till flygplatsen enligt miljöbalken gäller inte andra–femte styckena. Då skall i stället 6 kap. 3, 7, 9, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tillämpas.

Föreslagen lydelse

jöbalken, länsstyrelsen godkänna miljökonsekvensbeskrivningen innan frågan om tillstånd avgörs.

Det som sägs i 6 kap. 32 § miljöbalken ska inte tillämpas i ärenden enligt detta kapitel.

5 b §

Om flygplatsen eller anläggningen också kräver tillstånd enligt miljöbalken, behöver samråd som genomförs i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som kommer fram eller finns i det målet eller ärendet inte upprepas i tillståndsärendet enligt denna lag.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Frågor som har prövats i målet eller ärendet om tillstånd enligt miljöbalken behöver inte prövas på nytt i ärendet enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1966:314) om kontinentalsockeln

dels att 3 a § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Vid prövning av tillstånd att utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från den tillämpas 2 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken.

Vid prövning av tillstånd att utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från den ska 2 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas. *Om prövningen avser tillstånd att utvinna naturtillgångar från kontinentalsockeln ska dessutom 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas.*

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

Vid prövning av tillstånd att utvinna naturtillgångar från kontinentalsockeln tillämpas dessutom 3 och 4 kap. miljöbalken.

En miljökonsekvensbeskrivning skall ingå i en ansökan om tillstånd att genom borring

Nuvarande lydelse

eller sprängning utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från den. I fråga om förfarandet, kraven på miljökonsekvensbeskrivningar samt planer och planeringsunderlag gäller 6 kap. miljöbalken.

Föreslagen lydelse

3 c §

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken ska tillämpas för prövningen av tillstånd att genom borrhning eller sprängning utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från den som om verksamheten medför en betydande miljöpåverkan.

Om verksamheten kräver tillstånd enligt miljöbalken, behöver samråd som genomförs i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som kommer fram eller finns i det målet eller ärendet inte upprepas i tillståndsärendet enligt denna lag.

Frågor som har prövats i målet eller ärendet om tillstånd enligt miljöbalken behöver inte prövas på nytt i ärendet enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.4 Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)

Härigenom föreskrivs att 14 a, 14 b, 15, 16 och 18 §§ väglagen (1971:948) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 a §

Den som planerar att bygga en väg *skall* genomföra en förstudie. I förstudien *skall* förutsättningarna för den fortsatta planeringen klarläggas. Förstudien *skall* även ange om en vägutredning enligt 14 b § behövs innan en arbetsplan upprättas.

Vid utarbetandet av förstudien *skall* den som avser att bygga en väg samråda enligt 6 kap. 4 § *första–tredje styckena* miljöbalken med berörda länsstyrelser, kommuner och ideella föreningar som enligt sina stadgar har till ändamål att ta till vara naturskydds- eller miljöskyddsintressen samt med den allmänhet som kan antas bli särskilt berörd.

Efter samrådet *skall* den länsstyrelse, inom vars område vägbyggnadsprojektet huvud-

Den som planerar att bygga en väg *ska* genomföra en förstudie. I förstudien *ska* förutsättningarna för den fortsatta planeringen klarläggas. Förstudien *ska* även ange om en vägutredning enligt 14 b § behövs innan en arbetsplan upprättas.

Vid utarbetandet av förstudien *ska* den som avser att bygga en väg samråda enligt 6 kap. 9–11 §§ miljöbalken med berörda länsstyrelser, kommuner och ideella föreningar som enligt sina stadgar har till ändamål att ta till vara naturskydds- eller miljöskyddsintressen samt med den allmänhet som kan antas bli särskilt berörd.

Efter samrådet *ska* den länsstyrelse, inom vars område vägbyggnadsprojektet huvud-

Nuvarande lydelse

sakligen *skall* utföras, enligt 6 kap. 5 § andra stycket miljöbalken besluta om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet *skall* fattas efter samråd med övriga berörda länsstyrelser. Bestämmelser om planer och planeringsunderlag finns i 6 kap. 19 och 20 §§ miljöbalken.

Föreslagen lydelse

sakligen *ska* utföras, enligt 6 kap. 13 § första stycket miljöbalken besluta om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet *ska* fattas efter samråd med övriga berörda länsstyrelser. *Beslutet får inte överklagas särskilt.* Bestämmelser om planer och planeringsunderlag finns i 6 kap. 45-47 §§ miljöbalken.

14 b §

En vägutredning *skall* genomföras när det i förstudien har klarlagts att alternativa vägsträckningar behöver studeras. Vägutredningen *skall* utgöra underlag för val av vägsträckning och trafikteknisk standard. Alternativa vägsträckningar *skall* jämföras såväl sinsemellan som med alternativet att behålla befintlig väg. En förbättring av befintlig väg *skall* också studeras, om inte särskilda skäl föranleder annat.

En vägutredning *skall* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter i övrigt som behövs för att kunna utvärdera och välja alternativ. Miljökonsekvens-

En vägutredning *ska* genomföras när det i förstudien har klarlagts att alternativa vägsträckningar behöver studeras. Vägutredningen *ska* utgöra underlag för val av vägsträckning och trafikteknisk standard. Alternativa vägsträckningar *ska* jämföras såväl sinsemellan som med alternativet att behålla befintlig väg. En förbättring av befintlig väg *ska* också studeras, om inte särskilda skäl föranleder annat.

En vägutredning *ska* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter i övrigt som behövs för att kunna utvärdera och välja alternativ. Miljökonsekvens-

Nuvarande lydelse

beskrivningen *skall* godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i vägutredningen.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna *samt* planer och planeringsunderlag *skall* 6 kap. 3 §, 4 § *första–tredje styckena*, 6 och 7 §§, 8 § första stycket, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tillämpas.

Föreslagen lydelse

beskrivningen *ska* godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i vägutredningen.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna, planer och planeringsunderlag *samt samordning ska* 6 kap. 2-3, 9–11, 17, 20-24, 26-32, 36, 37, 43, 45–47 och 50 §§ miljöbalken tillämpas.

15 §

Innan en väg byggs, *skall* en arbetsplan upprättas.

I arbetsplanen *skall* anges den mark eller det utrymme som behöver tas i anspråk för väganordningar och för att genomföra vägbyggnadsprojektet. Planen *skall* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter som i övrigt behövs för att genomföra projektet. Miljökonsekvensbeskrivningen *skall* godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i arbetsplanen.

När det gäller kraven på miljökonsekvensbeskrivningen *samt* planer och planeringsunderlag *skall* 6 kap. 3, 7, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tilläm-

Innan en väg byggs, *ska* en arbetsplan upprättas.

I arbetsplanen *ska* anges den mark eller det utrymme som behöver tas i anspråk för väganordningar och för att genomföra vägbyggnadsprojektet. Planen *ska* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter som i övrigt behövs för att genomföra projektet. Miljökonsekvensbeskrivningen *ska* godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i arbetsplanen.

När det gäller kraven på miljökonsekvensbeskrivningen, planer och planeringsunderlag *samt samordning ska* 6 kap. 2-3, 20-24, 26-32, 43,

Nuvarande lydelse

pas.

Föreslagen lydelse

45–47 och 50 §§ miljöbalken tillämpas.

16 §

Vid utarbetande av en arbetsplan *skall* samråd i fråga om vägens sträckning och vägförslaget utformning i övrigt ske med berörda fastighetsägare och myndigheter samt andra som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Samråd *skall* alltid ske med de miljövårdsmyndigheter som berörs. I de fall länsstyrelsen under förstudien har beslutat att vägprojektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, *skall* samråd ske enligt 6 kap. 4 § första–tredje styckena miljöbalken och miljökonsekvensbedömning ske enligt 6 kap. 6 § miljöbalken, om inte samråd skett enligt 14 b §.

Förfarandet enligt första stycket får efter omständigheterna förenklas i fråga om en arbetsplan för väg, som är förutsatt i en detaljplan eller i områdesbestämmelser.

Avser en arbetsplan endast ombyggnad av väg, får förfarandet enligt första stycket efter omständigheterna förenklas. Ägaren till en fastighet, som helt eller delvis *skall* tas i anspråk, *skall* dock alltid ges

Vid utarbetande av en arbetsplan *ska* samråd i fråga om vägens sträckning och vägförslaget utformning i övrigt ske med berörda fastighetsägare och myndigheter samt andra som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Samråd *ska* alltid ske med de miljövårdsmyndigheter som berörs. I de fall länsstyrelsen under förstudien har beslutat att vägprojektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, *ska* samråd ske enligt 6 kap. 9–11 och 17 §§ miljöbalken, om inte samråd skett enligt 14 b §.

Avser en arbetsplan endast ombyggnad av väg, får förfarandet enligt första stycket efter omständigheterna förenklas. Ägaren till en fastighet, som helt eller delvis *ska* tas i anspråk, *ska* dock alltid ges

Nuvarande lydelse

tillfälle att yttra sig. Det som har sagts nu *skall* även tillämpas på en arbetsplan som innefattar endast en ändring av planen för ett vägbyggnadsprojekt som ännu inte är färdigställt.

Föreslagen lydelse

tillfälle att yttra sig. Det som har sagts nu *ska* även tillämpas på en arbetsplan som innefattar endast en ändring av planen för ett vägbyggnadsprojekt som ännu inte är färdigställt.

17 §

En arbetsplan *skall* ställas ut för granskning. Därvid gäller vad som i 6 kap. 8 § första stycket miljöbalken sägs om att miljökonsekvensbeskrivning skall kungöras och hållas tillgänglig för allmänheten.

En arbetsplan för väg, som är förutsatt i en detaljplan eller i områdesbestämmelser, behöver inte ställas ut.

Inte heller behöver en arbetsplan som avser endast ombyggnad av väg ställas ut, om

1. mark eller annat utrymme inte behöver tas i anspråk med vägrätt eller rätt som avses i 35 §, eller

2. sådant ianspråktagande som avses i 1 skriftligen har medgetts av berörda fastighetsägare och innehavare av nyttjanderätt eller servitutsrätt.

Under de förutsättningar som anges i tredje stycket behöver inte heller en arbetsplan ställas ut om den innefattar endast en ändring av planen för ett ännu inte färdigställt vägbyggnadsprojekt.

Trots bestämmelserna i andra-fjärde styckena *skall* en arbetsplan ställas ut, om länsstyrelsen har antagit att vägen medför en betydande

En arbetsplan *ska* ställas ut för granskning. Därvid gäller vad som i 6 kap. 36 §§ miljöbalken sägs om att miljökonsekvensbeskrivning skall kungöras och hållas tillgänglig för allmänheten.

En arbetsplan för väg, som är förutsatt i en detaljplan eller i områdesbestämmelser, behöver inte ställas ut.

Inte heller behöver en arbetsplan som avser endast ombyggnad av väg ställas ut, om

1. mark eller annat utrymme inte behöver tas i anspråk med vägrätt eller rätt som avses i 35 §, eller

2. sådant ianspråktagande som avses i 1 skriftligen har medgetts av berörda fastighetsägare och innehavare av nyttjanderätt eller servitutsrätt.

Under de förutsättningar som anges i tredje stycket behöver inte heller en arbetsplan ställas ut om den innefattar endast en ändring av planen för ett ännu inte färdigställt vägbyggnadsprojekt.

Trots bestämmelserna i andra-fjärde styckena *ska* en arbetsplan ställas ut, om länsstyrelsen har antagit att vägen medför en betydande

Nuvarande lydelse

miljöpåverkan.

Föreslagen lydelse

miljöpåverkan.

18 §

Arbetsplan fastställs av Vägverket efter samråd med länsstyrelsen. Om Vägverket och länsstyrelsen har olika uppfattning, hänskjuts frågan om fastställelse av planen till regeringens prövning. Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samt resultatet av samråd och yttranden *skall* beaktas då arbetsplanen fastställs.

I sådana fall då utställelse har underlåtitits med stöd av 17 § tredje eller fjärde stycket behöver fastställelse inte ske.

Ett beslut om fastställelse av en arbetsplan är förfallet, om inte inom fem år från utgången av det år, under vilket beslutet vann laga kraft, vägens sträckning har blivit i sin helhet tydligt utmärkt på marken och det i arbetsplanen angivna vägbyggnadsarbetet har påbörjats. Om synnerliga skäl föreligger, kan regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Vägverket förlänga tiden, varje gång med högst tre år.

Ett beslut om fastställelse av en arbetsplan eller en förlängning av giltighetstiden skall kungöras. Har samråd enligt 6 kap. 6 § miljöbalken hållits med ansvarig myndighet i annat land *skall* denna informeras.

Arbetsplan fastställs av Vägverket efter samråd med länsstyrelsen. Om Vägverket och länsstyrelsen har olika uppfattning, hänskjuts frågan om fastställelse av planen till regeringens prövning. Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samt resultatet av samråd och yttranden *ska* beaktas då arbetsplanen fastställs.

Ett beslut om fastställelse av en arbetsplan eller en förlängning av giltighetstiden skall kungöras. Har samråd enligt 6 kap. 17 § miljöbalken hållits med ansvarig myndighet i annat land *ska* denna informeras.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ett ärende, om det i ärendet ingår en miljökonsekvensbeskrivning som före den 1 oktober 2010 har överlämnats till länsstyrelsen för godkännande.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1977:439) om kommunal energiplanering ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Om en plan som upprättas enligt denna lag kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken skall bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas.

Bestämmelser om planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan finns i 6 kap. miljöbalken. En plan som upprättas enligt denna lag ska vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken antas medföra en betydande miljöpåverkan.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för handläggningen av planer och program som har inletts före den 1 oktober 2010. De nya bestämmelserna ska dock tillämpas, om det kan ske utan att handläggningen försvåras.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:160) om vissa rörledningar

dels att 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att ledningen framdrages och begagnas och sökanden finnes lämplig att utöva verksamhet som avses med koncessionen.

Koncession får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid koncessionsprövning ska 2–4 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

En miljökonsekvensbeskrivning skall ingå i en ansökan om koncession. När det gäller farandet, kraven på miljökonsekvensbeskrivningen samt planer och planeringsunderlag gäller 6 kap. miljöbalken. Vad som där föreskrivs om tillståndsmyndighet skall gälla regeringen eller den myndighet

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken ska tillämpas för koncessionsprövningen.

Vid tillämpningen ska det som sägs i 6 kap. miljöbalken om

1. en verksamhet gälla ledningens framdraging och begagnande som om ledningens framdraging och begagnande

Nuvarande lydelse

som regeringen bestämmer.

Föreslagen lydelse

*medför en betydande miljö-
påverkan, och*

*2. en tillståndsmyndighet
gälla regeringen eller den
myndighet som regeringen
bestämmer.*

4 a §

*Om rörledningen eller använd-
ningen av den också kräver till-
stånd enligt miljöbalken, behöver
samråd som genomförs i sam-
band med miljöbalksprövningen
och uppgifter som kommer fram
eller finns i det målet eller
ärendet inte upprepas i kon-
cessionsärendet enligt denna lag.*

*Frågor som har prövats i
målet eller ärendet om tillstånd
enligt miljöbalken behöver inte
prövas på nytt i ärendet enligt
denna lag.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn

dels att 1 c § ska betecknas 1 e §,
dels att 1 b § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 1 c och 1 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 b §

En miljökonsekvensbeskrivning skall ingå i ett ärende enligt denna lag.

Innan miljökonsekvensbeskrivningen upprättas skall den som avser att inleda ett ärende enligt denna lag samråda enligt 6 kap. 4 § första–tredje styckena miljöbalken med Sjöfartsverket, berörda länsstyrelser och enskilda.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna samt planer och planeringsunderlag skall 6 kap. 3 §, 4 § första–tredje styckena, 5 § andra stycket, 6–8, 10, 19 och

Vid prövning av ett ärende om att inrätta, utvidga eller avlysa allmän farled eller allmän hamn ska bestämmelserna om verksamheter i 6 kap. miljöbalken tillämpas, med de tillägg och avvikelser som anges i andra och tredje styckena.

Vid tillämpningen ska

1. det som sägs i 6 kap. miljöbalken om länsstyrelsen gälla den länsstyrelse inom vars område verksamheten huvudsakligen bedrivs,

2. en miljökonsekvensbeskrivning upprättas som om verksamheten kan antas ha en betydande miljöpåverkan,

3. i stället för det som sägs i

Nuvarande lydelse

20 §§ miljöbalken tillämpas. Vad som där föreskrivs om länsstyrelse skall gälla den länsstyrelse inom vars område verksamheten huvudsakligen skall bedrivas.

Miljökonsekvensbeskrivningen skall godkännas av berörda länsstyrelser innan beslut fattas om att inrätta, utvidga eller avlysa allmän farled eller allmän hamn. Beslut i fråga om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen får inte överklagas.

I samband med prövningen av ett ärende enligt denna lag skall miljökonsekvensbeskrivningen och resultatet av samråd och yttranden beaktas.

Föreslagen lydelse

6 kap. 11 § första stycket miljöbalken, samrådsunderlaget lämnas till Sjöfartsverket, berörda länsstyrelser och enskilda, som ska ges tillfälle att ge synpunkter på samrådsunderlaget, och

4. alla berörda länsstyrelser godkänna miljökonsekvensbeskrivningen innan beslut fattas om att inrätta, utvidga eller avlysa allmän farled eller allmän hamn.

Det som sägs i 6 kap. 32 § och 6 kap. 39 § första stycket 2 miljöbalken ska inte tillämpas i ärendet.

1 c §

Sjöfartsverket skall med eget yttrande överlämna frågan om inrättande av en allmän farled till regeringen för prövning enligt 17 kap. 1 § miljöbalken. Detsamma gäller om regeringen enligt 17 kap. 3 § miljöbalken har förbehållit sig prövningen av tillåtligheten av en allmän farled eller allmän hamn.

Beslut enligt 1 b § andra stycket 4 om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen får inte överklagas.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**1 d §*

Om inrättandet, utvidgningen eller avlysningen av farleden eller hamnen kräver tillstånd enligt miljöbalken, behöver samråd som genomförs i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som finns i det målet eller ärendet inte upprepas i ärendet enligt denna lag.

Frågor som har prövats i målet eller ärendet om tillstånd enligt miljöbalken behöver inte prövas på nytt i ärendet enligt denna lag.

1 e §

Sjöfartsverket ska med eget yttrande överlämna frågan om inrättande av en allmän farled till regeringen för prövning enligt 17 kap. 1 § miljöbalken. Detsamma gäller om regeringen enligt 17 kap. 3 § miljöbalken har förbehållit sig prövningen av tillåtligheten av en allmän farled eller allmän hamn.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

dels att 5 b § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 5 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 b §

Vid prövning av ärenden enligt denna lag *skall* 2 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

En miljökonsekvensbeskrivning skall ingå i en ansökan om tillstånd att uppföra, inneha eller driva en kärnteknisk anläggning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att det i andra ärenden om tillstånd enligt denna lag skall upprättas en miljökonsekvensbeskrivning.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna samt planer och plane-

Vid prövning av ärenden enligt denna lag *ska* 2 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att det i andra ärenden om tillstånd enligt denna lag *ska* upprättas en miljökonsekvensbeskrivning.

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken ska tillämpas för prövningen av tillstånd att uppföra, inneha eller driva en kärnteknisk anläggning som om anläggningen medför en betydande miljöpåverkan.

Nuvarande lydelse

*ringsunderlag gäller 6 kap.
miljöbalken.*

Föreslagen lydelse

5 c §

Om anläggningen också kräver tillstånd enligt miljöbalken, behöver samråd som genomförs i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som kommer fram eller finns i det målet eller ärendet inte upprepas i tillståndsärendet enligt denna lag.

Frågor som har prövats i målet eller ärendet om tillstånd enligt miljöbalken behöver inte prövas på nytt i ärendet enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.9 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 2 a § och 5 kap. 18 § plan- och bygglagen (1987:10) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

2 a §

Vid upprättandet av översiktsplanen *skall* också bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas, om planen kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken

Vid upprättandet av översiktsplanen *ska* också bestämmelserna i 6 kap. 15-17, 21, 38, 41, 44 och 50 §§ miljöbalken tillämpas, om planen kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 4 § miljöbalken

5 kap.

18 §

Detaljplanen *skall* grundas på ett program som anger utgångspunkter och mål för planen, om det inte är onödigt.

När detaljplanen upprättas *skall* bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas, om planen kan antas medföra en sådan miljöpå-

Detaljplanen *ska* grundas på ett program som anger utgångspunkter och mål för planen, om det inte är onödigt.

När detaljplanen upprättas *ska* bestämmelserna i 6 kap. 15-17, 21, 38, 41, 44 och 50 §§ miljöbalken tillämpas, om planen kan antas medföra en

Nuvarande lydelse

verkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken.

Oavsett vad som följer av andra stycket *skall* en miljökonsekvensbeskrivning upprättas, om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för

1. industriändamål,
2. köpcentrum, parkeringsanläggning eller annat projekt för sammanhållen bebyggelse,
3. skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. hamn för fritidsbåtar,
5. hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. permanent campingplats,
7. nöjespark, eller
8. djurpark.

Om en miljökonsekvensbeskrivning *skall* upprättas enligt tredje stycket *skall* bestämmelserna i 6 kap. 6 § och 7 § första och andra styckena miljöbalken om samråd respektive miljökonsekvensbeskrivningens innehåll tillämpas. När planen har antagits *skall* information om detta lämnas *till den myndighet som avses i 6 kap. 8 § andra stycket tredje meningen miljöbalken.*

Föreslagen lydelse

sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 4 § miljöbalken.

Oavsett vad som följer av andra stycket *ska* en miljökonsekvensbeskrivning upprättas, om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för

Om en miljökonsekvensbeskrivning *ska* upprättas enligt tredje stycket *ska* bestämmelserna i 6 kap. 17 § och 20 § miljöbalken om samråd respektive miljökonsekvensbeskrivningens innehåll tillämpas. När planen har antagits *ska* information om detta lämnas *enligt 6 kap. 40 § första stycket andra meningen miljöbalken.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för handläggningen av planer och program som har inletts före den 1 oktober 2010. De nya bestämmelserna ska dock tillämpas, om det kan ske utan att handläggningen försvåras.

2.10 Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 2 § minerallagen (1991:45) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

2 §

Koncession *skall* meddelas, om Koncession *ska* meddelas, om

1. en fyndighet som sannolikt kan tillgodogöras ekonomiskt har blivit påträffad och

2. fyndighetens belägenhet och art inte gör det olämpligt att sökanden får den begärda koncessionen.

Koncession för bearbetning av olja eller gasformiga kolväten får beviljas endast den som visar att han är lämplig att bedriva sådan bearbetning.

I ärenden om beviljande av koncession *skall* 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas.

Om ett ärende om beviljande av koncession avser en verksamhet som senare *skall* prövas även enligt miljöbalken eller andra lagar, *skall* 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas endast vid den prövning som sker i koncessionsärendet.

I ärenden om beviljande av koncession skall en miljökonsekvensbeskrivning fogas till

I ärenden om beviljande av koncession *ska* 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas.

Om ett ärende om beviljande av koncession avser en verksamhet som senare *ska* prövas även enligt miljöbalken eller andra lagar, *ska* 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas endast vid den prövning som sker i koncessionsärendet.

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken ska tillämpas för prövningen av bearbetningskonces-

Nuvarande lydelse

ansökan. När det gäller farandet, kraven på miljökonsekvensbeskrivningar samt planer och planeringsunderlag skall 6 kap. 3 och 7 §§, 8 § första stycket, 9, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tillämpas.

Föreslagen lydelse

sion. Vid tillämpningen ska det som sägs i 6 kap. miljöbalken om en verksamhet gälla bearbetningen som om bearbetningen medför en betydande miljöpåverkan.

Det som sägs om samråd i 6 kap. 9-14 §§ miljöbalken inte tillämpas i ärenden enligt detta kapitel.

Koncession får inte strida mot detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Vid prövning av tillstånd ska bestämmelserna i 2–4 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

En miljökonsekvensbeskrivning ska ingå i en ansökan om tillstånd. I fråga om förfarandet, kraven på miljökonsekvensbeskrivningar samt planer och planeringsunderlag ska 6 kap. miljöbalken tillämpas på samma sätt som om ansökan avser en verksamhet i Sverige. Det som sägs om länsstyrelsen ska då gälla länsstyrelsen i det län där Sveriges sjöterritorium är närmast det område där verksamheten avses att bedrivas.

Vid prövning av en fråga om tillstånd enligt denna lag ska 6 kap. miljöbalken tillämpas på samma sätt som om ansökan avser en verksamhet i Sverige som om verksamheten medför betydande miljöpåverkan. Det som sägs om länsstyrelsen ska då gälla länsstyrelsen i det län där Sveriges sjöterritorium är närmast det område där verksamheten avses att bedrivas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1, 1 a, 2 och 8 §§ lagen (1995:1649) om byggande av järnväg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

Den som planerar att bygga en järnväg *skall* genomföra en förstudie. I förstudien *skall* förutsättningarna för den fortsatta planeringen klarläggas. Förstudien *skall* även ange om en järnvägsutredning enligt 1 a § behövs innan en järnvägsplan upprättas.

Vid utarbetandet av förstudien *skall* den som avser att bygga en järnväg samråda enligt 6 kap. 4 § *första-tredje styckena* miljöbalken med berörda länsstyrelser, kommuner och ideella föreningar som enligt sina stadgar har till ändamål att ta till vara naturskydds- eller miljöskyddsintressen samt med den allmänhet som kan antas bli särskilt berörd.

Den som planerar att bygga en järnväg *ska* genomföra en förstudie. I förstudien *ska* förutsättningarna för den fortsatta planeringen klarläggas. Förstudien *ska* även ange om en järnvägsutredning enligt 1 a § behövs innan en järnvägsplan upprättas.

Vid utarbetandet av förstudien *ska* den som avser att bygga en järnväg samråda enligt 6 kap. 9-11 §§ miljöbalken med berörda länsstyrelser, kommuner och ideella föreningar som enligt sina stadgar har till ändamål att ta till vara naturskydds- eller miljöskyddsintressen samt med den allmänhet som kan antas bli särskilt berörd.

Nuvarande lydelse

Efter samrådet *skall* den länsstyrelse, inom vars område järnvägsprojektet huvudsakligen *skall* utföras, enligt 6 kap. 5 § andra stycket miljöbalken besluta om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet *skall* fattas efter samråd med övriga berörda länsstyrelser. Bestämmelser om planer och planeringsunderlag finns i 6 kap. 19 och 20 §§ miljöbalken.

Föreslagen lydelse

Efter samrådet *ska* den länsstyrelse, inom vars område järnvägsprojektet huvudsakligen *ska* utföras, enligt 6 kap. 13 § första stycket miljöbalken besluta om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet *ska* fattas efter samråd med övriga berörda länsstyrelser. *Beslutet får inte överklagas särskilt.* Bestämmelser om planer och planeringsunderlag finns i 6 kap. 45-47 §§ miljöbalken.

1 a §

En järnvägsutredning *skall* genomföras när det i förstudien har klarlagts att alternativa sträckningar behöver studeras. I järnvägsutredningen *skall* redovisas olika utbyggnadsalternativ, som *skall* jämföras såväl sinsemellan som med alternativet att inte genomföra den aktuella järnvägsutbyggnaden.

En järnvägsutredning *skall* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter i övrigt som behövs för att kunna utvärdera och välja alternativ. Miljökonsekvensbeskrivningen *skall* godkännas av

En järnvägsutredning *ska* genomföras när det i förstudien har klarlagts att alternativa sträckningar behöver studeras. I järnvägsutredningen *ska* redovisas olika utbyggnadsalternativ, som *ska* jämföras såväl sinsemellan som med alternativet att inte genomföra den aktuella järnvägsutbyggnaden.

En järnvägsutredning *ska* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter i övrigt som behövs för att kunna utvärdera och välja alternativ. Miljökonsekvensbeskrivningen *ska* godkännas av

Nuvarande lydelse

berörda länsstyrelser innan den tas in i järnvägsutredningen.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna *samt* planer och planeringsunderlag *skall* 6 kap. 3 §, 4 § *första–tredje styckena*, 6 och 7 §§, 8 § första stycket och 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tillämpas.

Föreslagen lydelse

berörda länsstyrelser innan den tas in i järnvägsutredningen.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna, planer och planeringsunderlag *samt samordning ska* 6 kap. 2, 3, 9–11, 17, 20–24, 26–32, 36, 37, 43, 45–47 och 50 §§ miljöbalken tillämpas.

2 §

I järnvägsplanen *skall* den mark eller det utrymme och de särskilda rättigheter anges som behöver tas i anspråk för järnvägen och för byggandet av järnvägen. Om mark eller annat utrymme behöver tas i anspråk med tillfällig nyttjanderätt, *skall* det av planen framgå vilken mark eller vilket utrymme som avses och under vilken tid marken eller utrymmet *skall* nyttjas. Planen *skall* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. I de fall länsstyrelsen under förstudien har beslutat att järnvägsprojektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, *skall* miljökonsekvensbeskrivningen föregås av samråd enligt 6 kap.

I järnvägsplanen *ska* den mark eller det utrymme och de särskilda rättigheter anges som behöver tas i anspråk för järnvägen och för byggandet av järnvägen. Om mark eller annat utrymme behöver tas i anspråk med tillfällig nyttjanderätt, *ska* det av planen framgå vilken mark eller vilket utrymme som avses och under vilken tid marken eller utrymmet *ska* nyttjas. Planen *ska* innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. I de fall länsstyrelsen under förstudien har beslutat att järnvägsprojektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, *ska* miljökonsekvensbeskrivningen föregås av samråd enligt 6 kap.

Nuvarande lydelse

4 § första–tredje styckena och 6 § miljöbalken, om inte ett sådant samråd har skett enligt 1 a §. Miljökonsekvensbeskrivningen *skall* godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i järnvägsplanen.

När det gäller kraven på miljökonsekvensbeskrivningen *samt planer och planeringsunderlag skall* 6 kap. 3, 7, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken tillämpas.

De skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar och andra olägenheter från trafiken eller anläggningen *skall* anges särskilt i planen. Till planen *skall* en genomförandebeskrivning fogas. I beskrivningen *skall* de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av planen redovisas.

Föreslagen lydelse

9-11 och 17 §§ miljöbalken, om inte ett sådant samråd har skett enligt 1 a §. Miljökonsekvensbeskrivningen *ska* godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i järnvägsplanen.

När det gäller kraven på miljökonsekvensbeskrivningen planer och planeringsunderlag *samt samordning ska* 6 kap. 2-3, 20-24, 26-32, 43, 45-47 och 50 §§ miljöbalken tillämpas.

De skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar och andra olägenheter från trafiken eller anläggningen *ska* anges särskilt i planen. Till planen *ska* en genomförandebeskrivning fogas. I beskrivningen *ska* de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av planen redovisas.

8 §

En järnvägsplan fastställs av Banverket efter samråd med berörda länsstyrelser. Om Banverket och en länsstyrelse har olika uppfattningar, *skall*

En järnvägsplan fastställs av Banverket efter samråd med berörda länsstyrelser. Om Banverket och en länsstyrelse har olika uppfattningar, *ska*

Nuvarande lydelse

Banverket hänskjuta frågan om att fastställa planen till regeringens prövning. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får Banverket hänskjuta frågan till regeringens prövning.

Om planen innebär att mark eller annat utrymme eller särskild rätt kan tas i anspråk enligt 4 kap. 1 §, *skall* Banverket särskilt pröva om de fördelar som kan vinnas med planen överväger de olägenheter som denna orsakar enskilda. Av beslutet att fastställa planen *skall* det framgå om planen ger rätt till ett sådant ianspråktagande.

Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samt resultatet av samråd och yttranden *skall* beaktas då järnvägsplanen fastställs.

Ett beslut om fastställelse av en järnvägsplan *skall* kungöras. Har samråd enligt 6 kap. 6 § miljöbalken hållits med ansvarig myndighet i annat land *skall* denna informeras.

Föreslagen lydelse

Banverket hänskjuta frågan om att fastställa planen till regeringens prövning. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får Banverket hänskjuta frågan till regeringens prövning.

Om planen innebär att mark eller annat utrymme eller särskild rätt kan tas i anspråk enligt 4 kap. 1 §, *ska* Banverket särskilt pröva om de fördelar som kan vinnas med planen överväger de olägenheter som denna orsakar enskilda. Av beslutet att fastställa planen *ska* det framgå om planen ger rätt till ett sådant ianspråktagande.

Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samt resultatet av samråd och yttranden *ska* beaktas då järnvägsplanen fastställs.

Ett beslut om fastställelse av en järnvägsplan *ska* kungöras. Har samråd enligt 6 kap. 17 § miljöbalken hållits med ansvarig myndighet i annat land *ska* denna informeras.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ett ärende, om det i ärendet ingår en miljökonsekvensbe-

skrivning som före den 1 oktober 2010 har överlämnats till länsstyrelsen för godkännande.

2.13 Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

Härigenom föreskrivs i fråga om naturgaslagen (2005:403)

dels att 2 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 kap. 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §

Vid prövning av frågor om meddelande av koncession *skall* bestämmelserna i 2–4 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

En miljökonsekvensbeskrivning skall ingå i en ansökan om koncession. När det gäller förfarandet, kraven på miljökonsekvensbeskrivningen samt planer och planeringsunderlag gäller 6 kap. miljöbalken. Vad som där sägs om tillståndsmyndighet skall gälla regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Vid prövning av frågor om meddelande av koncession *ska* bestämmelserna i 2–4 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken ska tillämpas för koncessionsprövningen.

Vid tillämpningen ska det som sägs i 6 kap. miljöbalken om

1. en verksamhet gälla den ledning eller anläggning som prövas som om ledningen eller anläggningen medför en betydande miljöpåverkan, och

2. en tillståndsmyndighet gälla regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**7 a §*

Om ledningen eller anläggningen också kräver tillstånd enligt miljöbalken, behöver samråd som genomförs i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som kommer fram eller finns i det målet eller ärendet inte upprepas i koncessionsärendet enligt denna lag.

Frågor som har prövats i målet eller ärendet som tillstånd enligt miljöbalken behöver inte prövas på nytt i ärendet enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

2.14 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Härigenom föreskrivs i fråga om strålskyddslagen (1988:220)

dels att 22 a § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 22 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 a §

Vid prövning av ärenden enligt denna lag eller vid meddelande av villkor med stöd av 27 § *skall* 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att det i ärenden om tillstånd enligt denna lag *skall upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken som möjliggör en samlad bedömning av en planerad anläggnings, verksamhets eller åtgärds inverkan på människors hälsa, miljön och hushållningen med mark och vatten samt andra resurser.*

Vid prövning av ärenden enligt denna lag eller vid meddelande av villkor med stöd av 27 § *ska* 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas.

En bestämmelse om att regeringen får meddela föreskrifter om att 6 kap. miljöbalken ska tillämpas i ärenden enligt denna lag finns i 6 kap. 51 § miljöbalken. Regeringen får överlåta åt en myndighet att meddela sådana föreskrifter.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**22 b §*

Om ett ärende enligt denna lag också kräver tillstånd enligt miljöbalken, behöver samråd som genomförs i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som kommer fram eller finns i det målet eller ärendet inte upprepas i tillståndsärendet enligt denna lag.

Frågor som har prövats i målet eller ärendet om tillstånd enligt miljöbalken behöver inte prövas på nytt i ärendet enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.
 2. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010.

3 Ärendet och dess beredning

Miljöprocessutredningen har i sitt slutbetänkande *Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar* SOU 2009:45 föreslagit ändringar i bl.a. 6 kap. miljöbalken om miljökonsekvensbeskrivningar. Betänkandet innehöll inget förslag om ändringar i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. I Miljödepartementet har därför arbetet fortsatt med att ta fram kompletteringar till utredningens förslag. Det arbetet har bl.a. lett fram till ett omarbetat förslag till lagändringar, en helt ny lydelse av 6 kap. miljöbalken med följdändringar. I denna promemoria presenteras de kompletterande lagförslagen. Förslag till förordningsändringar kommer senare att presenteras i en annan promemoria.

4 Bakgrund och gällande rätt

Miljödepartementet hänvisar till Miljöprocessutredningens slutbetänkande *Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar* SOU 2009:45 i den delen som avser gällande ordning för miljökonsekvensbeskrivningar (s. 165ff).

5 Förslag

5.1 Tillämpningsområdet

Promemorians förslag: När bestämmelserna i 6 kap. blir tillämpliga ska detta framgå av ett annat kapitel i balken eller av en annan författning som reglerar miljöprövningen. Kapitlet inleds med att tala om vilket beslutsunderlag som ska finnas och hur det ska tas fram *dels* när en myndighet prövar en fråga om tillstånd för en verksamhet eller åtgärd och när det enligt en bestämmelse i denna balk eller annan författning kräver det, *dels* när en myndighet eller kommun beslutar om antagande av en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning och vars genomförande kan komma att påverka miljön. En miljökonsekvensbeskrivning och en samrådsredogörelse kan utgöra ett sådant beslutsunderlag. Bestämmelserna för planer och program är i stort sett oförändrade men har samordnats med bestämmelserna för verksamheter och åtgärder. I kapitlet finns också bestämmelser om att frågor om hushållning med mark och vatten samt miljö kvalitetsnormer ska bli belysta i mål och ärenden enligt denna balk. Syftet med bestämmelserna i kapitlet får en framträdande plats i kapitlet. Vidare förklaras vissa av de i kapitlet tillämpade definitionerna.

Skälen för promemorians förslag

Kapitlets uppbyggnad och tillämpningsområde

Kapitlet föreslås inledas med en portalparagraf om att det ska finnas ett beslutsunderlag bl.a. när myndigheten prövar en fråga om tillstånd och det krävs enligt en bestämmelse i ett annat kapitel i denna balk eller enligt en bestämmelse i en annan författning. När det gäller tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska det således framgå av 9 kap. 8 § att bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas för prövningen av en verksamhet som är tillståndspliktig enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av detta kapitel. För att samma princip ska kunna tillämpas när det gäller tillstånd till vattenverksamhet har nuvarande 11 kap. 9 § utökats och delats upp i 9 a – e §§ så att det av 9 c § på samma sätt framgår att bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas för prövningen av en vattenverksamhet som är tillståndspliktig enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av detta kapitel. När det gäller tillstånd enligt 7 kap. 28 a § föreslås en liknande bestämmelse införas i denna paragraf. På samma sätt föreslås en ny paragraf införas i 17 kap om regeringens tillåtlighetsprövning.

När det gäller andra författningar såsom plan- och bygglagen (1987:10) m.fl. författningar bör det av dessa författningar framgå att bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och vilka avvikelser från 6 kap. som i förekommande fall ska gälla.

Mot denna bakgrund har 6 kap. omarbetats så att det genom en kronologisk uppbyggnad av åtföljande paragrafer bl.a. framgår när en miljökonsekvensbeskrivning ska krävas i ett tillståndsärende. När samma frågor behandlas såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program har gemensamma bestämmelser införts för dessa. Det finns dock en hel del paragrafer som endast bör vara tillämpliga på verksamheter och åtgärder respektive planer och program.

Förfarandet

Kapitlets uppbyggnad följer den tågordning som i dag gäller avseende bedömningen av betydande miljöpåverkan för verksamheter och åtgärder.

Verksamheter

1. Den som avser att påbörja en verksamhet och har hänvisats till 6 kap. från ett annat kapitel i balken, t.ex. 9 kap. 8 §, eller enligt 9 kap. 6 § andra stycket eller 11 kap. 9 a § andra stycket miljöbalken har förelagts att ansöka om tillstånd för en verksamhet (eller har hänvisats till kapitlet från en annan lag) ska enligt 6 § göra en egen bedömning av om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte (men i speciallagstiftningen, t.ex. luftfartslagen, ska verksamheten betraktas som om den medför betydande miljöpåverkan).

2. Om en verksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska beslutsunderlaget innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 4 §.

En verksamhet ska alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan om

a) det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 §,

b) tillsynsmyndigheten har funnit att verksamheten ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 26 a § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) och därför förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om ett tillstånd,

c) länsstyrelsen inom ramen för samråd enligt 12 § har beslutat att verksamheten ska antas medföra en betydande miljöpåverkan,

d) den myndighet som prövar frågan om tillstånd för verksamheten har beslutat att verksamheten ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, eller

e) det följer av en speciallag t.ex. luftfartslagen att en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas eller att verksamheten ska betraktas som om den medför betydande miljöpåverkan.

3. Den som avser att påbörja en verksamhet och har hänvisats till 6 kap. från ett annat kapitel i balken, t.ex. 9 kap. 8 §, eller enligt 9 kap. 6 § andra stycket eller 11 kap. 9 a § andra stycket miljöbalken har förelagts att ansöka om tillstånd för en verksamhet (eller har hänvisats till kapitlet från en annan lag) ska enligt 9 § samråda enligt 10-14 §§.

4. Den som ska samråda enligt 9 §

- ska ta fram ett samrådsunderlag med visst innehåll enligt 10 §, och

- lämna samrådsunderlaget till länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten, underrätta de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt bereda samtliga tillfälle att ge synpunkter på samrådsunderlaget enligt 11 § första stycket.

5. Samrådsunderlagets överlämnande och underrättelsen enligt 11 § första stycket ska enligt 12 § första stycket ske i så god tid att synpunkter på samrådsunderlaget kan tas till vara vid länsstyrelsens prövning enligt 13 §, och

- i avvaktan på länsstyrelsens beslut får enligt 11 § tredje stycket samråd ske även med den utökade samrådskrets som framgår av 11 § andra stycket.

6. Länsstyrelsen beslutar enligt 12 § första stycket om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte,

- länsstyrelsens prövning behövs dock inte om det av en föreskrift eller av ett föreläggande redan framgår att verksamheten ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

7. a) Om en verksamhet **inte** kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en samrådsredogörelse sammanställas av vilken det ska framgå vilka synpunkter som har kommit fram under samrådet och hur de har beaktats (19 §). Denna samrådsredogörelse är ett beslutsunderlag som ska fogas till ansökan enligt 22 kap. 1 § första stycket 3 miljöbalken och någon miljökonsekvensbeskrivning behöver inte upprättas.

b) Om en verksamhet kan antas medföra **betydande miljöpåverkan** ska

- samråd ske även med övriga statliga myndigheter, kommuner, organisationer och allmänheten (11 § andra stycket) och ska genomföras så som sägs i 12 § andra stycket,
- samråd ske eventuellt med annat land enligt 17 §,
- en miljökonsekvensbeskrivning upprättas enligt 20 § med beaktande av det som har kommit fram i samrådet och med det innehåll som framgår av 22-32 §§,
- information om att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats i ett mål eller ärende ske, varvid kungörelse om detta ska göras i ortstidning enligt 36 § med ett visst innehåll enligt 37 §,
- beslut om att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i detta kapitel fattas av prövningsmyndigheten enligt 39 §,
- tillståndsmyndighetens avgörande i tillståndsfrågan enligt 40 § kungöras tillsammans med en upplysning om hur allmänheten får tillgång till information om innehållet,
- om samråd med ett annat land har skett tillståndsmyndigheten vidta de åtgärder som behövs för att den ansvariga myndigheten i det andra landet ska få samma information, och
- förfarandet enligt 6 kap. bekostas av den som är skyldig att samråda enligt 9 §.

5.2 Betydande miljöpåverkan lika med miljökonsekvensbeskrivning

Promemorians förslag: Det är bara för sådana verksamheter och åtgärder samt planer och program som kan antas medföra betydande miljöpåverkan som beslutsunderlaget ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. För sådana verksamheter eller åtgärder som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan är det tillräckligt att en samrådsredogörelse sammanställs och fogas till ansökan samt att miljöeffekterna och dess konsekvenser redovisas i ansökan. Termen miljöbedömning ska tas bort.

Begreppet miljökonsekvensbeskrivning

Som framgår av Miljöprocessutredningens slutbetänkande (se s. 216) har frågan om beteckningen miljökonsekvensbeskrivning enbart ska användas för det underlag som ska upprättas för en verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra betydande miljöpåverkan varit föremål för diskussioner i tidigare utredningar.

Miljöprocessutredningen har kommit fram till att det inte finns något behov av att ändra den bedömning som regeringen gjorde i propositionen *En effektivare miljöprövning* (prop. 2004/05:129). Miljödepartementet gör följande bedömning.

Det som i rådets direktiv av den 27 juni 1985 (85/337/EEG) om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (MKB-direktivet) kallas miljökonsekvensbedömning och som i Europaparlamentets och rådets direktiv av den 27 juni 2001 (2001/42/EG) om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (SEA-direktivet) kallas miljörapport kallas i Sverige miljökonsekvensbeskrivning. I likhet med Miljöprocessutredningen anser Miljödepartementet att termen miljökonsekvensbeskrivning är väl inarbetad och etablerad i 6 kap. miljöbalken.

Enligt MKB-direktivet ska en miljökonsekvensbedömning, dvs. en miljökonsekvensbeskrivning, upprättas när en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Dessa fall rapporteras till EG-kommissionen. Sverige kräver dock miljökonsekvensbeskrivningar för verksamheter eller åtgärder vilka dels inte omfattas av MKB-direktivet, dels inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, vilket lett till att även dessa miljökonsekvensbeskrivningar har rapporterats till kommissionen. Detta har i sin tur medfört att det i Sverige anses upprättas betydligt fler miljökonsekvensbeskrivningar i förhållande till andra länder inom EU.

Vid översynen av bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bedömde regeringen i samråd med Naturvårdsverket, andra myndigheter och branschföreningar bl.a. att det skulle vara tillräckligt med en anmälan av ett stort antal verksamheter som tidigare hade varit tillståndspliktiga. Denna bedömning gjordes bl.a. utifrån de olika verksamhetstypernas miljöpåverkan. För de återstående verksamhetstyperna gjorde regeringen den bedömningen att tillståndsplikten skulle kvarstå. Då kravet på miljökonsekvensbeskrivning även har gällt de verksamheter som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan har detta krav enligt bl.a. Svenskt Näringsliv lett till att orimliga krav på redovisning ställs på dessa verksamheter. Även Naturvårdsverket har framfört synpunkter som går i den riktningen. I propositionen *En effektivare miljöprövning* (prop. s. 52) uttalades följande.

En miljökonsekvensbeskrivning bör, oavsett graden av verksamhetens eller åtgärdens miljöpåverkan, alltid beskriva de effekter som verksamheten eller åtgärden kan medföra på människors hälsa och miljön samt möjliggöra en bedömning av effekterna. En miljökonsekvensbeskrivning bör därför alltid innehålla de uppgifter som behövs för att uppfylla det syfte som anges i 6 kap. 3 § miljöbalken. Det bör vidare tydligt framgå det självklara att en miljökonsekvensbeskrivning alltid skall, oavsett graden av verksamhetens eller åtgärdens miljöpåverkan, ha det innehåll som erfordras med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning.

De specificerade obligatoriska kraven på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll bör gälla endast för de verksamheter och åtgärder som skall antas

medföra en betydande miljöpåverkan. I de fallen kommer uppgifter i enlighet med de specificerade kraven alltid att vara relevanta. Enligt EG-rättens krav är det också nödvändigt att med bindande nationella regler slå fast att miljökonsekvensbeskrivningen skall innehålla de angivna uppgifterna. För verksamheter och åtgärder som inte antas medföra en betydande miljöpåverkan är det tillräckligt med det allmänt formulerade kravet om att beskrivningen skall innehålla det som i det enskilda fallet behövs. Miljökonsekvensbeskrivningen skall alltså inte behöva innehålla information som saknar relevans.

Trots att det i lagtexten gjordes ett förtydligande som skulle minimera innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan fick ändringen inte avsedd effekt. Frågan är nu om det fortfarande är angeläget att tala om en ”stor” eller ”liten” miljökonsekvensbeskrivning när det sedan den 1 januari 2008 för det stora flertalet verksamheter, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, är tillräckligt att uppgifter om miljöeffekterna anges i en anmälan. Även om en verksamhet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska ju miljöeffekterna och konsekvenserna av dessa beskrivas i anmälan. Liknande förhållanden borde gälla för de tillståndspliktiga verksamheter som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, vars miljöeffekter och konsekvenserna av dessa i sådana fall ska beskrivas i ansökan, dvs. på samma sätt som det idag görs när det är fråga om ansökan om villkorsändring. Bevisbördan för att kraven i 2 kap. miljöbalken kan uppfyllas ligger alltså på den som avser att påbörja verksamheten utan att verksamhetens miljöeffekter och konsekvenserna av dessa behöver redovisas i en särskilt upprättad miljökonsekvensbeskrivning.

Enligt Miljödepartementet bör begreppet miljökonsekvensbeskrivning förbehållas sådant beslutsunderlag som krävs för sådana verksamheter, åtgärder, planer och program som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För verksamheter innebär detta, om man bortser från kravet på miljökonsekvensbeskrivning i anmälningsärenden enligt bl.a. 25 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och 20 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet, att det inte

längre bör finnas något krav på miljökonsekvensbeskrivning för verksamheter som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Detta bör leda till en synbar regelförenkling och en önskvärd tydlighet, dvs. betydande miljöpåverkan är lika med miljökonsekvensbeskrivning. ”Stor” eller ”liten” miljökonsekvensbeskrivning kan däremot leda till begreppsförvirring. En annan sak är att det för verksamheter som kan antas medföra betydande miljöpåverkan fortfarande blir fråga om miljökonsekvensbeskrivningar med större eller mindre innehåll beroende på verksamhetens art och omfattning av miljöpåverkan i det enskilda fallet.

Slutsatsen blir att om en verksamhet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas enligt detta kapitel. Om verksamheten däremot inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan är det tillräckligt att verksamhetens miljöeffekter och dess konsekvenser för människors hälsa och miljön redovisas i ansökan tillsammans med den samrådsredogörelse, vilken utgör en sammanställning av synpunkter som kommit in samt av hur dessa synpunkter har beaktats.

Kriterier för att bedöma miljöpåverkan för olika typer av miljöfarlig verksamhet

Det bör också övervägas om en del verksamheter ska flyttas från den obligatoriska bedömningen att de ska antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 3 § förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar (MKBF) till att genomgå en prövning från fall till fall, dvs. en bedömning i det enskilda fallet om verksamheten enligt kriterierna i bilaga 2 till MKBF (jfr. bilaga III till MKB-direktivet) kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Idag är fördelningen enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) följande vad gäller miljöfarlig verksamhet: 39 stycken A-verksamheter (prövning hos miljödomstolen) och 110 stycken B-verksamheter (prövning hos länsstyrelsen), dvs. 149 tillstånds-

pliktiga verksamhetstyper. Av dessa omfattas i dag 49 av länsstyrelsens prövning och 100 finns upptagna i den förteckning, som framgår av 3 § MKBF, över dem som alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

De kriterier som bör ligga till grund för bedömningen av vilka tillståndspliktiga verksamheter som – med hänsyn till deras förmodade miljöpåverkan – alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan är följande.

1. Verksamheter som finns i bilaga I till MKB-direktivet.
2. Anläggningar som finns upptagna i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 15 januari 2008 (2008/1/EG) om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (kodifierad version) (IPPC-direktivet).
3. Verksamheter som omfattas av andra direktiv, än de ovan anförda under 1-2, såsom rådets direktiv av den 11 mars (1999/13/EG) om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar (VOC-direktivet) m.fl. direktiv som anges inledningsvis i bilagan till FMH.
4. A-verksamheter enligt bilagan till FMH.
5. Anläggningar med högre kravnivå enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, s.k. Seveso-verksamheter.
6. Större verksamheter som visserligen finns i bilaga II till MKB-direktivet men som ändå ska antas medföra betydande miljöpåverkan i de flesta fall.

En hel del verksamheter omfattas av flera direktiv, varför det är svårt att göra en beräkning för varje grupp. Miljödepartementet har dock preliminärt identifierat ett 20-tal verksamheter (av de 100) som man i nuvarande skede kan se över utifrån deras förmodade miljöpåverkan. Det kommande förslaget till förordningsändring måste av tidsskäl remitteras separat.

Jämförelse mellan MKB-direktivet och IPPC-direktivet

När det gäller kraven i IPPC-direktivet om vad en ansökan ska innehålla överlappar dessa krav i vissa delar de krav som finns i MKB-direktivet om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Miljödepartementet anser att dubbelregleringar ska undvikas. I den översyn av vilka verksamheter som kommer att göras inför ändringarna i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar har Miljödepartementet mot bakgrund av det ovan anförda ansett att en IPPC-anläggning, även om den inte finns upptagen på bilaga I i MKB-direktivet, ändå ska ses som en verksamhet som alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Härigenom uppfylls de krav om t.ex. ”redovisning av alternativa platser” som krävs enligt IPPC-direktivet, eftersom detta enligt förslaget krävs för verksamheter som kan antas medföra betydande miljöpåverkan och som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap.

Följändring i 22 kap. miljöbalken

Ovan nämnda förslag föreslås kräva en följändring i 22 kap. 1 § första stycket 3 miljöbalken med den innebörden att det av lagtexten ska framgå att miljökonsekvenserna ska redovisas. Om det för en verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan krävs att en miljökonsekvensbeskrivning upprättas, föreslås att denna ska finnas med tillsammans med ansökan. För en verksamhet eller åtgärd som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör det vara tillräckligt att verksamhetens eller åtgärdens miljökonsekvenser framgår av ansökan tillsammans med en samrådsredogörelse. Vidare föreslås att det som finns angivet i en miljökonsekvensbeskrivning eller i en samrådsredogörelse inte ska upprepas i ansökan.

Planer och program

I propositionen *Miljöbedömning av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 36ff) konstateras bl.a. följande.

Generellt gäller att en plan eller ett program faller under [SEA]-direktivets räckvidd endast om följande förutsättningar är uppfyllda. För det första ska planen eller programmet utarbetas eller antas av en myndighet. För det andra ska det i lag finnas ett krav på att upprätta eller anta planen eller programmet. För det tredje ska planen eller programmet kunna antas medföra betydande miljöpåverkan.

[...]

Enligt SEA-direktivet är en miljöbedömning den process i vilken en miljörapport, [dvs. en miljökonsekvensbeskrivning,] utarbetas, samråd genomförs, miljörapporten, [dvs. miljökonsekvensbeskrivningen,] och resultaten av samrådet beaktas i beslutsprocessen samt information om beslutet lämnas. Alla dessa steg i miljöbedömningen har med den av regeringen föreslagna lagtekniska lösningen samlats i ett avgränsat avsnitt i 6 kap. miljöbalken. I fråga om såväl verksamheter och åtgärder som planer och program handlar det om att bedöma konsekvenserna för miljön. Bedömningarna av planer och program görs tidigt i den planeringsprocess som senare kan få betydelse för specifika verksamheter eller projekt. Jämfört med en miljökonsekvensbeskrivning av en verksamhet blir konsekvensbedömningen av planen eller programmet mer övergripande och allmän.

Miljöbedömning är således det förfarande som beskrivs i 6 kap. dvs. genomförande av samråd, upprättande av miljökonsekvensbeskrivning, beaktande av miljökonsekvensbeskrivningen och resultatet av samråd i beslutsfattandet samt information om beslutet. I vissa fall finns regler om samråd m.m. i andra följdförfattningar. Denna process är i praktiken densamma såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program. Det föreslås inte några förändringar i denna process men däremot föreslår Miljödepartementet i likhet med Miljöprocessutredningen att termen miljöbedömning bör utmönstras ur lagtexten. Någon särskild benämning på processen behövs inte.

5.3 Samråd

Promemorians förslag: För de verksamheter eller åtgärder som omfattas av 6 kap. ska samråd ske på samma sätt som hittills. Utan att länsstyrelsens beslut ska behöva avvaktas får samråd med den utökade kretsen ske. Den som avser att påbörja en verksamhet eller åtgärd ska kunna begära att länsstyrelsen avgränsar samrådskretsen. Länsstyrelsens bedömning är inte bindande. För de verksamheter eller åtgärder som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan blir samrådsredogörelsen – som redan nämnts i föregående avsnitt – en form av beslutsunderlag som fogas till ansökan. För verksamheter eller åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan blir samrådsredogörelsen i stället en del av miljökonsekvensbeskrivningen. Vid samråd med annat land ska bestämmelserna vara gemensamma för såväl verksamheter och åtgärder som för planer och program. Termen miljökonsekvensbedömning ska tas bort.

Skälen för promemorians förslag

Samråd i avvaktan på länsstyrelsens beslut

Om en tillståndspliktig verksamhet eller åtgärd inte finns upptagen på den obligatoriska listan i 3 § förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar måste en fall till fall bedömning ske av verksamhetens eller åtgärdens miljöpåverkan, dvs. en bedömning i det enskilda fallet om verksamheten eller åtgärden enligt de kriterier som framgår av bilaga 2 till förordningen (jfr. bilaga III till MKB-direktivet) kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I de fall en verksamhets eller åtgärds miljöpåverkan ska avgöras vid en fall till fall bedömning efter en prövning av länsstyrelsen, föreslås att det som hittills fortfarande ska vara möjligt att i avvaktan på läns-

styrelsens beslut på frivillig väg utöka samrådskretsen redan från början. Detta bör tydliggöras i lagstiftningen.

Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

Bedömningen av om en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte bör kunna avgöras av länsstyrelsen på ett tidigt stadium, dock inte innan synpunkterna från samrådet med tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda har kunnat beaktas.

Avgränsning av samrådskretsen

Miljödepartementet föreslår att länsstyrelsen på begäran av den som avser att påbörja verksamheten eller åtgärden avgränsar samrådskretsen både när det gäller de enskilda som kan antas bli särskilt berörda och de kommuner, myndigheter och organisationer som kan bli berörda. Den bedömning som länsstyrelsen gör av samrådskretsens avgränsning är endast vägledande och är inte bindande vid en senare tillståndsprövning. Det är nämligen bara tillståndsmyndigheten som slutligt kan pröva om samrådet har skett i tillräcklig omfattning. Detta görs i samband med att tillståndsmyndigheten prövar om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i detta kapitel.

Samrådsredogörelse

I de fall en verksamhet eller åtgärd inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan bör synpunkterna från samrådet med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda redovisas i en samrådsredogörelse. Av samrådsredogörelsen bör det även framgå hur synpunkterna har beaktats eller skälen till varför de inte har beaktats.

När det däremot gäller verksamheter eller åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan och för vilka en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas bör synpunkterna

från samrådet och hur de har beaktats redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. Detta gäller såväl synpunkter från länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda som med övriga statliga myndigheter, kommuner, organisationer och allmänheten.

Samråd med annat land

Bestämmelsen i nuvarande 6 kap. 15 § rör det gränsöverskridande samråd som krävs enligt artikel 7 i SEA-direktivet. Paragrafen är enligt förarbetsuttalandena i propositionen *Miljöbedömningar för planer och program* (prop. s. 67) uppbyggd efter hittills motsvarande bestämmelse för miljökonsekvensbeskrivningar för verksamheter och åtgärder i 6 kap. 6 § miljöbalken. Av propositionens uttalande framgår bl.a. följande.

Den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 6 § miljöbalken bygger på artikel 7.1 i MKB-direktivet (jfr prop. 1997/98:45, s. 61). Även i Esbokonventionen och direktiv 96/61/EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC-direktivet) finns bestämmelser med liknande innebörd.

Även om dessa andra direktiv och konventionen gäller verksamheter måste innebörden av bestämmelserna sägas ha samma innebörd som artikel 7.1 i SEA-direktivet om miljöbedömning av planer och program. Innebörden av bestämmelserna om att information ska lämnas även till en annan stat som kan antas bli utsatt om den begär det måste anses vara att det inte enbart ska vara upp till den påverkande staten att avgöra om information ska lämnas till en annan stat – oavsett om det gäller en verksamhet, åtgärd, plan eller ett program.

[...]

Regeringen anser det viktigt att de bestämmelser i 6 kap. miljöbalken som skall ha samma innebörd, i enlighet med resonemanget ovan, även utformas på liknande sätt. Regeringen finner det vidare inte motiverat att i detta sammanhang ändra utformningen av den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 6 § miljöbalken. Det är därför lämpligt att utforma den nya bestämmelsen i 6 kap. 15 § miljöbalken på samma sätt som den nuvarande i 6 kap. 6 § miljöbalken.

Med hänsyn till att Miljödepartementet nu funnit anledning att skriva om hela kapitlet är det motiverat att i detta sammanhang ändra utformningen av de nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 6 § och 15 § miljöbalken så att de får samma lydelse.

Till skillnad från Miljöprocessutredningens uppfattning (se slutbetänkandet *Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar* SOU 2009:45 s. 218) anser Miljödepartementet att termen "miljökonsekvensbedömning" kan medföra begreppsförvirring om den fortsättningsvis används i en bestämmelse och inte i en annan när bestämmelsen avser att reglera samma sak. Enligt Miljödepartementets mening bör termen utmönstras ur lagtexten.

5.4 Innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning

Promemorians förslag: Kraven på vad som ska ingå i en miljökonsekvensbeskrivning ska förtydligas till kraven i MKB-direktivet. Miljökonsekvensbeskrivningen ska bl.a. innehålla en redovisning av skälen för den valda platsen för verksamheten eller åtgärden, hur valet av plats överensstämmer med kravet i 2 kap. 6 § miljöbalken och den eller de alternativa platser som har övervägts. En redovisning för alternativa platser ska exempelvis krävas för ny verksamhet eller när det är fråga om en sådan från miljösynpunkt väsentlig ändring av en verksamhet att lokaliseringen kan ifrågasättas. Vid ansökan om ändringstillstånd ska miljökonsekvensbeskrivningen begränsas till att endast avse sådana uppgifter som behövs för prövningen av själva ändringen. På begäran av den som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning, ska länsstyrelsen redovisa sin bedömning i fråga om beskrivningens inriktning och omfattning. Länsstyrelsens redovisning är inte bindande. På samma sätt som för verksamheter och åtgärder, ska en miljökonsekvensbeskrivning för planer och program även innehålla en redogörelse för hur planen eller programmet påverkar möjligheterna att följa en miljökvalitetsnorm. Vidare ska en miljökonsekvensbeskrivning även innehålla en redovisning av säkerhetsfaktorer avseende s.k. Seveso-verksamheter.

Skälen för promemorians förslag

Innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning för verksamheter

Det ligger i sakens natur att en verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattas av högre

krav än en verksamhet eller åtgärd som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 7 § (artikel 5.3 i MKB-direktivet) är så allmänt hållen att alla de punkter som räknas upp i paragrafens andra stycke – förutom kravet på redovisning av alternativ – har behövt förtydligas av myndigheterna. Detta har inneburit att bl.a. Naturvårdsverket på sin hemsida utfärdat checklistor på vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Miljökonsekvensbeskrivningarna har i praktiken fått ett mycket större innehåll än vad man kan förmoda att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla enligt 6 kap. 7 §. Miljööverdomstolen har i ett fall (slutligt beslut 2007 - 04 - 20 mål nr M 8597 - 06 – se Högsta domstolens beslut 2008 - 06 - 13 mål nr Ö 2162-07 där emellertid en annan fråga var föremål för prövning), som rörde tillstånd till bortledning av grundvatten från tillfartstunnel för den s.k. Citybanan vid bangårdsområdet vid Stockholms central, framfört att Sverige inte implementerat MKB-direktivet på ett korrekt sätt. I detta mål konstaterade Miljööverdomstolen bl.a. att det i svensk rätt saknas en bestämmelse om att det i miljökonsekvensbeskrivningen ska finnas ett krav på att beskriva ett projekt i sin helhet även om det bara är en del av detta som är tillståndspliktig.

Vid närmare utredning kan det ifrågasättas om bilaga IV till MKB-direktivet verkligen uppfylls enligt nuvarande bestämmelser i 6 kap. Miljödepartementet anser därför att kravet på innehållet i miljökonsekvensbeskrivningar ska tydliggöras och preciseras ytterligare. Förutom den av Miljööverdomstolen påstådda avvikelserna bör det även krävas en redovisning av bl.a. kumulativa och synergistiska konsekvenser som en verksamhet eller åtgärd har på kort eller lång sikt.

Eftersom miljökonsekvensbeskrivningen ska ge en samlad bild av verksamhetens eller åtgärdens miljöpåverkan krävs att samspelet mellan olika miljöeffekter beskrivs. Effekter på grundvatten kan t.ex. ge följd effekter på bl.a. djur och växter. Samspelet mellan olika miljöeffekter och hur de påverkas bör beskrivas och bedömas. Verksamhetens eller åtgärdens olika

effekter kan också samverka eller motverka varandra så att dess miljöpåverkan förstärks eller förminskas. Samspelet mellan olika miljöeffekter kan leda till kumulativa effekter vilka i förekommande fall ska beskrivas. Kumulativa effekter kan även uppstå genom verksamhetens eller åtgärdens samverkan med andra tidigare, nutida eller framtida aktiviteter vilket bör beaktas vid avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen.

Enligt det som i praktiken gäller bl.a. genom Naturvårdsverkets checklistor föreslås att en miljökonsekvensbeskrivning även ska innehålla den planerade lokaliseringens överensstämmelse med aktuell kommunal och regional markanvändning, som den kommer till uttryck i kommunala planer enligt plan- och bygglagen, följdverksamheter såsom vägar, ledningar, transformatorstationer etc. liksom verksamheter eller åtgärder under byggnadstiden, som transporter med tunga fordon och dess påverkan på miljön, de prognos- och beräkningsmetoder som använts, de antaganden som gjorts, vilket underlag och informationskällor som använts, eventuella brister och osäkerheter i metoder och underlag samt motivet till den valda avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen. Förutom när det gäller kraven på redovisning av kommunala planer och följdverksamheter – vilka är nödvändiga för att tillståndsmyndigheten ska kunna bedöma kraven i 2 kap. 6 § tredje stycket och 16 kap. 7 § miljöbalken – följer Naturvårdsverkets checklistor de krav som avses i MKB-direktivet bilaga IV punkt 4 sista meningen och punkt 7.

Alternativa lösningar

Enligt MKB-direktivet artikel 5.3 och bilaga IV punkt 2 ska en miljökonsekvensbeskrivning innehålla *en översiktlig redovisning av de huvudalternativ som exploatören övervägt och de viktigaste orsakerna till den valda lösningen med beaktande av miljöeffekterna*. Av denna lydelse kan utläsas att en miljökonsekvensbeskrivning bör innehålla en redovisning av alternativa utformningar, andra jämförbara sätt att nå samma syfte och alternativa platser. Dessa krav finns redan i nuvarande 6 kap. 7 § och

föreslås – vad gäller alternativa utformningar och andra jämförbara sätt – gälla oförändrade fortsättningsvis.

När det gäller kravet på redovisning av *alternativa platser* i 6 kap. bör detta ses mot bakgrund av kravet i MKB-direktivet artikel 5.3 och bilaga IV punkt 2. Denna redovisning har en direkt koppling till 2 kap. 6 § miljöbalken. Det åligger således den som avser att påbörja en verksamhet eller åtgärd att visa att den valda platsen är den mest lämpliga med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I de fall som det kan bli fråga om att redovisa alternativa platser blir t.ex. när en ny verksamhet avses att etableras (eller en åtgärd vidtas) eller när en redan etablerad verksamhet ska ändras och ändringen från miljösynpunkt väsentligt påverkar hela verksamheten, så att lokaliseringen kan ifrågasättas. Antalet platser som ska redovisas måste bedömas i varje enskilt fall utifrån vad som kan anses rimligt att kräva i förhållande till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning. Ibland kanske det är tillräckligt att en plats redovisas, t.ex. när platsen är angiven för ett visst ändamål i kommunens översiktsplan eller utpekad i detaljplan. Detta måste framgå av skälen till varför en viss plats har valts.

Vid ändring av verksamheten behöver endast ändringen redovisas

I propositionen *En effektivare miljöprövning* (prop. 2004/05:129 s. 59ff) gjorde regeringen bl.a. följande uttalande beträffande ändringstillstånd.

För att en angelägen och brådskande ändring av en miljöfarlig verksamhet inte ska försvåras bör tillståndsprövningen kunna förenklas genom en möjlighet att begränsa tillståndsprövningen till att enbart avse ändringen och de tidigare meddelade villkor för verksamheten som har ett samband med ändringen. Prövningen ska inte behöva belastas med frågor som avser delar av verksamheten som från miljösynpunkt inte har något samband med ändringen. Det är en lämplighetsfråga i vilka fall en begränsad prövning skall kunna ske. Förutom ändringens omfattning och miljöpåverkan samt dess betydelse för verksamheten som helhet har ett antal andra faktorer

betydelse. Sådana är exempelvis hur lång tid som förflutit sedan grundtillståndet meddelades, om flera ändringstillstånd eller förelägganden meddelats tidigare, hur snabb den tekniska och miljömässiga utvecklingen är i branschen, vilka förändringar som skett i företaget och dess omgivning sedan grundtillståndet samt omfattningen av de miljöstörningar som förekommer. I många fall kommer en verksamhet att ändras på ett så betydande sätt att det i praktiken ofta inte är möjligt eller lämpligt att överhuvudtaget avgränsa tillståndet till enbart den avsedda ändringen. I sådana fall ger det sig självt att tillståndet bör avse hela verksamheten så som den ser ut efter ändringen.

Prövningens omfattning bör alltid bestämmas utifrån vad som från miljösynpunkt är nödvändigt med anledning av den avsedda ändringen. Verksamhetsdelar som har ett miljömässigt samband med ändringen måste naturligtvis prövas i sitt sammanhang. Vid prövning av en ansökan om tillstånd till en ändring måste verksamhetsutövaren tillhandahålla det underlag som behövs för att tillståndsmyndigheten ska kunna ta ställning till om ändringen kan tillåtas. Vid prövningen av om t.ex. en sökt produktionsökning kan tillåtas måste alltid beaktas vilken påverkan verksamheten som helhet får med hänsyn till ändringen.

När det är fråga om en ändring av en verksamhet anser Miljödepartementet att ovan nämnda begränsningar även ska göras beträffande innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning. Det bör därför vara tillräckligt att i miljökonsekvensbeskrivningen för ett ändringstillstånd redovisa de uppgifter som behövs för själva ändringen av verksamheten.

Ett ändringstillstånd kan bara beviljas om det finns ett grundtillstånd som omfattar hela verksamheten. Om verksamheten som grundtillståndet avser är en verksamhet som kan antas medföra betydande miljöpåverkan för vilken en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats enligt miljöbalken bör det följa av samordningsbestämmelsen i 50 § att en tidigare upprättad miljökonsekvensbeskrivning kan återanvändas och kompletteras t.ex. med det som behövs för att beskriva konsekvenserna av en ändring. En sådan samordning bedöms inte strida mot MKB-direktivet.

Begäran om vägledning av miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och omfattning

Miljödepartementet hänvisar här till den motivering som framgår av Miljöprocessutredningens förslag, se s. 208f.

Innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning för planer och program

Miljödepartementet anser att sådana krav som är gemensamma såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program ska beskrivas i gemensamma bestämmelser.

Reglerna om innehållet i miljökonsekvensbeskrivning för planer och program föreslås i stort sett vara oförändrade. Tre förändringar föreslås dock.

En miljökonsekvensbeskrivning har inte tidigare behövt innehålla ett krav på en redogörelse för hur planen eller programmet påverkar möjligheterna att följa en miljökvalitetsnorm. Miljödepartementet anser dock att även myndigheten eller kommunen vid upprättandet av en plan eller ett program rimligtvis måste ta hänsyn till gällande miljökvalitetsnormer.

Vidare föreslås att sådana säkerhetsfaktorer som redan idag beskrivs i en miljökonsekvensbeskrivning för en s.k. Seveso-verksamhet eller -åtgärd även kan vara rimliga att beskrivas i en miljökonsekvensbeskrivning för en plan eller ett program.

Dessutom föreslås miljökonsekvensbeskrivningen innehålla ett krav på en redogörelse för hur olika miljöaspekter, planer, program, verksamheter och åtgärder samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för planens samlade miljöpåverkan. Detta krav synes dock vara förenligt med bilaga I f) not 1 i SEA-direktivet.

5.5 Samordning

Promemorians förslag: Myndigheter och kommuner ska, i den utsträckning som är lämplig i det enskilda fallet, vid prövning enligt olika lagar av verksamheter och åtgärder samt vid upprättande av planer och program samordna arbetet med samråd, bedömningar och beskrivningar som görs enligt detta kapitel och andra författningar så att dubbelarbete undviks. Om det är möjligt ska ett beslutsunderlag kunna återanvändas.

Skälen för promemorians förslag

Samordning av beslutsunderlag/miljökonsekvensbeskrivning

Miljödepartementet ansluter sig till Miljöprocessutredningens förslag om samordning och motiveringen till detta (se slutbetänkandet s. 219ff).

Miljödepartementet anser vidare att ett beslutsunderlag i form av t.ex. en miljökonsekvensbeskrivning ska kunna återanvändas i större utsträckning än hittills.

Miljöprocessutredningen har i slutbetänkandet (s. 220) konstaterat att det finns ett antal anläggningar som kräver tillstånd enligt andra författningar såsom luftfartslagen (1957:297), lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn, lagen (1978:160) om vissa rörledningar, naturgaslagen (2005:403, lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, minerallagen (1991:45), lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, strålskyddslagen (1988:220) samt plan- och bygglagen (1987:10) i vilka hänvisningar görs till 6 kap. miljöbalken. Vissa av dessa verksamheter kan också bli föremål för en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det finns också författningar såsom väglagen (1971:948) och lagen (1995:1649) om byggande av järnväg som

ställer krav på att förfarandet med samråd och upprättande av miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken sker i olika steg vid prövningen enligt den författningen t.ex. lagen om byggande av järnväg. För att i största möjliga utsträckning undvika dubbelarbete ska en miljökonsekvensbeskrivning kunna samordnas eller återanvändas om det kan anses lämpligt i det enskilda fallet.

Som Miljöprocessutredningen har påpekat i sitt slutbetänkande saknas i ovan nämnda författningar en hänvisning till nuvarande samordningsregel i 6 kap. 22 §.

Miljödepartementet anser att det i vissa fall bör vara tillräckligt att hänvisa till samordningsregeln i den nu föreslagna 6 kap. 50 § medan det i andra fall kan vara befogat med en särskild regel, likt den som Lagrådet föreslog för ellagen i propositionen *Prövning av vindkraft* (prop. 2008/09:146 bilaga 4 s. 81).

6 Övriga samordningsfrågor

6.1 Samordnad prövning mellan miljöbalken och andra författningar

Promemorians förslag: I de fall en fråga har prövats i ett tillstånd enligt miljöbalken behöver samråd som genomförts i samband med miljöbalksprövningen och uppgifter som kommit fram i samband med det målet eller ärendet inte upprepas i tillståndsärendet enligt en annan författning. Vidare ska frågor som har prövats i det målet eller ärendet enligt miljöbalken inte behöva prövas på nytt enligt en annan författning. I båda fallen krävs att det kan anses lämpligt i det enskilda fallet.

Skälen för promemorians förslag

Förutsättningar för samordnad prövning

I de fall en fråga har prövats i ett tillstånd enligt miljöbalken föreslås att samråd som genomförts i miljöbalksprövningen och uppgifter som kommit fram i samband med det målet eller ärendet inte ska behöva upprepas i tillståndsärendet enligt en annan författning, om det kan anses lämpligt i det enskilda fallet. Detta kan vara till gagn när en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas.

Vidare föreslås att en fråga som har prövats i ett tillstånd enligt miljöbalken inte på nytt ska behöva prövas i ett mål eller

ärende enligt en annan författning såsom luftfartslagen (1957:297), lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, lagen (1978:160) om vissa rörledningar (rörledningslagen), lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn (farledslagen), lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen), minerallagen (1991:45), strålskyddslagen (1988:220).

I propositionen *Prövning av vindkraft* (prop. 2008/09:146 s. 45 ff) föreslog regeringen en liknande reglering när det gällde samordning mellan ellagen och miljöbalken, varvid regeringen konstaterade bl.a. följande.

Det följer av 16 kap. 7 § miljöbalken att prövningsmyndigheten vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken ska beakta sådana följdföretag som nödvändiggörs av den sökta verksamheten. Ledningar är ett exempel på ett sådant följdföretag. Det innebär att den miljöpåverkan som ledningsdragningen innebär ska beaktas i miljöbalksprövningen. Den prövning som har skett i tillståndsärendet enligt miljöbalken är avgörande för om Energimarknadsinspektionen med en tillämpning av den föreslagna bestämmelsen kan underlåta att pröva vissa frågor. Energimarknadsinspektionen måste i varje enskilt fall ta ställning till om ledningsdragningen har varit föremål för prövning i tillståndsärendet enligt miljöbalken. Det i sin tur förutsätter att sökanden inför miljöbalksprövningen upprättar sin ansökan, tekniska beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning på ett sådant sätt att handlingarna täcker in de aspekter som rör ledningsdragningen och som kan ha betydelse från miljö-, natur- eller hälsosynpunkt. Det innebär inte att sökanden i miljöbalksärendet behöver lämna en exakt uppgift om ledningens placering. Om prövningsmyndigheten i miljöbalksärendet uttryckligen har beaktat frågan om ledningsdragnings miljöpåverkan i ärendet om nätkoncession. Det bör ofta vara tillräckligt att tillståndsmyndigheten i miljöbalksärendet – som i Miljööverdomstolens dom den 19 november 2008 (mål nr M 2210-08) – har resonerat kring den miljöpåverkan som ledningsdragningen innebär och gett tillstånd med de villkor som bedömts erforderliga.

Även om detta förslag – till skillnad från det ovan nämnda – inte har föregåtts av Miljöprocessutredningens granskning i

vilken omfattning det kan bli fråga om en dubbelprövning, bör ändå ett liknande resonemang kunna föras som ovan. En liknande reglering bör därför kunna föreslås för att möjliggöra en samordnad prövning när det bedöms lämpligt i det enskilda fallet. På det viset undviks onödiga dubbelprövningar.

Författningar för vilka det inte föreslås samordningsregler

När det gäller författningar såsom väglagen (1971:948), lagen (1995:1649) om byggande av järnväg (banlagen), naturgaslagen (2005:403, lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter och lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon gör Miljödepartementet den bedömningen att en samordnad prövning med miljöbalken inte bör ske av nedan nämnda skäl.

I 3 a § väglagen (1971:948) sägs att upprättande av arbetsplan enligt denna lag ska jämföras med meddelande av tillstånd enligt miljöbalken. En liknande bestämmelse finns i 3 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg (banlagen) som säger att fastställande av järnvägsplan enligt denna lag ska jämföras med meddelande av tillstånd enligt miljöbalken.

Mot denna bakgrund blir det knappast fråga om en prövning även enligt miljöbalken, varför det inte föreslås någon samordningsregel i de här fallen.

Av propositionen *Följdlagstiftning till miljöbalken m.m.* (prop. 1997/98:90 s. 233ff) framgår bl.a. följande när det gäller lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

I och med att miljöbalken enligt 15 § lagen om Sveriges ekonomiska zon gäller på konstgjorda öar, anläggningar eller andra inrättningar som har kommit till med stöd av denna lag kommer bl.a. hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken att bli tillämpliga vid användandet av sådana inrättningar. Bestämmelsen i 15 § ger däremot inte stöd för att tillämpa miljöbalken vid uppförandet av inrättningen. Svensk lag gäller nämligen enligt bestämmelsen först när inrättningen har kommit till. Miljöbalken är inte heller tillämplig vid sådan utforskning, utvinning och annat utnyttjande av naturtillgångar som med stöd av lagen om Sveriges ekonomiska zon sker på andra platser än konstgjorda öar, anläggningar eller andra inrättningar.

Någon tillståndsprövning enligt miljöbalken kommer således inte att ske av de anläggningar eller inrättningar som prövas enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon. Mot denna bakgrund föreslås inte någon samordningsregel i det här fallet.

Av propositionen Följdlagstiftning till miljöbalken m.m. (prop. 1997/98:90 s. 221ff) framgår bl.a. följande när det gäller lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter.

Bestämmelsen i 12 kap. 1 § tredje stycket MB [Den regeln finns numera i FMH-bilagan 10.10 p.1] att tillstånd inte krävs för täkt av torv för vilken bearbetningskoncession har lämnats enligt torvlagen kommer därefter att innebära att någon tillståndsprövning med stöd av miljöbalken överhuvudtaget inte kommer att ske för sådana täkter. [...]

Ett viktigt inslag i torvtäkt är markavvattning. I lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet finns bestämmelser för markavvattning som inte i första hand avser påverkan på miljön. [...] Regeringen anser däremot inte att 7 kap. 19 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall tillämpas vid koncessionsprövningen. Enligt denna skall länsstyrelsen i tre situationer överlämna ärenden till miljödomstolen. [...] Vad gäller den första situationen har regeringen visserligen ansett det vara mindre lämpligt att länsstyrelsen prövar frågor om flera personers deltagande i markavvattning i de fall det råder oenighet mellan dessa [...]. När sådana frågor uppkommer skall ärendet därför lämnas över till miljödomstol. Det kan tyckas saknas skäl att se annorlunda på saken när markavvattningen innebär att en torvmosse skall dräneras inför framtida brytning av energitorv. Trots detta anser regeringen att något överlämnande inte bör ske i dessa situationer. Ett överlämnande skulle innebära att miljödomstolen fick överta hela koncessionsprövningen enligt torvlagen och alltså frågor i en lagstiftning som den annars aldrig tillämpar. Detta skulle ske i endast enstaka fall, varför domstolen inte skulle få någon bredare erfarenhet av lagen.

Mot denna bakgrund föreslås inte någon samordningsregel eftersom det inte torde bli aktuellt med en tillståndsprövning enligt miljöbalken.

7 Konsekvenser

Miljöprocessutredningen har i sitt slutbetänkande redovisat konsekvenserna av sitt förslag om miljökonsekvensbeskrivningar (s. 223ff).

Förslagen i denna promemoria innebär ytterligare effektiviserings- och förenklingsåtgärder och förväntas medföra ännu mer besparingar för företagen i fråga om kostnader för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningar. Jämfört med i dag kommer färre företag att behöva upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. I det enskilda fallet betyder detta en stor besparing. En kvantifiering av kostnaderna i stort är dock svår att göra eftersom det inte är möjligt att på förhand se vilka prövningsärenden som kommer att bli aktuella och vad prövningarna i frågan om betydande miljöpåverkan leder till i varje enskilt fall. Den vägledning som förväntas ske av länsstyrelserna när det gäller avgränsningen av samrådskretsen samt inriktningen och omfattningen av miljökonsekvensbeskrivningen bör leda till att miljökonsekvensbeskrivningen blir så komplett som möjligt vid ansökningstillfället. Detta bör i sin tur medföra kortare handläggningstider hos prövningsmyndigheterna. De lagändringar som presenteras i denna promemoria kommer att kompletteras med förordningsändringar, bl.a. i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Förordningsförslagen kommer att remitteras särskilt. En detaljerad konsekvensutredning av de samlade ändringarna och som kvantitativt redovisar effekterna för företagens administrativa kostnader avses att genomföras i samband med att förordningsförslagen remitteras. Det är först då det finns en helhetsbild av förslagets effekter. Det är dock tvek-

löst så att lagförslagen i sig kommer att medföra minskade kostnader för företagen. För att reformen i sin helhet ska kunna förverkligas under den innevarande mandatperioden är det nödvändigt att remittera lagförslagen innan det finns ett färdigt utkast till förordningsändringarna.

I fråga om planer och program innebär promemorians förslag endast en omskrivning av den nuvarande lagtexten för att modernisera språket och för att i gemensamma bestämmelser integrera de regler som är lika för såväl planer och program som för verksamheter och åtgärder. De språkliga och redaktionella ändringarna innebär inte att några nya regler föreslås. I sak innebär promemorians förslag dock fyra små förändringar. På samma sätt som för verksamheter och åtgärder, bör miljökonsekvensbeskrivningar för planer och program även innehålla en redogörelse för hur planen eller programmet påverkar möjligheterna att följa en miljö kvalitetsnorm, en redovisning av säkerhetsfaktorer avseende s.k. Seveso-verksamheter och en redogörelse för hur olika miljöaspekter samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för planens samlade miljöpåverkan. Vidare bör miljökonsekvensbeskrivningen innehålla en uppgift om var i beslutsprocessen planen befinner sig eftersom det är ett krav enligt artikel 5.2 i SEA-direktivet. Förslagen innebär i praktiken ingen ny arbetsbörda av betydelse för myndigheterna eller kommunerna eftersom de redan är skyldiga att beakta detta när planer och program tas fram. Det nya är bara att ska finnas med i miljökonsekvensbeskrivningarna.

Förslaget om möjligheten att samordna prövningen enligt miljöbalken och andra författningar samt möjligheten att samordna upprättandet och återanvändningen av en miljökonsekvensbeskrivning så att samma beskrivning kan utnyttjas vid flera prövningar – om det kan anses lämpligt i det enskilda fallet – bör medföra besparingar och tidsvinster för både företagen och prövningsmyndigheterna.

Förslagen bedöms inte på ett negativt sätt påverka rättssäkerheten eller möjligheterna att upprätthålla ett högt miljö- och hälsoskydd.

8 Författningskommentar

8.1 Förslag till ändring i miljöbalken

Allmänt

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken föreslås struktureras så att det tydligt framgår vilka krav som måste uppfyllas *dels* när det är fråga om beslutsunderlag för prövning av verksamheter och åtgärder, *dels*-vilka krav som måste uppfyllas när det är fråga om beslutsunderlag för planer och program. Utgångspunkten ska också vara att ett och samma beslutsunderlag i många fall ska kunna användas för att uppfylla kraven i båda avseendena.

Kapitlet har omarbetats så att paragraferna följer den kronologiska ordning som gäller för samråds- och miljökonsekvensbeskrivningsprocessen för främst verksamheter. När det gäller planer och program är denna process ofta integrerad i myndighetens eller kommunens arbete med att ta fram planen eller programmet, t.ex. enligt PBL. Vissa paragrafer kommer att vara gemensamma för såväl verksamheter och åtgärder som planer och program medan andra kommer att vara specifikt anpassade för antingen verksamheter och åtgärder eller planer och program. I paragraferna kommer också adressaterna att anges på ett tydligare sätt.

6 kap. 1 §

Kapitlet inleds med en portalparagraf som talar om när bestämmelserna i detta kapitel, om beslutsunderlag som ska finnas och hur det ska tas fram, ska tillämpas. Lagstiftningstekniken innebär att 6 kap. miljöbalken blir tillämpligt när något annat kapitel i balken eller någon annan författning hänvisar till att bestämmelserna i 6 kap. ska tillämpas på prövningen.

I första stycket *första* punkten anges situationen när en verksamhet eller åtgärd ska prövas. I nuvarande 6 kap. 1 § anges uttryckligen att en miljökonsekvensbeskrivning krävs för att anlägga, driva eller ändra en verksamhet eller åtgärd. I första stycket *andra* punkten anges situationen när planer eller program ska antas. I detta sammanhang kan nämnas att det följer av artikel 2 i SEA-direktivet att en plan eller ett program faller inom direktivets räckvidd endast om planen eller programmet utarbetas eller antas av en myndighet och att det i lag eller annan författning finns ett krav på att upprätta eller anta planen eller programmet. Detta framgår också av förordningsmotiven (Fm 2005:2) till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Bestämmelsen i andra stycket innebär att när det t.ex. i 17 kap. 8 § miljöbalken hänvisas till bestämmelserna i 6 kap. ska dessa tillämpas i den utsträckning som sägs i annan författning som bl.a. väglagen, dvs. om det i denna författning finns avvikelser från vilka bestämmelser som ska tillämpas i 6 kap. ska dessa avvikelser tillämpas i stället.

Vidare anges i tredje stycket de ytterligare planeringsunderlag som måste finnas för att en myndighet ska kunna avgöra ett mål eller ärende i vilka 6 kap. ska tillämpas. Här åsyftas de nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 19-21 §§.

6 kap. 2 §

I paragrafen beskrivs syftet med bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Med en hänvisning till 1 kap. 1 § miljöbalken erinras om att bestämmelserna i miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling och att balken ska tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,

2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,

3. den biologiska mångfalden bevaras,

4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och

5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Härmed avses den miljöpåverkan som kan uppkomma i fråga om människor, befolkning, folkhälsan, djur, växter, biologisk mångfald, mark, vatten, luft, klimat (klimatfaktorer), landskap, kulturarv, materiella tillgångar inbegripet arkitektoniskt och arkeologiskt arv, dvs. den uppräkningslista som görs såväl i artikel 3 och punkten 3 i bilaga IV till MKB-direktivet som i punkten f i bilaga I till SEA-direktivet. Detta motsvarar nuvarande 6 kap. 3 § första stycket och 12 § andra stycket 6.

6 kap. 3 §

Denna paragraf innehåller definitioner.

Definitionen *miljökonsekvensbeskrivning* ska klargöra att det inte är fråga om vilken miljökonsekvensbeskrivning som helst utan endast den som ska upprättas enligt detta kapitel.

När det gäller definitionen för *miljöpåverkan* hänvisas till portalparagrafen i 1 kap 1 § miljöbalken eftersom det av denna framgår de intressen som ska skyddas eller bevaras genom balkens bestämmelser. Med denna hänvisning uppfylls kraven i artikel 3 och i punkten 3 bilaga IV till MKB-direktivet samt punkten f) bilaga I till SEA-direktivet. Förslaget motsvarar nuvarande 6 kap. 3 § första stycket och 11 § första stycket 6.

Med definitionen *plan* avses även program och endast sådana vars genomförande kan påverka miljön, inte t.ex. jämställhetsplaner. Definitionen motsvarar samma begrepp som tidigare.

Med definitionen *verksamhet* avses även en ändring eller en annan åtgärd och inbegriper en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 6 §, vattenverksamhet enligt 11 kap. 2 § och sådana ärenden som måste tillståndsprövas enligt 7 kap. 28 a § eller tillåtlighetsprövas enligt 17 kap. Det kan också inbegripa stora eller små projekt för vilka andra författningar gäller t.ex. infrastrukturprojekt enligt väglagen. Med tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet avses både att anlägga, driva eller ändra en verksamhet.

6 kap. 4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.2.

I paragrafen anges att beslutsunderlaget ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning endast om verksamheten eller åtgärden eller genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

6 kap. 5 §

I denna paragraf anges att regeringen får meddela föreskrifter om att verksamheter, åtgärder, planer eller program ska (punkt 1) eller inte ska (punkt 2) antas medföra en betydande miljöpåverkan samt om de kriterier (punkt 3) som ska beaktas vid bedömningen av betydande miljöpåverkan. Här har regeringen använt uttrycket ”ska antas” i stället för ”kan antas” eftersom det av föreskrifterna eller av länsstyrelsens eller tillsynsmyndighetens beslut framgår om en verksamhet eller åtgärd ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

Den *första* punkten i paragrafen är inte ny utan en liknande bestämmelse finns redan i 6 kap. 4 a § och 11 § tredje stycket första meningen miljöbalken men den får en ny placering i kapitlet för att det tydligare ska framgå att det finns verk-

samheter, åtgärder, planer och program som alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Den *andra* punkten motsvarar nuvarande bestämmelse i 6 kap. 1 § andra stycket om undantag. Den *tredje* punkten ger regeringen bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka kriterier som ska gälla för en fall till fall bedömning enligt bl.a. bilaga III till MKB-direktivet och bilaga II till SEA-direktivet.

6 kap. 6 §

Paragrafen anger att samrådsprocessen för verksamheter och åtgärder inleds med att den som ska påbörja en verksamhet eller vidta en åtgärd eller den som av tillsynsmyndigheten enligt 9 kap. 6 § andra stycket och (nuvarande) 11 kap. 9 a § andra stycket miljöbalken förelagts att ansöka om tillstånd för en verksamhet gör en första bedömning om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I ett föreläggande enligt 26 a § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har tillsynsmyndigheten däremot redan prövat om en miljöfarlig verksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan, varför det inte behövs någon ytterligare bedömning.

6 kap. 7 §

Denna paragraf innehåller en (i förhållande till 6 §) motsvarande bestämmelse för planer, vilken innebär att det åligger den kommun eller myndighet som avser att upprätta eller ändra en plan eller ett program, som krävs i lag eller annan författning, att bedöma om genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 11 § första stycket.

6 kap. 8 §

I denna paragraf anges att regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet i 7 §. Paragrafen motsvarar det som sägs om undantag i nuvarande 6 kap. 11 § tredje stycket.

6 kap. 9 §

Denna paragraf är den första som beskriver samrådsprocessen för verksamheter och åtgärder. Paragrafen riktar sig till den som avser att påbörja en verksamhet eller åtgärd för vilken det framgår att 6 kap. ska tillämpas. Bestämmelsen avser inte enbart ny verksamhet, en ändring eller annan åtgärd utan även driften av en befintlig verksamhet. Paragrafen blir även tillämplig då tillsynsmyndigheten har förelagt någon att ansöka om tillstånd för en verksamhet.

Bestämmelsens motsvarighet finns i nuvarande 6 kap. 4 §.

6 kap. 10 §

Av paragrafens första stycke framgår att underlaget för samrådet i 9 § ska innehålla uppgifter om verksamhetens eller åtgärdens art, omfattning, lokalisering och dess förutsedda miljöpåverkan och att detta definieras som samrådsunderlag. Begreppet samrådsunderlag är nytt i 6 kap. men det har tidigare använts i praktiken. Samrådsunderlaget ska även innehålla en redogörelse för den inledande bedömningen som anges i 6 § för att det ska framgå hur den som avser att påbörja en verksamhet eller vidta en åtgärd har bedömt miljöpåverkan.

Av andra stycket framgår att samrådsunderlaget också ska innehålla nödvändiga upplysningar så att länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, och i förekommande fall övriga statliga myndigheter, kommuner, organisationer och allmänheten kan bilda sig en uppfattning om den verksamhet som avses att bedrivas eller den åtgärd som avses att vidtas samt dess förutsedda miljöpåverkan.

Bestämmelsen motsvarar nuvarande 6 kap. 4 § andra stycket sista meningen och tredje stycket första meningen.

6 kap. 11 §

Av denna paragraf framgår till vilka samrådsunderlaget ska lämnas och vilka som ska underrättas så att synpunkter kan inhämtas.

Första stycket anger den samrådsrets med vilka samråd alltid ska ske, även om en verksamhet eller åtgärd inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Denna samrådsrets utgörs av länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Med ”enskilda som kan antas bli särskilt berörda” avses framför allt närboende och andra som särskilt kommer att bli berörda, i många fall kommer dessa också att vara sakägare (se. prop. 1997/98:45 del 2 s. 57). Även andra än de som ingår i denna samrådsrets får om de så önskar framföra synpunkter. Bestämmelsen motsvarar nuvarande reglering i 6 kap. 4 § första stycket första meningen och tredje stycket sista meningen.

Andra stycket anger den utökade samrådsrets som ska underrättas och med vilken samråd ska hållas om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Ordet ”också” indikerar att stycket inkluderar den samrådsrets som avses i första stycket. Exempelvis ska en inbjudan till ett samrådsmöte med den större kretsen som avses att hållas även sändas till länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda även om denna underrättats i ett tidigare skede innan det stod klart att verksamheten eller åtgärden kunde antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Tredje stycket klargör att det alltid är möjligt att påbörja samrådet som avses i andra stycket, dvs. med den större kretsen, utan att behöva avvakta länsstyrelsens prövning enligt 12 § om en verksamhet eller åtgärd ska antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Detta kan vara lämpligt då det kan

förutses att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

6 kap. 12 §

I paragrafens första stycke framgår att samrådsunderlaget och underrättelserna enligt 11 § första stycket ska göras i så god tid att synpunkter på underlaget kan tas till vara vid länsstyrelsens prövning enligt 12 §. Med ”i så god tid” avses att de som ska ha möjlighet att lämna synpunkter ska ha en reell möjlighet att göra detta. Viss tid måste därför förflyta från underrättelserna till länsstyrelsen fattar sitt beslut. Tidsfristen (minst tre veckor) ska framgå av underrättelserna. Denna bestämmelse motsvarar i stort sett nuvarande 6 kap. 5 § andra stycket.

I andra stycket beskrivs det sätt på vilket samrådet ska göras för det fall att verksamheten eller åtgärden ska antas medföra betydande miljöpåverkan. Stycket är nytt men beskriver det förfarande som i praktiken tillämpas i dag. Med ”på annat lämpligt sätt” kan även innefatta elektroniska medier.

6 kap. 13 §

I paragrafens första stycke föreslås att länsstyrelsen så tidigt som möjligt under samrådet beslutar om en verksamhet eller åtgärd ska antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Motsvarande bestämmelse finns i nuvarande 6 kap. 5 § andra stycket.

I propositionen *En effektivare miljöprövning* (prop. 2004/05:129 s. 49) konstaterade regeringen bl.a. följande.

Av artikel 4.4 i MKB-direktivet följer att de ansvariga myndigheternas bedömning av om projekt i bilaga II till direktivet kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska göras tillgänglig för allmänheten. I likhet med miljöbalkskommittén ansåg regeringen att länsstyrelsens bedömning i frågan om en verksamhets eller åtgärds miljöpåverkan måste komma till uttryck i ett beslut oavsett i vilken riktning prövningen utfaller.

[Miljöbalks]kommittén har föreslagit att i de fall länsstyrelsen bedömer att en verksamhet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan bör beslutet kunna dokumenteras på ett enkelt sätt genom exempelvis en tjänsteanteckning i akten. I avsaknad av en särskild reglering av sättet för nedtecknande av länsstyrelsens beslut i frågan om en verksamhets eller åtgärds miljöpåverkan, kan beslutet fattas genom en anteckning i akten om så bedöms lämpligt. Huvudsaken är att det hos myndigheten finns en handling som utvisar dagen för beslutet, beslutets innehåll och vilka som deltagit i handläggningen, se 31 § verksförordningen (1995:1322). Att beslutet normalt skall innehålla de skäl som myndigheten har lagt till grund för sitt beslut följer av 20 § förvaltningslagen (1986:223).

Samma förfarande bör tillämpas fortsättningsvis. Om länsstyrelsen däremot finner att verksamheten eller åtgärden ska antas medföra en betydande miljöpåverkan bör detta tillsammans med skälen härför anges i ett beslut som skickas till den som avser att påbörja verksamheten eller åtgärden.

För tydlighetens skull anges i andra stycket att länsstyrelsen inte ska pröva frågan om betydande miljöpåverkan om det av en föreskrift (t.ex. 3 § förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar), ett föreläggande (t.ex. 26 a § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) eller ett beslut av en överprövande myndighet eller domstol redan framgår att en viss typ av verksamhet eller åtgärd ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

Av tredje stycket framgår att länsstyrelsens beslut i fråga om betydande miljöpåverkan inte får överklagas särskilt utan endast i samband med det slutliga beslutet.

6 kap. 14 §

I denna paragraf ges en uttrycklig möjlighet för den som ska samråda enligt 9 § att få länsstyrelsens hjälp med att avgränsa samrådsområdet. Avgränsningen kan avse såväl vilka enskilda som kan antas bli särskilt berörda som vilka ytterligare myndigheter, kommuner och organisationer som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden. Länsstyrelsens bedömning är dock

inte bindande utan endast vägledande eftersom det fortfarande är den som avser att påbörja verksamheten eller att vidta åtgärden som ansvarar för samrådets genomförande. Dessutom är det prövningsmyndigheten som slutligt avgör om samrådet är tillräckligt genomfört. Även en överprövande myndighet gör en självständig bedömning.

Paragrafen är ny men avser att uppfylla MKB-direktivets krav i artikel 6.1.

6 kap. 15 §

Denna paragraf motsvarar nuvarande 6 kap. 13 § andra stycket och innebär inte någon förändring i sak. Ordet "centrala" har dock tagits bort då det inte tillför något. Tidigare uttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 65f) gäller således fortfarande. Med plan avses enligt definitionen i 6 kap. 3§ även program.

6 kap. 16 §

Denna paragraf motsvarar den inledande delen av nuvarande 6 kap. 13 § andra stycket och innebär inte någon förändring i sak. Tidigare uttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 65f) gäller således fortfarande.

6 kap. 17 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.3.

I denna paragraf slås nuvarande 6 kap. 6 § för verksamheter och åtgärder samt 6 kap. 15 § för planer och program samman eftersom båda paragraferna avser när och hur samråd ska ske med ett annat land. Termen "miljökonsekvensbedömning" som hittills funnits i 6 kap. 6 § vilken avser verksamheter och åtgärder har genom propositionen *En effektivare miljöprövning* (se prop. 2004/05:129 s. 58f) tidigare utmönstrats ur lagtexten när det gäller samrådsförfarandet (förutom vad gällde samråd med annat

stat). Termen behövs inte och ska därför inte längre användas när samråd ska ske med annat land. Termen finns inte heller i nuvarande 6 kap. 15 § vilken avser planer och program. Förändringen i övrigt innebär endast en redaktionell och språklig omarbetning av de båda paragraferna och medför inte någon förändring i sak i förhållande till nuvarande reglering.

6 kap. 18 §

I denna paragraf anges att regeringen får möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om samråd enligt detta kapitel. Det kan t.ex. finnas skäl för regeringen att närmare föreskriva om vad ett samrådsunderlag och en samrådsredogörelse ska innehålla. Paragrafen föreslås gälla såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program. Motsvarande bestämmelse finns för planer och program i nuvarande 6 kap. 11 § tredje stycket sista meningen.

6 kap. 19 §

Förslaget behandlas i avsnitten 5.3.

Paragrafen är ny. Bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivning ska inte tillämpas på verksamheter eller åtgärder som inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan. I stället ska synpunkterna från det genomförda samrådet enligt 9 § med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda redovisas i en samrådsredogörelse. Denna samrådsredogörelse är resultatet av samrådet och ska utgöra ett beslutsunderlag som ska fogas till ansökan om tillstånd enligt 22 kap. 1 § andra stycket miljöbalken. Begreppet samrådsredogörelse är nytt men förekommer i praktiken. Den som ska samråda bör dokumentera skriftligen hur samråd skett, vilka som bjudits in, vad som framkommit vid samrådet och hur inkomna synpunkter beaktats.

6 kap. 20 §

Av paragrafen, som är ny, framgår att om en verksamhet eller åtgärd ska antas medföra betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas med hänsyn till de synpunkter som har kommit fram vid det genomförda samrådet med såväl länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda enligt 9 § första stycket som de övriga statliga myndigheter, kommuner, den allmänhet och organisationer kan antas bli berörda enligt 9 § andra stycket.

Miljökonsekvensbeskrivningen ska vidare upprättas i enlighet med det som följer av 22–32 §§. Dessa paragrafer är i huvudsak en utveckling av nuvarande 6 kap. 7 § samt bilaga IV till MKB-direktivet.

6 kap. 21 §

Av paragrafen framgår, på motsvarande sätt som ovan, att en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas för planer och program i enlighet med det som följer av 22–23 och 33–34 §§. Dessa paragrafer är i huvudsak en utveckling av nuvarande 6 kap. 11 § samt bilaga I till SEA-direktivet.

6 kap. 22 §

Denna paragraf, som beskriver syftet med miljökonsekvensbeskrivningen och dess innehåll, är gemensam såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program.

Första stycket motsvarar till viss del nuvarande 6 kap. 3 § första stycket sista meningen och 12 § första stycket.

I andra stycket anges det innehåll som ska krävas såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program. Första punkten är ny och syftar på en nulägesbeskrivning, dvs. en beskrivning av miljötillståndet före genomförandet av en verksamhet/åtgärd eller plan/program. Om det inte finns något att jämföra med, kan man inte heller beskriva vilka konsekvenser det

blir. Detta krav har varit underförstått varför en nulägesbeskrivning ofta görs i praktiken. *Andra* punkten avser ett noll-alternativ och finns i nuvarande 6 kap. 7 § andra stycket 4 och 12 § andra stycket 2. Även noll-alternativet bygger som regel på nulägesbeskrivningen, men den är påbyggd med de förändringar som kan antas ske i omgivningarna till den tidpunkt som miljökonsekvensbeskrivningen avser utan att verksamheten, åtgärden, planen eller programmet genomförs. Detta följer av bl.a. Naturvårdsverkets checklista. De miljö kvalitetsnormer som avses i *tredje* punkten är juridiskt bindande och det måste därför finnas en redovisning för hur den planerade verksamheten (åtgärden) eller genomförandet av planen (programmet) påverkar miljö kvalitetsnormerna. Denna punkt motsvarar 6 kap. 7 § andra stycket 2 men den är ny för planer och program och det finns ingen motsvarande bestämmelse i nuvarande 6 kap. 11 §. Även myndigheten eller kommunen måste vid upprättandet av en plan eller ett program rimligtvis ta hänsyn till gällande miljö kvalitetsnormer. Detta följer av bl.a. Naturvårdsverkets checklista. *Fjärde* punkten beskriver den samrådsredogörelse som även måste finnas för en verksamhet eller åtgärd eller planer och program som ska antas medföra betydande miljö påverkan och som lämpligen bör tas med i miljökonsekvensbeskrivningen. Detta krav följer av bl.a. Naturvårdsverkets checklista men är också en indirekt följd av kraven i MKB-direktivet artikel 8 och i SEA-direktivet artikel 9. Kravet på en icke-teknisk sammanfattning i *femte* punkten motsvarar nuvarande 6 kap. 7 § andra stycket 5 och 12 § andra stycket 10. Härigenom uppfylls kraven i MKB-direktivet artikel 5.3 och bilaga IV punkt 6 samt SEA-direktivet bilaga I punkt j).

6 kap. 23 §

Denna paragraf, som motsvarar nuvarande 6 kap. 3 § andra stycket, föreslås också gälla för planer och program. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Säkrare kemikaliehantering* (prop. 1998/99:64 bl.a. avsnitt 10.2 Förslaget till lag om ändring i

miljöbalken 6 kap. 3 §) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen. Sådana säkerhetsfaktorer får även anses rimliga att kräva i en miljökonsekvensbeskrivning för en plan eller ett program. Detta krav följer indirekt av MKB-direktivet bilaga III punkt 1 och SEA-direktivet bilaga II punkt 2 samt IPPC-direktivet artikel 3.1.e).

6 kap. 24 §

Delar av förslaget beskrivs i avsnitt 5.4.

Paragrafen gäller endast för verksamheter eller åtgärder och är inriktad på det som krävs för att bedöma en verksamhets eller åtgärds lokalisering.

Första punkten motsvarar delvis nuvarande 6 kap. 7 § andra stycket 1. Av ett nytt tillägg framgår att om verksamheten eller åtgärden är en del av ett större projekt ska hela projektet beskrivas. Det har av bl.a. Miljööverdomstolen (jfr. MÖD 2007-04-20, mål nr M 8597 - 06) konstaterats att det i svensk rätt saknas en bestämmelse om att det i miljökonsekvensbeskrivningen ska finnas ett krav på att beskriva ett projekt i sin helhet även om det bara är en del av detta som är tillståndspliktig. Denna brist åtgärdas med tillägget i första punkten andra ledet för att uppfylla kravet i MKB-direktivet bilaga IV punkt 4. *Andra* punkten motsvarar nuvarande 6 kap. 7 § andra stycket 4 och ställer krav på en redovisning av alternativa utformningar. Vad som avses med alternativa utformningar har inte klargjorts i tidigare propositioner (se bl.a. prop. 1997/98:45 del. 1 s. 289ff och del. 2 s. 61ff) utan det anges endast att sådana ska redovisas. Motsvarande krav finns inte uttryckligen i MKB-direktivet men kan möjligen följa av kravet på alternativ i artikel 5.3 och bilaga IV punkt 2. *Tredje* punkten motsvarar nuvarande 6 kap. 7 § tredje stycket och möjliggör för länsstyrelsen att ställa krav på att även andra jämförbara sätt att nå samma syfte ska redovisas. Kopplingen till alternativa utformningar har tagits bort. Med andra jämförbara sätt att nå samma syfte avses andra möjliga alternativ till den planerade verksamheten, t.ex. andra

möjligheter att utvinna energi eller att välja en annan typ av kommunikationsmedel, t.ex. en utbyggd järnväg för höghastighetståg i stället för en flygplats för inrikesflyg. Av förarbetsuttalandena framgår att ett sådant krav bör ställas i ett lika tidigt skede som när beslut ska fattas om en verksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Behov av att ställa ett sådant krav kan finnas exempelvis i sådana ärenden avseende stora verksamheter och åtgärder som ska tillåtlighetsprövas av regeringen enligt 17 kap. men kan ställas även i andra ärenden där betydande miljöpåverkan kan antas (se prop. 1997/98:45 del 1 s. 291f och del 2 s. 63f). Motsvarande krav finns inte uttryckligen i MKB-direktivet men kan möjligen följa av kravet på alternativ i artikel 5.3 och bilaga IV punkt 2. Det är tveksamt om motsvarande krav i fjärde punkten föreslås en ändring av kravet på redovisning av alternativa platser. Kravet bör ses mot bakgrund av kravet i MKB-direktivet artikel 5.3 och bilaga IV punkt 2. Denna redovisning har en direkt koppling till 2 kap. 6 § miljöbalken. Det åligger således den som avser att påbörja en verksamhet eller vidta en åtgärd att visa att den valda platsen är den mest lämpliga med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I de fall det kan bli fråga om att redovisa alternativa platser blir t.ex. när en ny verksamhet ska etableras eller när en redan etablerad verksamhet ska ändras och där ändringen från miljösynpunkt väsentligt påverkar hela verksamheten så att lokaliseringen kan ifrågasättas. Antalet alternativa platser som ska redovisas måste bedömas i varje enskilt fall utifrån vad som kan anses rimligt att kräva i förhållande till verksamhetens art och omfattning. Ibland kanske det rent av är tillräckligt att en plats redovisas, t.ex. när platsen är utpekad för ett visst ändamål i kommunens översiktsplan eller detaljplan. I så fall måste det framgå av skälen till varför en viss plats har valts. Förslaget ges härigenom en tydligare utformning än nuvarande bestämmelse i 6 kap. 7 § andra stycket 4. Skälen för varför en viss plats valts måste alltså redovisas. Vid ändrad markanvändning ska även verksamhetens eller åtgärdens påverkan på hushållningsbestäm-

melserna i 3–4 kap. miljöbalken beskrivas för att tillståndsmyndigheten ska kunna bedöma valet av plats enligt 2 kap. 6 § samma balk. *Femte* punkten är ny men den har ett direkt samband med 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken och behövs för att tillståndsmyndigheten ska kunna bedöma om verksamhetens lokalisering eller åtgärden strider mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Detta krävs redan i praktiken och följer av bl.a. Naturvårdsverkets checklista.

6 kap. 25 §

I denna paragraf finns en skyldighet att beskriva följdverksamheter och hur den planerade verksamheten eller åtgärden tillsammans med andra verksamheter eller åtgärder samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra. Paragrafen är ny och föreslås att gälla endast för verksamheter och åtgärder.

Första punkten i första stycket tar sikte på de följdverksamheter som tillståndsmyndigheten ska ta hänsyn till enligt 16 kap. 7 § miljöbalken samt annat som behövs för den planerade verksamhetens eller åtgärdens uppbyggnads-, drifts- och avslutningsfas. Exempel på följdverksamhet är transporter, tillfartsvägar, transportvägar, lednings- och kabeldragningar, kontrollbyggnader, transformatorer m.m. Skälet till att följdverksamheterna behöver beskrivas är att det ska vara möjligt att bedöma anläggningens totala påverkan på miljön. Detta krävs redan i praktiken och följer av bl.a. Naturvårdsverkets checklista. *Andra* punkten avser allt i övrigt som på annat sätt har samband med eller betydelse för verksamheten eller åtgärden.

6 kap. 26 §

I denna paragraf finns en skyldighet att beskriva de utsläpp och andra olägenheter som den planerade verksamheten eller åtgärden kan ge upphov till. Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 7 § andra stycket 3 och punkten 1 i bilaga IV till MKB-

direktivet och föreslås att gälla endast för verksamheter och åtgärder.

Första punkten avser ett krav på uppgift om typ och mängd av restprodukter, utsläpp och andra olägenheter för människors hälsa och miljön såsom vatten-, luft- och markföroreningar, buller, vibrationer, ljus, värme, strålning m.m. samt andra störningar som uppkommer när verksamheten pågår. Detta krav följer av MKB-direktivet bilaga IV punkt 1. *Andra* punkten avser ett krav på en redogörelse för hur olika utsläpp eller olägenheter från verksamheten eller den vidtagna åtgärden samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för verksamhetens eller åtgärdens miljöpåverkan, t.ex. kumulativa (sammanlagda) effekter (jfr. MKB-direktivets bilaga IV punkt 3 sista ledet). *Tredje* punkten avser ett krav på en redogörelse för hur verksamheten eller åtgärden tillsammans med andra verksamheter eller åtgärder som avses i 25 § samverkar, förstärker eller på annat sätt påverkar varandra på ett sätt som har betydelse för verksamheternas eller åtgärdens samlade miljöpåverkan. (jfr. MKB-direktivets bilaga IV punkt 3 sista ledet) *Fjärde* punkten avser ett krav på de uppgifter i övrigt som behövs för att identifiera och bedöma verksamhetens eller åtgärdens miljöpåverkan med hänsyn till bl.a. hushållningen med mark och vatten samt andra resurser såsom utnyttjandet av naturresurser. Här kan även beskrivas risken för olyckor i samband med driften av verksamheten eller åtgärden.

6 kap. 27 §

Paragrafen, gäller enbart för verksamheter och åtgärder. Den innehåller ett krav på att beskriva vilka skyddsåtgärder som planeras för att undvika, minska eller avhjälpa skadliga verkningar. Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 7 § andra stycket 2 och punkten 5 i bilaga IV till MKB-direktivet.

6 kap. 28 §

Denna paragraf är ny och gäller endast för verksamheter och åtgärder.

Första punkten innebär ett krav på att miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en redogörelse för de metoder som använts och de antaganden som gjorts för att i förväg bedöma miljöeffekterna. Kravet motsvarar sista ledet i under punkten 4 i bilaga IV till MKB-direktivet. *Andra* punkten innebär ett krav på att miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla de prognos- och beräkningsmetoder, underlag och informationskällor som har använts med uppgift om eventuella svårigheter såsom tekniska brister eller avsaknad av kunskap som påträffats i samband med att uppgifterna sammanställts. Kravet motsvarar punkten 7 i bilaga IV till MKB-direktivet.

6 kap. 29 §

Förslaget beskrivs i avsnitt 5.4.

Denna paragraf är ny och gäller enbart för verksamheter och åtgärder. Paragrafen innebär en lättning i fråga om ändring av en verksamhet på så sätt att endast konsekvenserna av ändringen behöver beskrivas. Förutsättningarna för att bevilja ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § tredje stycket miljöbalken framgår av tidigare uttalanden i propositionen *En effektivare miljöprövning* (prop. 2004/05:129 s. 59ff) Av uttalandet följer bl.a. att ändringstillstånd inte bör kunna beviljas då en verksamhet avses att ändras på ett så betydande sätt att det inte är möjligt eller lämpligt att avgränsa tillståndet till enbart ändringen. Av miljökonsekvensbeskrivningen måste det därför framgå hur ändringen är avgränsad och hur den förhåller sig till hela verksamheten, vilka miljöeffekter ändringen har och hur dessa påverkar verksamheten som helhet samt vilka skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som kommer att krävas med hänsyn till ändringen.

Ett ändringstillstånd kan bara beviljas om det finns ett grundtillstånd. Om verksamheten som grundtillståndet avser är en verksamhet som kan antas medföra betydande miljöpåverkan för vilken en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats enligt miljöbalken bör det följa av samordningsbestämmelsen i 50 § att en tidigare upprättad miljökonsekvensbeskrivning kan återanvändas och kompletteras t.ex. med det som behövs för att beskriva konsekvenserna av en ändring.

6 kap. 30 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 7 § fjärde stycket och innebär inte någon ändring i sak. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Skyddet för vissa djur- och växtarter och deras livsmiljöer* (prop. 2000/2001:111 bl.a. avsnitt 9.1 Förslag om ändring i miljöbalken 6 kap. 7 §) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 31 §

Paragrafen är ny men motsvarar i princip nuvarande 6 kap. 7 § första stycket och föreslås gälla endast för verksamheter och åtgärder.

I första stycket framhålls att en miljökonsekvensbeskrivning alltid ska anpassas till det enskilda fallet, vilket innebär att miljökonsekvensbeskrivningen måste avgränsas. En avgränsning t.ex. i tid innebär att det måste bedömas inom vilken tidsram miljöpåverkan förväntas äga rum. Hur avgränsningen ska göras t.ex. geografiskt är beroende av hur stort område som kan antas påverkas av den planerade verksamheten eller åtgärden. Vidare bör olika skyddsvärden eller naturresurser i ett område beskrivas så att miljöpåverkan ska kunna identifieras och bedömas.

I andra stycket föreslås att det av miljökonsekvensbeskrivningen ska framgå skälen till den valda avgränsningen, dvs. vilket geografiskt område som berörs, hur långt fram i tiden det är rimligt att bedöma konsekvenserna och vilka miljöaspekter som

ska utredas samt vilka urval och prioriteringar som har gjorts och varför.

6 kap. 32 §

Paragrafen är ny men bygger på den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 5 § första stycket och med artikel 5.2 i MKB-direktivet som förebild.

I paragrafen anges att länsstyrelsen på begäran av den som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt detta kapitel ska redovisa sin bedömning i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och inriktning. Avsikten är, som Miljöprocessutredningen framfört i slutbetänkandet *Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar* (s. 236), att länsstyrelsen ska fästa uppmärksamheten på brister i miljökonsekvensbeskrivningen och även medverka till att den inte innehåller onödiga uppgifter för den aktuella prövningen. Avsikten med förslaget är också att kompletteringar i största möjliga utsträckning ska kunna undvikas sedan en ansökan lämnats in till tillståndsmyndigheten.

Av paragrafen framgår att länsstyrelsens redovisning inte är bindande. Anledningen är att det bara är tillståndsmyndigheten som slutligt kan ta ställning om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som framgår av detta kapitel. Redan inför nuvarande reglering i 6 kap. 5 § första stycket MB uttalades följande i propositionen *En effektivare miljöprövning* (prop. 2004/05:129 s. 56) och detta uttalande gäller fortfarande.

[D]et är sökanden som ansvarar för att alla relevanta uppgifter finns i beskrivningen och att den beslutande myndigheten kan, när den skall pröva ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen, alltid begära komplettering om beskrivningen inte uppfyller kraven och därför inte utgör ett fullgott beslutsunderlag. Den omständigheten att länsstyrelsen nu får en mer aktiv roll under samrådet ändrar inte ansvarsfrågan. Verksamhetsutövaren kommer även fortsättningsvis att vara ansvarig för att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott beslutsunderlag.

6 kap. 33 §

Denna paragraf gäller endast för planer och program.

Av paragrafen framgår vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla för en plan eller program och motsvarar i huvudsak nuvarande 6 kap. 12 §. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 64f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen i nedan nämnda delar.

Första punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 1. *Andra* punkten motsvarar 6 kap. 12 § första stycket andra meningen. *Tredje* punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 3. *Fjärde* punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 4. *Femte* punkten motsvarar i princip 6 kap. 12 § andra stycket 6 men den har omarbetats och utvecklats till att också omfatta t.ex. indirekta, kumulativa (sammanlagda) och synergistiska (förstärkande) effekter (jfr. SEA-direktivet bilaga I f) not 1). *Sjätte* punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 5. *Sjunde* punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 7. *Åttonde* punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 8. *Nionde* punkten motsvarar 6 kap. 12 § andra stycket 9.

6 kap. 34 §

Denna paragraf gäller endast för planer och program.

Av paragrafen framgår vad en miljökonsekvensbeskrivning ytterligare ska innehålla för en plan eller program och motsvarar nuvarande 6 kap. 13 § första stycket. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 65f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

Paragrafen har dock kompletterats med en punkt om var i beslutsprocessen planen befinner sig för att uppfylla kravet i artikel 5.2 SEA-direktivet. Denna information har nämligen betydelse för samordningen så att dubbelarbete kan undvikas.

6 kap. 35 §

Paragrafen är ny och gäller såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program.

I denna paragraf anges att regeringen får möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla enligt detta kapitel. Det kan röra sig om t.ex. branschrelaterade föreskrifter.

6 kap. 36 §

Paragrafen gäller enbart för verksamheter eller åtgärder och motsvarar nuvarande 6 kap. 8 § första stycket.

Första stycket första meningen innebär ett krav på att tillståndsmyndigheten kungör en miljökonsekvensbeskrivning som har upprättats i ett mål eller ärende. Detta krav innebär ett genomförande av artikel 6.2 b i MKB-direktivet där det anges att allmänheten genom offentliga meddelanden eller på annat lämpligt sätt t.ex. med hjälp av elektroniska medier när sådana är tillgängliga ska informeras om bl.a. en uppgift om att projektet omfattas av en miljökonsekvensbedömning, dvs. en miljökonsekvensbeskrivning, och, om så är fallet, att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan i ett annat land. Andra meningen innebär att tillståndsmyndigheten ska se till att en miljökonsekvensbeskrivning görs så komplett som möjligt innan den kungörs och att kraven på samråd är uppfyllda i enlighet med den rättspraxis som finns inom detta rättsområde. Nödvändiga kompletteringar måste naturligtvis kunna ske efter kungörelse då synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll kan komma in från allmänheten, organisationer och remissinstanser. För att undvika dubbla kungörelser, ska en myndighet som ska pröva en ansökan för vilken en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats, kungöra beskrivningen i samband med kungörelsen av ansökan.

I fråga om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken kan det ibland vara direkt olämpligt att ge allmänheten information om

en fråga som omfattas av rådets direktiv av den 2 april 1979 (79/409/EEG) om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) eller rådets direktiv av den 21 maj 1992 (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Dessa ansökningar kan givetvis genom offentlighetsprincipen hållas tillgängliga och synpunkter får framföras även beträffande dessa.

6 kap. 37 §

Denna paragraf är ny och gäller endast för verksamheter eller åtgärder. Paragrafen anger det som en kungörelse av miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla för att uppfylla kraven om information i artikel 6 i MKB-direktivet. Genom *första* punkten uppfylls artikel 6.2 b MKB-direktivet. Genom *andra* punkten uppfylls artikel 6.2 a MKB-direktivet. Genom *tredje* punkten uppfylls artikel 6.2 c MKB-direktivet. Genom *fjärde* punkten uppfylls artikel 6.2 e MKB-direktivet. Genom *femte* punkten uppfylls artikel 6.2 g och 6.3 MKB-direktivet. Genom *sjätte* punkten uppfylls artikel 6.2 f MKB-direktivet.

6 kap. 38 §

Paragrafen avser endast för planer och program och motsvarar nuvarande 6 kap. 14 §. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 66f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 39 §

Paragrafen avser endast verksamheter eller åtgärder och motsvarar nuvarande 6 kap. 9 §. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk.* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 65f). gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 40 §

Paragrafen gäller endast för verksamheter eller åtgärder och motsvarar nuvarande 6 kap. 8 § andra stycket.

Första stycket krävs för att uppfylla artikel 9 i MKB-direktivet. Enligt denna artikel ska tillståndsmyndigheten kungöra såväl ett bifall som ett avslag av ansökan. Enligt artikeln ska vidare kungörelsen innehålla en information om innehållet i beslutet eller domen samt varje villkor som är knutet till detta, information om de huvudsakliga skälen till utgången i ärendet eller målet och om förfarandet för allmänhetens deltagande. En sådan kungörelse i ortstidning skulle bli alltför omfattande varför allmänheten i stället informeras om var beslutet hålls tillgängligt. Ett annat alternativ är att tillståndsmyndigheten i ortstidningen hänvisar till myndighetens hemsida där hela beslutet kan läsas på elektronisk väg.

Vidare ska den ansvariga myndigheten i den stat med vilken samråd har hållits informeras (artikel 9.2 MKB-direktivet).

I fråga om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken är kommentaren till detta stycke detsamma som motivet till kommentaren ovan till 6 kap 36 § andra stycket.

6 kap. 41 §

Paragrafen avser endast planer och program och motsvarar nuvarande 6 kap. 16 §. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 67f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 42 §

I denna paragraf anges att regeringen får möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om information enligt detta kapitel. Det kan röra sig om föreskrifter som krävs för att Sverige ska kunna uppfylla den miljöinformation som bygger på Århuskon-

ventionen och Inspire-direktivet m.fl. Paragrafen är ny och gäller såväl för verksamheter och åtgärder som för planer och program.

6 kap. 43 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 10 § och avser enbart verksamheter eller åtgärder. När det gäller exempelvis planer som kommunen upprättar enligt plan- och bygglagen är det kommunen som ansvarar för att en miljökonsekvensbeskrivning görs om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. När det däremot gäller verksamheter eller åtgärder är det den som avser att påbörja verksamheten eller vidta åtgärden som ansvarar för att en miljökonsekvensbeskrivning görs i de fall en sådan krävs enligt detta kapitel. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 66) ska fortfarande gälla för tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 44 §

Paragrafen avser endast planer och program och motsvarar nuvarande 6 kap. 18 §. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbedömningar av planer och program* (prop. 2003/04:116 s. 68f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 45 §

Paragrafen är oförändrad och motsvarar nuvarande 6 kap. 19 § första stycket. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 66f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 46 §

Paragrafen är oförändrad och motsvarar nuvarande 6 kap. 19 § andra stycket. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 66f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 47 §

Paragrafen är oförändrad och motsvarar nuvarande 6 kap. 20 §. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 67f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 48 §

Paragrafen är oförändrad och motsvarar nuvarande 6 kap. 21 § första stycket. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 67f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 49 §

Paragrafen är oförändrad och motsvarar nuvarande 6 kap. 21 § andra stycket. Tidigare förarbetsuttalanden i propositionen *Miljöbalk* (prop. 1998/99:45 del 2 s. 67f) gäller fortfarande vid tillämpningen av bestämmelsen.

6 kap. 50 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 22 §. I paragrafen anges, som Miljöprocessutredningen framfört i slutbetänkandet *Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar* (s. 239), att myndigheter och kommuner ska samordna arbetet vid tillämpningen av olika lagar. Samordningen ska avse både samrådet och arbetet med att upprätta en miljökonsekvens-

beskrivning. Samordningen ska ske i den utsträckning som är lämplig i det enskilda fallet. Dubbelarbete ska undvikas. En miljökonsekvensbeskrivning som upprättat i ett ärende enligt en författning ska därför om det är möjligt kunna återanvändas i ett annat ärende enligt miljöbalken eller en annan författning.

6 kap. 51 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 6 kap. 1 § andra stycket och 2 §.

Här regleras att regeringen bl.a. även fortsättningsvis får meddela föreskrifter om att en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas enligt detta kapitel även i andra ärenden. Exempel på sådana föreskrifter är 25 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att en anmälan, i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet, ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. Även i 20 § förordningen (1998:388) om vattenverksamhet m.m. finns bestämmelser om att en anmälan för en vattenverksamhet ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma bl.a. verksamhetens miljöpåverkan.

7 kap. 28 a §

I denna paragraf görs ett tillägg med hänvisning till 6 kap. så att dessa bestämmelser tillämpas när det i fråga om tillstånd ska finnas ett beslutsunderlag med miljökonsekvensbeskrivning.

9 kap. 8 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att 6 kap. ska tillämpas vid prövningen av en verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet. Bestämmelsen införs eftersom det inte längre ur 6 kap. går att utläsa vilka tillståndspliktiga verksamheter eller åtgärder som kräver ett beslutsunderlag med miljökonsekvensbeskrivning.

9 kap. 8 a §

Paragrafen är ny men motsvarar nuvarande 9 kap. 8 § första stycket. Ändringen görs för att det tydligare ska visas att det är fråga om olika adressater.

9 kap. 8 b §

Paragrafen är ny men motsvarar nuvarande 9 kap. 8 § andra stycket. Ändringen görs för att det tydligare ska visas att det är fråga om olika adressater.

9 kap. 8 c §

Paragrafen är ny men motsvarar nuvarande 9 kap. 8 § tredje stycket. Ändringen görs för att det tydligare ska visas att det är fråga om olika adressater.

11 kap 9 a §

I paragrafen görs ingen ändring i sak men den har skrivits om.

11 kap 9 b §

I paragrafen görs ingen ändring i sak men första och andra styckena i nuvarande paragraf har brutits ut eftersom de styckena avser en annan adressat.

11 kap 9 c §

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om att 6 kap. ska tillämpas vid prövningen av en verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet. Bestämmelsen införs eftersom det inte längre ur 6 kap. går att utläsa vilka tillståndspliktiga

verksamheter eller åtgärder som kräver ett beslutsunderlag med miljökonsekvensbeskrivning.

11 kap 9 d §

Paragrafen är ny men den motsvarar det som framgår av nuvarande 11 kap. 9 b § första stycket. På det här sättet visas det tydligare att det är fråga om en annan adressat.

11 kap 9 e §

Paragrafen är ny men den motsvarar det som framgår av nuvarande 11 kap. 9 b § andra stycket. På det här sättet visas det tydligare att det är fråga om en annan adressat.

17 kap. 8 §

Paragrafen är ny och innehåller en hänvisning till 6 kap. för att bestämmelserna om beslutsunderlag med miljökonsekvensbeskrivning liksom tidigare ska kunna krävas vid regeringens tillåtlighetsprövning.

19 kap. 5 §

Detta är en konsekvensändring p.g.a. att 22 kap. 1 § enligt förslaget ändras och delas upp så att en ny paragraf 1 a § föreslås. Detta innebär att hänvisningen från 19 kap. 5 § första stycket 1 görs till kraven i 1 § eftersom 1 a § endast avser de krav som hittills gäller för vattenverksamhet.

22 kap. 1 §

Paragrafens första stycke motsvarar nuvarande 22 kap. 1 § första stycket och beskriver vad en ansökan om tillstånd ska innehålla, vilket med undantag av alternativa platser motsvarar det som krävs enligt IPPC-direktivet och som får anses vara vägledande

för vad en ansökan ska innehålla för samtliga tillståndspliktiga verksamheter eller åtgärder. *Första* punkten uppfyller artikel 6.1 a), b) och d) i IPPC-direktivet. *Andra* punkten uppfyller artikel 6.1 c) och e) i IPPC-direktivet. *Tredje* punkten ställer krav på att miljökonsekvenserna från verksamheten eller åtgärden ska beskrivas. Den avser att täcka upp de fall då den tillståndspliktiga verksamheten eller åtgärden inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan och då det inte krävs en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. I de fall en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan krävs det i stället en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap miljöbalken. Punkten får anses motsvara artikel 6.1 e) i IPPC-direktivet. *Fjärde* punkten motsvarar artikel 6.1 f), g) och h) i IPPC-direktivet. *Femte* punkten motsvarar artikel 6.1 i). *Sjätte* punkten motsvarar artikel 6.2 i IPPC-direktivet. *Sjunde* punkten motsvarar artikel 6.1 andra stycket i IPPC-direktivet.

Andra stycket är nytt och innehåller en uppmaning om att det till ansökan ska fogas antingen en miljökonsekvensbeskrivning, då verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan, eller en samrådsredogörelse, då verksamheten eller åtgärden inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För att undvika onödiga upprepningar ska ansökan inte innehålla de uppgifter som finns i en miljökonsekvensbeskrivning eller i en samrådsredogörelse.

22 kap. 1 a §

Paragrafen motsvarar nuvarande 22 kap. 1 § andra och tredje styckena.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i miljöbalken ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten första ledet avser verksamheter eller åtgärder och anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av mål och ärenden

som inletts före den 1 oktober 2010. I samma punkt andra ledet anges att äldre bestämmelser ska gälla för handläggningen av en plan eller ett program om handläggningen har inletts före den 1 oktober 2010. Vidare anges i andra meningen att de nya bestämmelserna i miljöbalken ändå ska tillämpas om det kan ske utan att handläggningen försvåras. När det exempelvis är fråga om en plan eller ett program ska miljökonsekvensbeskrivningen kunna kompletteras med de ytterligare krav som gäller enligt 6 kap. endast om det kan ske utan att handläggningen försvåras. I slutet av denna mening anges också i fråga om verksamheter eller åtgärder att de nya bestämmelserna ska kunna tillämpas om sökanden begär det. Här avses exempelvis den situationen att då det för en verksamhet eller åtgärd som inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan före den 1 oktober 2010 har upprättats en miljökonsekvensbeskrivning vid prövning av en ansökan i ett mål eller ärende ska tillståndsmyndigheten eller den överprövande instansen på sökandens begäran kunna underlåta att kräva att miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras enligt de äldre reglerna om de nya bestämmelser medför en lättnad i det avseendet.

8.2 Förslag till ändring i andra författningar

8.2.1 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (1957:297)

6 kap. 5 a §

Ändringen i paragrafen är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas med vissa angivna undantag.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den tillståndsprovning enligt luftfartslagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i en ansökan enligt luftfartslagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet gälla flygplatsen eller annan anläggning som om flygplatsen eller anläggningen medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för en flygplats eller anläggning, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

De skillnader i fråga om vilka som ska få samrådsunderlaget och att länsstyrelsen ska godkänna miljökonsekvensbeskrivningen är speciella för provningen enligt luftfartslagen. Dessa undantag framgår inte av 6 kap. miljöbalken och ska liksom

tidigare tydligt anges i lagen. Det finns inte heller något behov av att länsstyrelsen på begäran ska redovisa sin bedömning i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och inriktning, eftersom det ankommer på länsstyrelsen att godkänna beskrivningen.

Detta innebär inte någon ändring i sak.

6 kap. 5 b §

Paragrafen är ny och innehåller samordningsregler.

Första stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Andra stycket innebär att, om tillståndsprövning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med prövningen enligt luftfartslagen. På det viset kan dubbelprövning undvikas.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. Andra punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller prövningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans. Så kan exempelvis vara fallet om miljökonsekvensbeskrivningen har lämnats till länsstyrelsen för godkännande.

8.2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln

3 a §

Här har det nuvarande tredje stycket i paragrafen flyttats till första stycket. Sista stycket i paragrafen har ändrats och flyttats till första stycket i den nya paragrafen, 3 c §, se nedan.

3 c §

Första stycket är en ändring till följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas vid tillståndsprövningen enligt kontinentalsockellagen.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och planeringsunderlag framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den tillståndsprövning enligt kontinentalsockellagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i en ansökan om tillstånd enligt kontinentalsockellagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet gälla att genom borring eller sprängning utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från den som om borringen, sprängningen eller utvinningen medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för borringen, sprängningen eller utvinningen, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

Detta innebär inte någon ändring i sak.

I andra och tredje styckena finns samordningsregler.

Andra stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Tredje stycket innebär att, om tillståndsprovning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med provningen enligt kontinentalsockellagen. På det viset kan dubbelprovning undvikas.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för provningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller provningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

8.2.3 Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)

Allmänt om ändringarna

Ändringarna i samtliga paragrafer (14 a–14 b, 15–18 §§) väglagen är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats. Paragraferna har redigerats språkligt. Ingen materiell ändring är avsedd.

14 a §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 14 a § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap.

En ändring har dock skett i paragrafens tredje stycke eftersom länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan inte får överklagas särskilt.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 4 § första–tredje styckena, 5 § andra stycket samt 19–20 §§ har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 9–11 §§, 13 § första stycket samt 45–47 §§ miljöbalken.)

14 b §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 14 b § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap.

I sista stycket som talar om förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna, planer och planeringsunderlag ska också en hänvisning göras till 6 kap. 50 § miljöbalken om samordning. En hänvisning ska dock inte göras till 6 kap. 25 § om att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla en redovisning av följdverksamheter. Det får anses svårt för den som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning för ett vägbyggnadsprojekt att i ett tidigt skede kunna överblicka alla följdverksamheter.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 3 §, 4 § första–tredje styckena, 6 och 7 §§, 8 § första stycket, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 2–3, 9–11, 17, 20–32, 36, 43, 45–47 §§ miljöbalken.)

15 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 15 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap.

I sista stycket som talar om förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna, planer och planeringsunderlag ska också en hänvisning göras till 6 kap. 50 § miljöbalken om samordning. En hänvisning ska dock inte göras till 6 kap. 25 § om att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla en redovisning av följdverksamheter. Det får anses

svårt för den som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning för ett vägbyggnadsprojekt att även i detta skede kunna överblicka alla följdverksamheter.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 3, 7, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 2–3, 20, 43, 45–47 §§ miljöbalken.)

16 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 16 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap. miljöbalken.

I första stycket har ordet miljökonsekvensbedömning tagits bort eftersom den termen har utmönstrats ur 6 kap. miljöbalken. Denna ändring medför ingen ändring i sak.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 4 § första–tredje styckena och 6 § miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 10–11 §§ och 17 § miljöbalken.)

17 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 17 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap.

(Den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 8 § första stycket miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 36 § miljöbalken.)

18 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 17 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap.

(Den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 6 § första stycket miljöbalken har sin motsvarighet i den nya 6 kap. 17 § miljöbalken.)

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ett ärende, om det i ärendet ingår en miljökonsekvensbeskrivning som före den 1 oktober 2010 har överlämnats till länsstyrelsen för godkännande. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen således inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om miljökonsekvensbeskrivningen dessförinnan har lämnats till länsstyrelsen för godkännande.

8.2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering

8 §

Bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken som avser planer och program är bara tillämpliga på planer och program som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Därför behöver det i lagen endast anges att bestämmelser om planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan finns i 6 kap. miljöbalken. Bedömningen om en plan kan antas medföra betydande miljöpåverkan görs enligt nuvarande 4–6 §§ förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken har dess motsvarighet i det nya 6 kap. 15–17, 21–23, 33–34, 38, 41, 44 och 50 §§ miljöbalken.)

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska

gälla för handläggningen av en plan eller ett program om handläggningen har inletts före den 1 oktober 2010. Vidare anges i andra meningen att de nya bestämmelserna i miljöbalken ändå ska tillämpas om det kan ske utan att handläggningen försvåras. När det är fråga om en plan ska miljökonsekvensbeskrivningen kunna kompletteras med de ytterligare krav som gäller enligt 6 kap. endast om det kan ske utan att handläggningen försvåras.

8.2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar (rörledningslagen)

4 §

Ändringen i paragrafens fjärde stycke är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas med ett angivet undantag vad gäller tillståndsmyndighet.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den koncessionsprövning enligt rörledningslagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i en ansökan om koncession enligt rörledningslagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet gälla ledningens framdragnings och begagnande som om ledningens framdragnings och begagnande medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för ledningens framdragnings och begagnande, som inte kan antas medföra betydande miljö-

påverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

Detta innebär ingen ändring i sak.

4 a §

Paragrafen är ny och innehåller samordningsregler.

Första stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Andra stycket innebär att, om tillståndsprovning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med provningen enligt rörledningslagen. På det viset kan dubbelprovning undvikas.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för provningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller provningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

8.2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn (farledslagen)

1 b §

Ändringen i paragrafen är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas med vissa angivna undantag.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den prövning av ärenden enligt farledslagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i ett ärende enligt farledslagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet gälla farleden eller hamnen som om farleden eller hamnen medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för en farled eller en hamn, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

De skillnader i fråga om vilka som ska få samrådsunderlaget, vilken länsstyrelse som ska fatta beslut om betydande miljöpåverkan och att länsstyrelsen ska godkänna miljökonsekvensbeskrivningen är speciella för prövningen enligt farledslagen. Dessa undantag framgår inte av 6 kap. miljöbalken och ska liksom tidigare tydligt anges i lagen. Det finns inte heller något behov av att länsstyrelsen på begäran ska redovisa sin bedömning i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och in-

riktning, eftersom det ankommer på länsstyrelsen att godkänna beskrivningen.

Någon ändring i sak är inte avsedd.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 3 §, 4 § första–tredje styckena, 5 § andra stycket, 6–8, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 2–3, 10–13, 17, 19–20, 36–37, 40, 43, 45–47 §§ miljöbalken.)

1 c §

Paragrafen är ny men motsvarar nuvarande reglering i 1 b § fjärde stycket. Bestämmelsen anger att ett beslut enligt 1 b § andra stycket 4 om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen inte får överklagas. Någon ändring i sak är inte avsedd.

1 d §

Paragrafen är ny och innehåller samordningsregler.

Första stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Andra stycket innebär att, om tillståndsprövning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med prövningen enligt farledslagen. På det viset kan dubbelprövning undvikas.

1 e §

Paragrafen är ny men har bytt plats och motsvarar innehållet i nuvarande 1 c §.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska

gälla för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller prövningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans. Så kan exempelvis vara fallet om miljökonsekvensbeskrivningen har lämnats till länsstyrelsen för godkännande.

8.2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen)

5 b §

Ändringarna i paragrafens tredje och fjärde stycke är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas för prövningen av tillstånd enligt kärntekniklagen.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den tillståndsprövning enligt kärntekniklagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i ett ärende enligt kärntekniklagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet gälla den kärntekniska anläggningen som om anläggningen medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för en kärnteknisk anläggning, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva

upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

Detta innebär ingen ändring i sak.

5 c §

Paragrafen är ny och innehåller samordningsregler.

Första stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Andra stycket innebär att, om tillståndsprövning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med prövningen enligt kärntekniklagen. På det viset kan dubbelprövning undvikas.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller prövningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

8.2.8 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 4 kap. 2 a § och 5 kap. 18 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap. Plan- och bygglagen är föremål för

översyn. I den mån det finns behov kommer mer omfattande ändringar att föreslås i nya plan- och bygglagen.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för handläggningen av en plan eller ett program om handläggningen har inletts före den 1 oktober 2010. Vidare anges i andra meningen att de nya bestämmelserna i miljöbalken ändå ska tillämpas om det kan ske utan att handläggningen försvåras. När det är fråga om en plan ska miljökonsekvensbeskrivningen kunna kompletteras med de ytterligare krav som gäller enligt 6 kap. endast om det kan ske utan att handläggningen försvåras.

8.2.9 Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

4 kap. 2 §

Ändringen i paragrafens femte stycke är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas med vissa angivna undantag.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den koncessionsprövning enligt minerallagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i ett ärende enligt minerallagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en

verksamhet gälla bearbetningen som om bearbetningen medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för bearbetning, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

Vidare ska bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken om samråd inte tillämpas på koncessionsprövningen enligt minerallagen, varför dessa bestämmelser ska undantas från tillämpningen av balken.

Någon ändring i sak är inte avsedd.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 3 och 7 §§, 8 § första stycket, 9, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 2–3, 20, 36–37, 39, 40, 45–47 §§ miljöbalken.)

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller prövningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

8.2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

6 §

Ändringen i paragrafens andra stycke är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en

verksamhet eller åtgärd ska tillämpas för prövningen av tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvensbeskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den tillståndsprövning enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i en ansökan om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet gälla som om verksamheten medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för en verksamhet, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

Någon ändring i sak är inte avsedd.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller prövningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

8.2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg (banlagen)

Allmänt om ändringarna

Ändringarna i samtliga paragrafer (2 kap. 1, 1 a, 2, 7 och 8 §§) banlagen är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats. Paragraferna har redigerats språkligt. Ingen materiell ändring är avsedd.

2 kap. 1 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 2 kap. 1 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap.

En ändring har dock skett i paragrafens tredje stycke eftersom länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan inte får överklagas särskilt.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 4 § första–tredje styckena, 5 § andra stycket samt 19–20 §§ har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 9–11 §§, 13 § första och andra styckena samt 45–47 §§ miljöbalken.)

2 kap. 1 a §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 2 kap. 1 a § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap. miljöbalken.

I sista stycket som talar om förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna, planer och planeringsunderlag ska också en hänvisning göras till 6 kap. 50 § miljöbalken om samordning. En hänvisning ska dock inte göras till 6 kap. 25 § om att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla en redovisning av följdverksamheter. Det får anses svårt för den som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning för ett järnvägsprojekt att i ett tidigt skede kunna överblicka alla följdverksamheter.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 3 §, 4 § första–tredje styckena, 6 och 7 §§, 8 § första stycket, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 2–3, 9–11, 17, 20–32, 36–37, 43, 45–47 §§ miljöbalken.)

2 kap. 2 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 2 kap. 2 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap. miljöbalken.

I andra stycket som talar om förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna, planer och planeringsunderlag ska också en hänvisning göras till 6 kap. 50 § miljöbalken om samordning. En hänvisning ska dock inte göras till 6 kap. 25 § om att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla en redovisning av följdverksamheter. Det får anses svårt för den som ska upprätta en miljökonsekvensbeskrivning för ett järnvägsprojekt att även i detta skede kunna överblicka alla följdverksamheter.

(De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 3 §, 4 § första–tredje styckena, 6–7, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 2–3, 9–11, 17, 20–32, 43, 45–47 §§ miljöbalken.)

2 kap. 7 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 2 kap. 7 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap. miljöbalken.

(Den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 8 § första stycket miljöbalken har sin motsvarighet i det nya 6 kap. 36 § miljöbalken.)

2 kap. 8 §

Hänvisningarna till paragraferna i 6 kap. miljöbalken i nuvarande 2 kap. 8 § har översatts till de föreslagna paragraferna i nya 6 kap. miljöbalken.

(Den nuvarande bestämmelsen i 6 kap. 6 § första stycket miljöbalken har sin motsvarighet i den nya 6 kap. 17 § miljöbalken.)

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ett ärende, om det i ärendet ingår en miljökonsekvensbeskrivning som före den 1 oktober 2010 har överlämnats till länsstyrelsen för godkännande. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen således inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om miljökonsekvensbeskrivningen dessförinnan har lämnats till länsstyrelsen för godkännande.

8.2.12 Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

2 kap. 7 §

Ändringen i paragrafens andra stycke är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas med ett angivet undantag vad gäller tillståndsmyndighet.

Av nuvarande hänvisning till 6 kap. miljöbalken avseende bestämmelser om förfarandet, kravet på miljökonsekvens-

beskrivning, planer och program framgår att de flesta bestämmelser i 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd är tillämpliga på den koncessionsprövning enligt naturgaslagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid ingå i en ansökan om koncession enligt naturgaslagen. Vid tillämpningen av 6 kap. miljöbalken ska därför det som sägs om en verksamhet eller åtgärd gälla den ledning eller anläggning som prövas som om ledningen eller anläggningen medför en betydande miljöpåverkan. Utan en sådan presumtion skulle det för en ledning eller anläggning, som inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan, inte behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt systematiken i 6 kap. miljöbalken.

Detta innebär ingen ändring i sak.

2 kap. 7 a §

Paragrafen är ny och innehåller samordningsregler.

Första stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Andra stycket innebär att, om tillståndsprövning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med prövningen enligt naturgaslagen. På det viset kan dubbelprövning undvikas.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. Andra punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för prövningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska

innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller prövningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

8.2.13 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

22 a §

Ändringen i paragrafens andra stycke är en följd av att 6 kap. miljöbalken har ändrats och innebär att det på ett tydligare sätt än tidigare framgår att reglerna i 6 kap. miljöbalken som avser en verksamhet eller åtgärd ska tillämpas för prövningen av tillstånd enligt strålskyddslagen.

Bestämmelser om de krav som kan ställas på en miljökonsekvensbeskrivning framgår av 6 kap. miljöbalken rörande en verksamhet eller åtgärd vilka är tillämpliga på den tillståndsprövning enligt strålskyddslagen som omfattas av paragrafen. Denna hänvisning ska därför tas bort och i stället ska paragrafen hänvisa till bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken.

Enligt nuvarande reglering får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att det i ärenden om tillstånd ska upprättas en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. Denna möjlighet finns redan i det bemyndigande som framgår av 6 kap. 51 § miljöbalken varför en hänvisning i stället ska göras dit. Detta bemyndigande ska dock kompletteras så att det av 22 a § strålskyddslagen framgår att regeringen får överlåta åt en myndighet att meddela sådana föreskrifter.

Någon ändring i sak är inte avsedd.

22 b §

Paragrafen är ny och innehåller samordningsregler.

Första stycket anger att samordning ska kunna ske av samråd och uppgifter som kommit fram i ärendet eller målet för bl.a. upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning.

Andra stycket innebär att, om tillståndsprovning redan har skett enligt miljöbalken och om det anses lämpligt i det enskilda fallet, ska frågor som redan har prövats enligt balken kunna samordnas med provningen enligt strålskyddslagen. På det viset kan dubbelprovning undvikas.

Övergångsbestämmelser

Första punkten anger att ändringarna i lagen ska träda i kraft den 1 oktober 2010. *Andra* punkten anger att äldre bestämmelser ska gälla för provningen och handläggningen av ärenden som har inletts före den 1 oktober 2010. När myndigheten ska tillämpa bestämmelserna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla behöver beskrivningen inte kompletteras med de ytterligare krav som krävs enligt 6 kap. efter den 1 oktober 2010 om handläggningen eller provningen redan har inletts hos myndigheten eller hos en överprövad instans.

Bilaga 1 Översättningsnyckel

Nytt 6 kap. MB	Nuvarande 6 kap. MB
1 §	- (ny)
2 §	delvis 3 § 1 st delvis 7 § 1 st 11 § 2 st
3 §	- (ny)
4 §	- (ny)
5 § 1 st 1 p	4 a §, 11 § 3 st 1 meningen
5 § 1 st 2 p	1 § 2 st
5 § 1 st 3 p	- 4 a §, 11 § 3 st 1 meningen
6 §	- (ny)
7 §	11 § 1 st
8 §	11 § 3 st 1 meningen om undantag
9 §	(delvis) 4 § 1 st 1 meningen första ledet
10 § 1 st	4 § 3 st 1 meningen
10 § 2 st	(delvis) 4 § 2 st 2 men
11 § 1 st 1 p	4 § 1 st 1 meningen
11 § 1 st 2 p	4 § 1 st 1 meningen
11 § 1 st 3 p	5 § 2 st 2 meningen
11 § 2 st	4 § 1 st 2 meningen
11 § 3 st	- (ny)
12 § 1 st	4 § 2 st 1 meningen
12 § 2 st	- (ny)
13 § 1 st	5 § 2 st 1 meningen
13 § 2 st	-
13 § 3 st	5 § 2 st 3 meningen
14 §	- (ny)

Nytt 6 kap. MB	Nuvarande 6 kap. MB
15 §	13 § 2 st
16 §	13 § 2 st 1 ledet
17 §	6 § 15 §
18 §	- 11 § 3 st 2 mening
19 §	- (ny)
20 §	delvis 7 § 2 st
21 §	12 § 1 st 1 mening
22 § 1 st	3 § 1 st 2 mening 12 § 1 st 1 mening
22 § 2 st 1 p	-
22 § 2 st 2 p	12 § 2 st 2 p 7 § 2 st 4 p
22 § 2 st 3 p	12 § 2 st 2 p 7 § 2 st 2 p
22 § 2 st 4 p	- - (ny)
22 § 2 st 5 p	- 7 § 2 st 5 p 12 § 2 st 10 p
23 §	3 § st. 2
24 § 1 st. 1 p	7 § 2 st. 1 p
24 § 1 st. 2 p	7 § 2 st. 4 p
24 § 1 st. 3 p	7 § 2 st. 4 p
24 § 1 st. 4 p	7 § 3 st (delvis)
24 § 1 st. 5 p	- (2:6 MB)
25 § 1 st 1 p	- (16:7 MB)
25 § 1 st 2 p	- (ny)

Nytt 6 kap. MB	Nuvarande 6 kap. MB
26 § 1 st 1 p	7 § 2 st 3 p
26 § 1 st 2 p	- (ny)
26 § 1 st 3 p	- (ny)
26 § 1 st 4 p	7 § 2 st 3 p
27 §	7 § 2 st. 2 p
28 §	- (ny)
29 §	- (ny)
30 § 1 st	7 § 4 st 1 meningen
30 § 2 st	7 § 4 st 2 meningen
31 § 1 st	7 § 1 st (delvis)
31 § 2 st	- (ny)
32 § <i>på begäran</i>	5 § 1 st (delvis) <i>verka för</i>
33 § 1 st. 1 p	12 § 2 st. 1 p
33 § 1 st. 2 p	12 § 1 st. 2 meningen
33 § 1 st. 3 p	12 § 2 st. 3 p
33 § 1 st. 4 p	12 § 2 st. 4 p
33 § 1 st. 5 p	12 § 2 st. 6 p
33 § 1 st. 6 p	12 § 2 st. 7 p
33 § 1 st. 7 p	12 § 2 st. 8 p
33 § 1 st. 8 p	12 § 2 st. 9 p
34 §	13 § 1 st
35 §	- (ny)
36 § 1 st 1 men	8 § 1 st 1 meningen
36 § 1 st 2 men	-
36 § 1 st 3 men	8 § 1 st 2 meningen
37 §	- (ny)
38 §	14 §
39 § 1 st 1 p	9 § 2 st
39 § 1 st 2 p	9 § 1 st 1 meningen
39 § 2 st	9 § 1 st 2 meningen
40 § 1-2 st	8 § 2-3 st
41 §	16 §

Nytt 6 kap. MB	Nuvarande 6 kap. MB
42 §	- (ny)
43 §	10 §
44 §	18 §
45 §	19 § 1 st
46 §	19 § 2 st
47 §	20 §
48 §	21 § 1 st
49 §	21 § 2 st
50 §	22 §
51 § 1 p	1 § 2 st 1 mening
51 § 2 p	2 § 1 st 1 p
51 § 3 p	2 § 1 st 2 p

Bilaga 2 Paragrafnyckel

Jämförelse mellan MKB- och SEA-direktivens artiklar och *nytt* 6 kap. miljöbalken (MB) och *nuvarande* förordning om miljökonsekvensbeskrivningar (MKBF)

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
1.1	6 kap 4 § MB
1.2	
1.3	---
1.4	---
1.5	---
2.1	3 § MKBF Artikeln är genomförd i svensk rätt genom tillståndsplikt enligt bl.a. 6 kap., 9 kap. och 11 kap. miljöbalken och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt bestämmelser om samråd och miljökonsekvensbeskrivning i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.
2.2	hela samråds- och miljökonsekvensförfarandet i 6 kap. MB
2.2a	---

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
2.3	I svensk rätt har inte möjligheten att göra undantag från krav på tillstånd och bedömning av miljöpåverkan införts. Därför har heller inte bestämmelserna om vad som ska göras i så fall i artikel 2.3 a) och b) införts.
3	6 kap. 2, 3, 9, 20 §§
4.1	3 § MKBF, 6 kap. 4, 9-14, 20, 22-32 §§
4.2	3 § MKBF jämte bilaga 2 samt 6 kap. 4, 9-14, 19-20, 22-32 §§
4.3	3 § MKBF jämte bilaga 2
4.4	6 kap. 9-14, 36-37 §§
5.1	6 kap. 4, 20, 22-32 §§
5.2	6 kap. 32 §
5.3	6 kap. 24 § första stycket 1-3, 26 § första stycket 1-4, 27-28 §
5.4	6 kap. 45-47 §§
6.1	6 kap. 36-37 §§

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
6.2 a)	Ansökningar som inte behandlas av miljödomstolen omfattas även de av bestämmelserna om kungörelse i 22 kap. 3 § miljöbalken. Det framgår av 19 kap. 4 § och 5 § 3 miljöbalken som anger att i ärenden som prövas av länsstyrelser och kommunala nämnder ska bestämmelsen i 22 kap. 3 § tillämpas.
6.2 b)	Artikel 6 är genomförd i svensk rätt genom bestämmelserna i 6 kap. 2–6, 9–14, 17–18, 19–20, 22–32, 35–37, 39–40, 42–43 §§ MB (hittillsvarande 6 kap. 3–10 §§ MB) om miljöbedömning dvs. samråds- och miljökonsekvensbeskrivningsförfarandet samt resultatet av samråd och information om beslutet av verksamheter och åtgärder. I 6 kap. 17 § MB anges särskilt att om en verksamhet eller åtgärd (projekt) kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett annat land, dvs. medföra gränsöverskridande effekter, ska det landets ansvariga myndighet informeras och den berörda staten och den allmänhet som berörs där ges möjlighet att delta i samrådet om beslutsunderlaget vilket inbegriper en miljökonsekvensbeskrivning. Bestämmelserna i 6 kap. MB kompletteras, vad gäller frågor om miljöpåverkan i annat land, av 9–11 §§ MKBF. Det anges bl.a. i förordningens 10 § 3 att Naturvårdsverket ska fullgöra de uppgifter som följer av 6 kap. 17 § MB (hittillsvarande 6 kap. 6 § MB) och artikel 7 i MKB-direktivet.
6.2 c)	Bestämmelserna i 6 kap. 17, 20, 22–32, 36–37, 40 §§ MB (hittillsvarande 6 kap. 6–8 §§), 19 kap. 4–5 §§ och 22 kap. 3 § MB kompletteras av bestämmelsen i 12 § MKBF där det bl.a. anges att en kungörelse

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
	<p>enligt (hittillsvarande 6 kap. 8 § MB) om att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats ska, när annat inte har föreskrivits, föras in i ortstidning. I kungörelsen ska det anges att skriftliga synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen får lämnas inom den tid som den myndighet som ska pröva beskrivningen har bestämt, samt var beskrivningen hålls tillgänglig. Platsen för detta bör bestämmas i samråd med de berörda kommunerna. Under samrådet enligt 6 kap. 10-11 §§ (hittillsvarande 6 kap. 4 § MB) och av kungörelsen enligt ovan nämnda bestämmelser framgår således uppgifter om vad som anges i artikel 6.2 c, nämligen uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga att fatta beslut, från vilka relevant information kan erhållas, till vilka synpunkter eller frågor kan lämnas in samt om tidsfristerna för att överlämna synpunkter eller frågor.</p> <p>Domstolar och myndigheter i Sverige har en långtgående allmän serviceskyldighet, och har därför upplysningar på sina hemsidor om hur man överklagar eller i övrigt gör för att agera inför en myndighet eller domstol.</p>
6.2 d)	<p>De svenska bestämmelserna reglerar inte en av de situationer som artikel 6.2 d talar om, nämligen den att ett beslut som ännu inte har fattats eller ett utkast till detta ska delges allmänheten. Det finns inget behov av någon sådan regel eftersom det på miljörättens område inte förekommer att beslut som ännu inte har fattats, eller utkast till ett sådant beslut, delges parterna eller allmänheten. Det är enbart fattade beslut som kommuniceras med parter</p>

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
	och allmänhet. (Vissa miljöprövningsdelegationer vid länsstyrelserna kommunicerar dock länsstyrelsens förslag till beslut med sökanden och övriga berörda i enlighet med ett förarbetsuttalande i prop. 1997/98:45 del 1 s. 473)
6.2 e) och f)	<p>Bestämmelserna är genomförda i svensk rätt genom 6 kap. 2–6, 9-14, 17-18, 19-20, 22-32, 35-37, 39-40, 42-43 §§ MB (hittillsvarande 6 kap. 3–10 §§), 19 kap. 4-5 §§ och 22 kap. 1 och 3 §§ MB samt 3 och 12 §§ MKB. Av 6 kap. 2, 22-32 §§ MB (hittillsvarande 6 kap. 3 § och 7 § andra stycket 1-5 MB) framgår att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla de uppgifter som framgår av artikel 5. Bestämmelserna kompletteras av 22 kap. 1 § MB där det i övrigt framgår vad en ansökan ska innehålla.</p> <p>Under samrådet ska länsstyrelsen, tillsynsmyndigheterna och de övriga ansvariga myndigheterna delta enligt 6 kap. 11 § MB (hittillsvarande 6 kap. 4 § MB) och lämna synpunkter som sedan beaktas vid utformandet av miljökonsekvensbeskrivningen. Uppgift om såväl ansökan som miljökonsekvensbeskrivning ska kungöras enligt 6 kap. 36-37, 40 §§ MB (hittillsvarande 6 kap. 8 §, 19 kap. 4-5 §§, 22 kap. 3 § miljöbalken och 12 §§ i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar. Av kungörelsen framgår var och hur de nu aktuella uppgifterna hålls tillgängliga för allmänheten. Av 6 kap. 36 § MB (hittillsvarande 6 kap. 8 § första stycket sista meningen MB) framgår att ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen ska hållas tillgängliga för allmänheten som ska beredas tillfälle att yttra sig över dem innan målet eller ärendet prövas. I 12 §</p>

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
	MKBF anges bl.a. att det i kungörelsen ska anges att skriftliga synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen får lämnas inom den tid som den myndighet som ska pröva beskrivningen har bestämt, samt var beskrivningen hålls tillgänglig. Platsen för detta bör bestämmas i samråd med de berörda kommunerna.
6.2 g)	Krav på information till allmänheten om närmare bestämmelser om allmänhetens deltagande finns i bestämmelserna om samråd med berörd allmänhet i 6 kap. 11 § MB (hittillsvarande 6 kap. 4 § MB) samt kungörelse och tillgängliggörande för yttrande av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen i 6 kap. 36 § MB (hittillsvarande 6 kap. 8 § MB), 19 kap. 4-5 §§, 22 kap. 3 § MB och 12 §§ MKBF. Därutöver har svenska myndigheter en långtgående service-skyldighet enligt 4 § förvaltningslagen där det bl.a. anges att myndigheten ska lämna upplysningar, vägledning, råd och besvara frågor från enskilda så snart som möjligt.
6.3	Enligt 6 kap. 36 § MB (hittillsvarande 6 kap. 8 § MB), 6 kap. 8 §, 19 kap. 4-5 §§ och 22 kap. 3 § miljöbalken ska uppgifter om miljökonsekvensbeskrivningar och ansökningar kungöras och allmänheten ska beredas tillfälle att yttra sig över dessa innan målet eller ärendet prövas. Det finns inte någon fastställd tidsram utan detta sker så snart ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen är färdigställda. Enligt 22 kap. 10 § MB ska domstolen bestämma och ange tiden för synpunkter. Enligt 7 § förvaltningslagen ska alla ärenden där en enskild är part handläggas så snabbt och enkelt som möjligt.

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
	<p>Bestämmelserna om allmänhetens delaktighet i beslut som rör miljön utgör som inledningsvis påpekades en väsentlig del av tillståndsgivningen enligt miljöbalken och tillståndsgivning enligt andra lagar som hänvisar till balken. Därför innehåller miljöbalken krav på samråd i ett tidigt skede av handläggningen och även regler om kungörande (av miljökonsekvensbeskrivning och ansökan) och om allmänhetens möjligheter att yttra sig innan ett mål eller ärende avgörs. På grund av detta och då svenska myndigheter och domstolar har en långtgående serviceskyldighet enligt 4 § förvaltningslagen blir de tidsramar som bestäms sådana att de möjliggör ett meningsfullt deltagande för allmänheten. De tidsramar inom vilka kungörelse sker och som fastställs för yttranden får därför anses rimliga.</p>
6.4	<p>6 kap. 11 § andra stycket MB</p> <p><i>allmänheten – omfattar alla och envar dvs. berörda eller inte</i></p> <p><i>(6 kap. 11 första stycket 2 MB dvs. enskilda som kan antas bli särskilt berörda underrättas redan i det inledande samrådsskedet då det ännu inte är klargjort om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan)</i></p>

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
6.5	6 kap. 12 § andra stycket MB Artikeln är genomförd i svensk rätt, vilket berörts ovan, genom (hittillsvarande 6 kap. 4–5 §§ och 7–8 §§), 19 kap. 4–5 §§ och 22 kap. 3 § MB samt 3 och 12 §§ MKBF
6.6	6 kap. 12 § första stycket MB
7.1-4	Artikel 7 är genomförd i svensk rätt genom bl.a. 6 kap. 17 § MB (hittillsvarande 6 kap. 6 MB) där det anges att om en verksamhet eller åtgärd (projekt) kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett annat land, dvs. medför gränsöverskridande effekter, ska det landets ansvariga myndighet informeras och den berörda staten och den allmänhet som berörs där ges möjlighet att delta i ett samrådsförfarande om ansökan och miljökonsekvensbedömningen. Bestämmelserna i 6 kap. MB kompletteras, vad gäller frågor om miljöpåverkan i annat land, av 9–11 §§ MKBF. Det anges bl.a. i förordningens 10 § 3 att Naturvårdsverket ska fullgöra de uppgifter som följer av 6 kap. 17 § MB (hittillsvarande 6 kap. 6 MB) och artikel 7 i MKB-direktivet.
7.5	---
8	6 kap. 39 § första stycket 1
9.1	När en dom eller beslut i ett tillståndsärende har fattats ska domen eller beslutet samt information om hur allmänheten kan få tillgång till information om innehållet kungöras enligt 6 kap. 40 § första

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
	stycket första meningen MB (hittillsvarande 6 kap. 8 § andra stycket MB). I ”innehållet” innefattas de huvudsakliga skäl och överväganden som beslutet grundas på. Vad en dom ska innehålla anges i 22 kap. 25–25 b §§ miljöbalken. Även beslut som meddelas av länsstyrelser (eller kommunala nämnder) ska enligt 19 kap. 5 § 8 innehålla de aktuella uppgifterna; bl.a. de villkor om utsläpp, begränsningsvärden och bästa möjliga teknik som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan på grund av föroreningar samt de övriga villkor som behövs för att förhindra skada på eller olägenhet för omgivningen (22 kap. 25 § 6 miljöbalken)
9.2	6 kap. 40 § första stycket andra meningen MB
10	----
10a	<p>Sammanfattningsvis bedöms rätten till domstolsprövning enligt svensk rätt överensstämja med Århuskonventionens och direktivets regler om vem som ska ha rätt att föra talan i detta sammanhang. När en dom eller ett beslut fattats lämnas en överklagandehänvisning där det framgår vem som kan överklaga domen eller beslutet och hur det går till.</p> <p>EG-domstolens dom i mål C-263/08 Lilla Värtan</p>
11.1	----
11.2	----

MKB Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
11.3	---
11.4	---
12.1	---
12.2	---

SEA Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
1	6 kap 2, 7-8 §§ MB
2	<i>planer och program</i> : 6 kap. 3 § MB, 4 § MKBF <i>(miljörapport)</i> : miljökonsekvensbeskrivning <i>(miljöbedömning)</i> : samråds- (6 kap. 15-16 §§ jfr. med 6 § andra stycket MKBF) och miljökonsekvensbeskrivningsförfarandet (6 kap. 21-23, 33-34 §§ MB), resultatet av samrådet (6 kap. 41 § första stycket MB) och information om beslutet, vilket framgår av 6 kap. MB (6 kap. 41 § andra stycket MB) Termen fyller därför ingen funktion.
3.1	se art. 2 avseende miljöbedömning
3.2	6 kap. 5 § MB, 4 § MKBF
3.3	6 kap. 5 § MB, 4 § MKBF
3.4	6 kap. 5 § första stycket 1 MB, 5 § första stycket 1 MKBF
3.5	6 kap. 5 § första stycket 3 MB, 4 § andra stycket och 5 § första stycket 2 MKBF
3.6	6 kap. 15-16 §§ MB, 6 § MKBF

SEA Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
3.7	6 § andra stycket MKBF <i>Bedömning om en plan eller ett program kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, får även anses omfatta skälen till att inte kräva samråds- och miljökonsekvensbeskrivningsförfarande enligt 6 kap.</i>
3.8	6 kap. 5 § första stycket 2 MB, 7 § MKBF
3.9	--- (6 kap. 5 § första stycket 2 MB, 7 § MKBF)
4.1	6 kap. 41 § första stycket första ledet MB får anses visa att en miljöbedömning (se art. 2 avseende miljöbedömning) har skett innan en plan eller ett program antas
4.2	6 kap. MB jämte de författningar som nämns i 4 § MKBF i vilka det bl.a. finns kompletterande bestämmelser om samråd
4.3	---
5.1	6 kap. 21 §, 22 § första stycket, 33 § första stycket 1-2
5.2	6 kap. 34 § MB <i>undvika dubbelarbete – bör uppfyllas genom 6 kap. 50 § MB</i>
5.3	6 kap. 50 § MB
5.4	6 kap. 15-16 §§ MB

SEA Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
6.1	6 kap. 38 § MB, 8 § MKBF
6.2	6 kap. 38 § och MB, 8 § MKBF (6 kap. 18 § MB dvs. bemyndigande om föreskrifter för samråd)
6.3	6 kap. 15 § MB, 6 § första stycket (och 14 §) MKBF
6.4	6 kap. 38 § MB <i>allmänheten – omfattar alla och envar dvs. berörda eller inte</i> <i>I de författningar som avses i 4 § MKBF kan finnas begränsningar</i>
6.5	6 kap. 18 och 42 §§ MB (bemyndigande om föreskrifter om samråd och information)
7.1-3	6 kap. 17 § och 18 § (bemyndigande om föreskrifter för samråd) MB 9-11 §§ MKBF
8	6 kap. 41 § första stycket första ledet MB
9.1	6 kap. 41 § MB
9.2	6 kap. 42 § MB bemyndigande om föreskrifter för information
10.1	6 kap. 44 § MB

SEA Art	§ i förslaget till 6 kap. MB/ MKBF
10.2	--- (möjlighet till samordning av övervakning och kontroll för att förhindra dubbelarbete – finns inte i svensk rätt)
11.	---
11.2	6 kap. 50 § MB
11.3	---
12.1	---
12.2	---
12.3	---
12.4	---
13.1	---
13.2	---
13.3	---
13.4	---

Departementsserien 2009

Kronologisk förteckning

1. Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning. Fö.
2. Skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Jo.
3. Fordonsbesiktning. N.
4. Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration. Ku.
5. Författningsändringar med anledning av VIS-förordningen. Ju.
6. Ekonomiska villkor för ledamöter av Europaparlamentet. Ju.
7. Effektivare regler och bättre beslutsunderlag för arbetsmarknadspolitiken. A.
8. Genomförandet av delar av Prömrådsbeslutet. Ju.
9. Förbättrad utslussning från slutna ungdomsvård och ändrade gallringsregler i belastningsregistret. Ju.
10. Stärkt finanspolitiskt ramverk – översyn av budgetlagens bestämmelser om utgiftstak. Fi.
11. Oberoendet i den kommunala revisionen. Fi.
12. Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands. Ju.
13. Konsumenttjänster m.m. Ju.
14. Konsumentombudsmannen – en översyn IJ.
15. En enklare ledighetslagstiftning. A.
16. Produktsäkerhet vid offentliga tjänster. IJ.
17. Straffrättsliga åtgärder till förebyggande av terrorism. Ju.
18. Behovsbedömning av annat än ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. S.
19. Insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet. S.
20. Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvtux. U.
21. Bortom krisen. Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin. U.
22. Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m. Ju.
23. Det nya punktskattedirektivet. Fi.
24. Effektivare skatter på klimat- och energiområdet. Fi.
25. Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. Del 1+2. U.
26. Förbättringar i arbetslöshetsförsäkringen. A.
27. Ny lag om ekologisk produktion. Jo.
28. Ny delgivningslag m.m. Ju.
29. Återbetalningsskyldighet i straffrättsliga förfaranden, m.m. Ju.
30. Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet. Fi.
31. Patientnämnderna – begränsning av sekretessbrytande bestämmelse. S.
32. Teknisk sprit m.m. S.
33. Förändringar i Lex Sarah-bestämmelsen m.m. S.
34. Ett undantag från skyldigheten att upprätta koncernredovisning. Ju.
35. Vad kräver krisen av främjandet? UD.
36. Upphandling från statliga och kommunala företag. Fi.
37. Nya avfallsregler. M.
38. Myndigheternas skrivregler. SB.
39. Åtgärder mot familjeseparation inom migrationsområdet. Ju.
40. Vissa samepolitiska frågor. Jo.
41. Betalningsansvaret för underårigas avgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården. S.
42. Ett skärpt skadeståndsansvar för föräldrar. Ju.
43. Närvaroliggare och kontrollbesök. En utvärdering och förslag till utvidgning. Fi.
44. Vidareutnyttjande av handlingar – genomförande av PSI-direktivet. Fi.
45. Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – kompletterande förändringar i lagen om allmän försäkring. S.
46. Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – temporära förändringar i arbetslöshetsförsäkringen. A.
47. Reformen skydd mot olyckor – en uppföljning med förslag till utveckling. Fö.
48. Pionjärbanor för spårbilar. Analys av aktuella förutsättningar. N.
49. Vissa apoteksfrågor. S.
50. Statligt stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer. IJ.
51. Ansvaret i vissa län för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering. Fi.

52. Upphållstillstånd för skyddspersoner. Ju.
53. Detta är pensionsöverenskommelsen. S.
54. Behörighet för lokförare. N.
55. En ny försäkringsörelselag. Fi.
56. Statsluftfarten. N.
57. Nytt EG-direktiv om tidsdelat boende m.m. Ju.
58. Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m. Fi.
59. Exportkontroll m.m. av produkter med dubbla användningsområden. UD.
60. Allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag – överväganden och förslag. Fi.
61. Leveransplikt för elektroniska dokument. U.
62. Placering av barn över nationsgränser med stöd av Bryssel II-förordningen och 1996 års Haagkonvention m.m. Ju.
63. Sveriges femte nationalrapport om klimatförändringar. I enlighet med Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar. + Engelsk översättning. M.
64. Fusion av samebyar. Jo.
65. Enklare lagtext om miljökonsekvensbeskrivningar. M.

Departementsserien 2009

Systematisk förteckning

Statsrådsberedningen

Myndigheternas skrivregler. [38]

Justitiedepartementet

Författningsändringar med anledning av VIS-förordningen. [5]

Ekonomiska villkor för ledamöter av Europaparlamentet. [6]

Genomförandet av delar av Prümrådsbeslutet. [8]

Förbättrad utslussning från slutet ungdomsvård och ändrade gallringsregler i belastningsregistret. [9]

Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands. [12]

Konsumenttjänster m.m. [13]

Straffrättsliga åtgärder till förebyggande av terrorism. [17]

Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m. [22]

Ny delgivningslag m.m. [28]

Återbetalningsskyldighet i straffrättsliga förfaranden, m.m. [29]

Ett undantag från skyldigheten att upprätta koncernredovisning. [34]

Åtgärder mot familjeseparation inom migrationsområdet. [39]

Ett skärpt skadeståndsansvar för föräldrar. [42]

Uppehållstillstånd för skyddspersoner. [52]

Nytt EG-direktiv om tidsdelat boende m.m. [57]

Placering av barn över nationsgränser med stöd av Bryssel II-förordningen och 1996 års Haag-konvention m.m. [62]

Utrikesdepartementet

Vad kräver krisen av främmandet? [35]

Exportkontroll m.m. av produkter med dubbla användningsområden. [59]

Försvarsdepartementet

Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning. [1]

Reformen skydd mot olyckor
– en uppföljning med förslag till utveckling.
[47]

Socialdepartementet

Behovsbedömning av annat än ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. [18]

Insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet. [19]

Patientnämnderna – begränsning av sekretessbrytande bestämmelse. [31]

Teknisk sprit m.m. [32]

Förändringar i Lex Sarah-bestämmelsen m.m. [33]

Betalningsansvaret för underårigas avgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården. [41]

Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – kompletterande förändringar i lagen om allmän försäkring. [45]

Vissa apoteksfrågor. [49]

Detta är pensionsöverenskommelsen. [53]

Finansdepartementet

Stärkt finanspolitiskt ramverk – översyn av budgetlagens bestämmelser om utgiftstak. [10]

Oberoendet i den kommunala revisionen. [11]

Det nya punktskattedirektivet. [23]

Effektivare skatter på klimat- och energiområdet. [24]

Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet. [30]

Upphandling från statliga och kommunala företag. [36]

Närvaroliggare och kontrollbesök.

En utvärdering och förslag till utvidgning.
[43]

Vidareutnyttjande av handlingar
– genomförande av PSI-direktivet. [44]
Ansvaret i vissa län för regionalt tillväxtarbete och
transportinfrastrukturplanering. [51]
En ny försäkringsrörelselag. [55]
Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m. [58]
Allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
– överväganden och förslag. [60]

Utbildningsdepartementet

Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial
särvox. [20]
Bortom krisen. Om ett framgångsrikt Sverige
i den nya globala ekonomin. [21]
Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet
och trygghet. Del 1+2. [25]
Leveransplikt för elektroniska dokument. [61]

Jordbruksdepartementet

Skyddade beteckningar på jordbruksprodukter
och livsmedel. [2]
Ny lag om ekologisk produktion. [27]
Vissa samepolitiska frågor. [40]
Fusion av samebyar. [64]

Miljödepartementet

Nya avfallsregler. [37]
Sveriges femte nationalrapport om klimatför-
ändringar. I enlighet med Förenta nationernas
ramkonvention om klimatförändringar.
+ Engelsk översättning. [63]
Enklare lagtext om miljökonsekvensbeskriv-
ningar. [65]

Näringsdepartementet

Fordonsbesiktning. [3]
Pionjärbanor för spårbilar.
Analys av aktuella förutsättningar. [48]
Behörighet för lokförare. [54]
Statsluftfarten. [56]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Konsumentombudsmannen – en översyn. [14]
Produktsäkerhet vid offentliga tjänster. [16]
Statligt stöd till riksdagspartiernas kvinno-
organisationer.

Kulturdepartementet

Översyn av vissa mediemyndigheter
– en effektivare administration. [4]

Arbetsmarknadsdepartementet

Effektivare regler och bättre beslutsunderlag
för arbetsmarknadspolitiken. [7]
En enklare ledighetslagsstiftning. [15]
Förbättringar i arbetslöshetsförsäkring. [26]
Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen
– temporära förändringar i arbetslöshetsför-
säkringen. [46]